

Algemeen Bestuur Sabewa Zeeland

Agenda voor de vergadering van het Algemeen Bestuur Sabewa Zeeland op 16 december 2016 om 09.00 uur in het waterschapskantoor te Terneuzen, vergaderkamer 4.17 rechts

1. Opening en mededelingen
2. Vaststellen van de notulen van de vergadering van het Algemeen Bestuur op 16 september 2016 (*ter vaststelling*)
3. Voorstel om kennis te nemen van notitie met betrekking tot de verdeelsleutel opbrengst invorderingskosten (*ter kennisneming*)
4. Vergaderschema 2017 (*ter kennisneming*)
5. W.v.t.t.k. en rondvraag
6. Sluiting

Eerstvolgende vergadering: 10 februari 2017

Algemeen Bestuur Sabewa Zeeland

Verslag van de vergadering van het Algemeen Bestuur Sabewa Zeeland op 16 september 2016 in het waterschapskantoor te Terneuzen, vergaderkamer 4.17 (rechts)

Aanwezig: wethouder Herselman (Kapelle, voorzitter), wethouder de Kunder (Reimerswaal), wethouder Totté (Hulst), wethouder van Hulle (Terneuzen), De heer Steijaert (waterschap Scheldestromen), wethouder Hoek (Tholen), wethouder Werkman (Sluis) Mevrouw van de Wijnckel (directeur) mevrouw Bosschaart- van Heukelom (Bestuurssecretaris).

Afwezig met kennisgeving: Wethouder Schenk (Borsele), wethouder Meeuwisse (Goes)

1. **Opening en mededelingen**
  - De heer Herselman opent de vergadering en heet een ieder welkom.
2. **Vaststellen van de notulen van de vergadering van het Algemeen Bestuur op 17 juni 2016**
  - De notulen worden zonder wijzigingen vastgesteld.
3. **Voorstel om**
  - de 1^e Bestuursrapportage 2016 voor kennisgeving aan te nemen
  - in te stemmen met de financiële gevolgen
  - in te stemmen met de voorgestelde onttrekkingen aan de algemene reserve
  - De heer Herselman meldt dat de Bestuursrapportage, na bespreking in de vergadering van de begeleidingscommissie, in het de vergadering van het dagelijks bestuur is besproken. Naar aanleiding van de laatste bespreking zijn er 2 aanpassingen verricht. Allereerst is de opbrengst invorderingskosten verhoogd met 2 ton n.a.v. de actuele stand. De tweede aanpassing betreft de tabel op pagina 9. Er bestaat onduidelijkheid over de doorrekening voor de deelnemersbijdrage. Deze zal worden nagezonden wanneer hierover duidelijkheid bestaat.
  - De heer Hoek vraagt of er een inhoudelijke verklaring is voor de verhoogde raming opbrengst invorderingskosten. De heer Herselman meldt dat bij bespreking in de BC een inschatting is gemaakt met peildatum 30 juni. Bij bespreking in DB bleek de actuele stand hoger en daarom kon de raming worden bijgesteld. Mevrouw van de Wijnckel licht toe dat er op dit moment nog oude aanslagen worden opgelegd waaruit ook opbrengst invorderingskosten gegenereerd wordt. Dat heeft als gevolg dat de huidige opbrengsten naar verwachting incidenteel hoger zijn dan de aankomende jaren. De heer Hoek pleit voor uitgebreide verslaglegging en toelichting van de wijziging van opbrengst.
  - De heer de Kunder vraagt een toelichting op pagina 8 met betrekking tot de kosten onder automatisering. Mevrouw van de Wijnckel licht toe dat de controletool Gegevensbeheer aangekocht is om de bestanden te kunnen optimaliseren. De andere tool betreft de tool voor het kunnen aansluiten op de LV WOZ.

- De heer Werkman spreekt zijn complimenten uit voor de omvang. Voor een later stadium kan wellicht volstaan worden met een beperktere rapportage. Mevrouw van de Wijnckel licht toe dat de beperkte capaciteit bij softwareleverancier een landelijk probleem vormt bij implementatie van de LV WOZ. Dit geldt voor een groot gedeelte van de Nederlandse gemeenten. Voor Sabewa Zeeland is nu een planning opgesteld met Pink Roccade om de implementatie uiterlijk in maart 2017 te realiseren. Daarnaast wordt intern bekeken of er een tijdelijke tool ingevoerd kan worden waarin de online WOZ-waarden beschikbaar gesteld worden het oog op de plicht van openbaarheid per 1 oktober 2016. Hierover wordt uiteraard gecommuniceerd.
- De heer Schenk heeft zijn reactie per mail verzonden. Toegezegd wordt dat het in de mail genoemde dossier zo spoedig mogelijk wordt opgepakt.
- De heer Steijaert meldt dat de gemiste opbrengst zuiveringsheffing in beeld is gebracht door SMQ. Het waterschap hoopt dat de gemiste opbrengst alsnog kan worden opgelegd. De heer Herselman licht toe dat vandaag na de vergadering van het AB in DB-verband gesproken zal worden over de resultaten en het verder te volgen traject.
- P.9. Batig slot is niet 2014 maar 2015. Wordt gecorrigeerd.

4. **W.v.t.t.k. en rondvraag**

- Er zijn geen verder te bespreken punten.
- Er wordt geen gebruik gemaakt van de rondvraag.

5. **Sluiting**

De heer Herselman sluit de vergadering onder dankzegging van ieders aanwezigheid en inbreng.

Notitie aan het Algemeen Bestuur

aan : De leden van het Algemeen Bestuur Sabewa Zeeland
van : Het dagelijks bestuur van Sabewa Zeeland
afschrift : Leden van de begeleidingscommissie Sabewa Zeeland
datum : 7 december 2016
betreft : Verdeelsleutel opbrengst invorderingskosten Sabewa Zeeland

1. Aanleiding

Naar aanleiding van de Bestuursrapportage 2016 d.d. 8 september 2016 zijn bij bestuurlijke behandeling van het stuk vragen gesteld over de verdeelsystematiek van de opbrengst invorderingskosten. In deze notitie wordt in chronologische volgorde het verloop van bespreking van de verdeelsleutel invorderingskosten beschreven, gevolgd door een verklaring, conclusie en voorstel.

2. Chronologie

2a. Boekjaar 2013

In de jaarrekening 2013 is, in afwijking van begroting 2013 (zie **bijlage 1a**) uitgegaan van een verdeelsleutel 80/20 (zie **pagina 12 van bijlage 1a**). Op pagina 13 van bijlage 1a is de verdeling per deelnemer inzichtelijk gemaakt. In hoofdstuk 1 is in een voetnoot opgemerkt dat de verdeelsleutel gebaseerd is op de opbrengst invorderingskosten 2011 omdat Sabewa Zeeland op moment van schrijven van de stukken nog geen dwanginvorderingswerkzaamheden uitvoerde.

2b. Boekjaar 2014

In de begroting 2014 is een verdeelsleutel van 70/30 toegepast (zie **bijlage 2a**). In hoofdstuk 1 is dezelfde opmerking gemaakt als in de begroting 2013. In de jaarstukken van 2014 staat op pagina 2 vermeld dat uitgegaan wordt van een gewijzigde verdeelsleutel namelijk van de begroting 2015 (zie **pagina 6 van bijlage 2b**). Op pagina 15 van bijlage 2b wordt de verrekening per deelnemer inzichtelijk gemaakt.

2c. Boekjaar 2015

In de begroting 2015 (zie **bijlage 3a**) is de verdeelsleutel vastgesteld op (ongeveer) 80/20. Op de pagina's 3, 11 en 12 wordt dit verder toegelicht. De begroting is besproken in de BC van 2 juni 2014 en DB 13 juni 2014. In het DB-voorstel (**bijlage 3h**) met betrekking tot de programmabegroting 2015-2017 wordt een expliciete toelichting gegeven op de gehanteerde verdeelsleutel. Uiteindelijk vaststelling door AB vond plaats op 19 juni 2014 (zie **bijlage 3 c**). In de jaarrekening 2015 staat verwoord dat de verdeelsleutel invorderingskosten conform uitgangspunt begroting 2015 is toegepast namelijk 80/20 (zie **bijlage 3d**).

3. Verklaring chronologie

Op diverse plaatsen in zowel de tekst van de programmabegrotingen (en het meest expliciet in het DB-voorstel behorend bij de programmabegroting 2015-2017) is een toelichting gegeven op de wijze waarop de huidige verdeelsystematiek plaatsvindt. Een expliciete, transparante uitleg c.q. onderbouwing van de reden om de verdeelsleutel te wijzigen en de grondslag tot het toepassen van een verdeelsleutel 80/20 heeft echter ontbroken. Dit is niet onlogisch nu in hetzelfde DB-voorstel is toegelicht dat de begeleidingscommissie een voorstel zou doen omtrent de nieuwe verdeelsleutel, daarbij rekening houdend met de eerste resultaten van de dwanginvordering. Dit moet gelezen worden in de tijd waarin het voorstel werd geschreven. Het DB-

voorstel is gedateerd 13 maart 2014. Kort daarna brak, zoals bekend, een turbulente periode aan voor Sabewa Zeeland waarin andere zaken prioriteit kregen. Een concreet voorstel vanuit de begeleidingscommissie is uitgesteld tot het moment waarop de omvang van de opbrengst invorderingskosten kon worden vastgesteld. Omdat het dwanginvorderingstraject eerst met ingang van 2015 is opgestart, kon een definitieve verdeelsleutel niet eerder worden vastgesteld. Nu het dwanginvorderingstraject van Sabewa Zeeland inmiddels goed verloopt, kan op basis van de huidige opbrengsten een nieuwe verdeelsleutel worden vastgesteld.

4. Gevolgen deelnemersbijdrage

In onderstaande tabel zijn de gevolgen voor de deelnemersbijdrage uitvloeiend uit de Bestuursrapportage 2016 d.d. 8 september 2016 in beeld gebracht. Wanneer gerekend wordt met de verdeelsleutel 80/20 leidt het verhogen van de opbrengst invorderingskosten tot de hieronder opgenomen berekening van de deelnemersbijdrage.

In de blauw kolommen is in kolom 1 het uitgangspunt van de begroting 2016 opgenomen. In de blauwe kolom onder nummer 2 de bijdrage voor aansluiting op LV-WOZ die niet in de begroting is opgenomen. In de laatste kolom is de totale deelnemersbijdrage opgenomen na de begrotingswijziging.

Deelnemers	begroting	uitkering	Bijdrage	Overig kosten /	totaal	totale
	2016	batig slot 2015	LV-WOZ / BAG	opbrengsten	wijziging	bijdrage
		1	2	3		na wijziging
Borsele	291.863	992-	17.206	2.324	18.538	310.401
Goes	455.047	1.287-	17.207	2.761	18.681	473.728
Hulst	329.373	986-	17.206	613	16.833	346.206
Kapelle	137.519	400-	17.206	1.473	18.279	155.798
Reimerswaal	260.959	987-	17.206	1.312-	14.907	275.866
Sluis	467.750	1.288-	17.206	633-	15.285	483.035
Terneuzen	676.138	2.045-	17.207	3.562-	11.600	687.738
Tholen	309.295	1.054-	17.206	1.521	17.673	326.968
waterschap	1.303.648	14.819-		203.185-	218.004-	1.085.644
Totaal	4.231.593	23.858-	137.650	200.000-	86.208-	4.145.385

5. Vervolgtraject

In de reeds vastgestelde programmabegroting 2017 en meerjarenraming 2018-2020 is uitgegaan van de verdeelsleutel 80/20. Het dagelijks bestuur stelt voor om de huidige verdeelsleutel in stand te laten tot het moment waarop een expliciete, actuele, cijfermatige onderbouwing van de toe te passen verdeelsleutel bekend is. Het dagelijks bestuur zal separaat aan de begeleidingscommissie opdracht geven om een verdeelsleutel te ontwerpen die recht doet aan de actuele stand van zaken. Wanneer dit leidt tot een gewijzigde verdeelsystematiek zal de nieuwe verdeelsleutel aan uw bestuur ter vaststelling worden voorgelegd.

6. Conclusie

Met deze notitie brengen wij conform toezegging in de vergadering van uw bestuur d.d. 16 september 2016 de gevolgen van de 1^e Bestuursrapportage 2016 voor de deelnemersbijdrage in beeld. Tenslotte geven wij vervolg aan het traject om tot vaststelling van een definitieve verdeelsleutel te komen.

7. Voorstel

Voorgesteld wordt kennis te nemen van deze notitie.

Het dagelijks bestuur
van Sabewa Zeeland

J.H. Herselman,
voorzitter

mw. drs. T.L.C. van de Wijnckel,
directeur

Besluit

Aldus vastgesteld in de vergadering van het Algemeen Bestuur van Sabewa Zeeland op 16 december 2016.

J.H. Herselman,
Voorzitter

mw. drs. T.L.C. van de Wijnckel,
Directeur

1^e Bestuursrapportage 2016

8 september 2016

Inhoudsopgave

1. Inleiding	4
1.1. Voorwoord	4
2. Bedrijfsvoering	5
2.1. Voortgang evaluatie	5
2.2. Personeel	8
2.2. Informatisering	8
2.3. Financiën	8
2.4. Klantcontacten	10
3. Programma's	12
3.1. Programma Waarderen	12
3.2. Programma Heffen	12
3.3. Programma Innen	13
4. Belastingopbrengsten	16
Bijlagen	19
Bijlage 1 Telefonische reacties	20
Bijlage 2 Waarderen / WOZ	21
Bijlage 3 Heffen / planning	22
Bijlage 4 Innen / kwijtscheldingsverzoeken	24
Bijlage 5 Innen / beroepschriften	26
Bijlage 6 Debiteurensaldi / rekening-courantverhouding	27

1. Inleiding

1.1. Voorwoord

Voor u ligt de 1^e Bestuursrapportage 2016 van de Gemeenschappelijke Regeling Belasting-samenwerking SaBeWa Zeeland. Deze rapportage informeert de deelnemers over de werkzaamheden, resultaten en ontwikkelingen van de uitvoeringsorganisatie over de periode januari tot en met juni. Naast deze rapportage aan het algemeen bestuur, worden de deelnemers maandelijks geïnformeerd over de voortgang van de aanslagoplegging.

Het 1e halfjaar van 2016 heeft in teken gestaan van de opmaak jaarverantwoordingen en de oplegging van o.a. de combi-kohieren 2016 in februari (WOZ-beschikking) en maart. Daarnaast worden maandelijks diverse aanslagsoorten en vermindering opgelegd respectievelijk aanmaningen en dwangbevelen verzonden. Verder is per 18 april de nieuwe directeur benoemd. Na de overdracht heeft in mei de interim-directeur afscheid genomen.

Naast de rapportage over de bedrijfsvoering wordt tevens een rapportage gegeven aan de hand van de programma's in de begroting en de stand van zaken inzake de aanslagoplegging.

2. Bedrijfsvoering

In dit onderdeel komen zaken aan de orde die met Sabewa Zeeland als organisatie te maken hebben. Hieronder vallen onder andere (voor zover van toepassing) de voortgang van de evaluatie, personeel, informatisering en de financiën (de begrotingsuitvoering).

2.1. Voortgang evaluatie

De voortgang van de evaluatie is in onderstaande tabel weergegeven.

Onderwerp	Actie	Status september 2015	Status juni 2016
Personeel	<ul style="list-style-type: none"> Herschikking en tijdelijke uitbreiding personeelsformatie 	<ul style="list-style-type: none"> Gerealiseerd 	<ul style="list-style-type: none"> Gerealiseerd
	<ul style="list-style-type: none"> Aanpassing functieboek 	<ul style="list-style-type: none"> Vastgesteld 	<ul style="list-style-type: none"> Gerealiseerd
	<ul style="list-style-type: none"> Personeelsgesprekken 	<ul style="list-style-type: none"> Gerealiseerd inclusief verslaglegging en follow up (o.a. opleidingen) 	<ul style="list-style-type: none"> Opleidingsdata ingepland. Personeelsgesprekken gerealiseerd.
Organisatie	<ul style="list-style-type: none"> Vorming van cluster Gegevensbeheer met IT-coördinator 	<ul style="list-style-type: none"> Gerealiseerd 	<ul style="list-style-type: none"> Gerealiseerd. Taakverdeling tussen cluster Gegevensbeheer en teams Waarden, Heffen, Innen worden in juli 2016 geformaliseerd in een Werkplan Gegevensbeheer.
	<ul style="list-style-type: none"> Organiseren Interne Controle en controleplan 	<ul style="list-style-type: none"> Controleplan vastgesteld en controle belegd 	<ul style="list-style-type: none"> (Voortgang controleplan/uitvoering IC evalueren juli 2016).
	<ul style="list-style-type: none"> Juridische advisering 	<ul style="list-style-type: none"> Interne belegd en warme overdracht door huidige functionaris gestart 	<ul style="list-style-type: none"> Opleidingsdata juridisch adviseur ingepland.
	<ul style="list-style-type: none"> Interne communicatie 	<ul style="list-style-type: none"> Structureel werkoverleg, periodiek intern medium (ICI), maandbericht interim-directeur, personeelsbijeenkomsten 	<ul style="list-style-type: none"> Werkoverleg, ICI, bericht directeur en personeelsbijeenkomsten . 2 wekelijks MT en 2 wekelijks Benen op Tafel overleg MT.
Financiën	<ul style="list-style-type: none"> Uitvoering taken binnen geactualiseerd budget 	<ul style="list-style-type: none"> Gerealiseerd. Bescheiden positief resultaat jaarrekening 2015 	<ul style="list-style-type: none"> Gerealiseerd
	<ul style="list-style-type: none"> Verwerking betalingsverkeer 	<ul style="list-style-type: none"> Gerealiseerd. Betalingsverwerking op dagbasis. 	<ul style="list-style-type: none"> Gerealiseerd, verwerking op dagbasis.
	<ul style="list-style-type: none"> Tijdig afleggen verantwoording belastingadministratie aan deelnemers 	<ul style="list-style-type: none"> Gerealiseerd in 2015 over 2014 	<ul style="list-style-type: none"> Gerealiseerd in 2016 over 2015.

Onderwerp	Actie	Status september 2015	Status juni 2016
	<ul style="list-style-type: none"> Tijdig deelverklaringen accountant verstrekken aan deelnemers 	<ul style="list-style-type: none"> Gerealiseerd in 2015 over 2014 	<ul style="list-style-type: none"> Gerealiseerd in 2016 over 2015.
Automatisering	<ul style="list-style-type: none"> Implementatie van in 2014 in gebruik genomen programmatuur 	<ul style="list-style-type: none"> Hervat in 2015 	<ul style="list-style-type: none"> Dechargeverklaring afgegeven juni 2016. Openstaande actiepunten worden gemonitord en behandeld in regulier overleg.
	<ul style="list-style-type: none"> Voorbereiding module Kwijtschelding 	<ul style="list-style-type: none"> Niet gerealiseerd. In 2016 nieuw aanbod leverancier. 	<ul style="list-style-type: none"> Implementatietraject gestart, afronding voor 1 oktober 2016.
	<ul style="list-style-type: none"> Voorbereiding module Bedrijven 	<ul style="list-style-type: none"> Functionaliteit geaccepteerd. Afronding in 2016 verwacht 	<ul style="list-style-type: none"> Implementatietraject gestart. Eerste voorlopige aanslagen worden uiterlijk 30 juni verstuurd.
	<ul style="list-style-type: none"> Opleiding gebruik programmatuur 	<ul style="list-style-type: none"> Diverse in company-trainingen in 2015 gerealiseerd 	<ul style="list-style-type: none"> 6 incompany opleidingsdagen gepland
	<ul style="list-style-type: none"> Functioneel gegevensbeheer 	<ul style="list-style-type: none"> Intern georganiseerd. Aanvullende opleiding in 2016 	<ul style="list-style-type: none"> 6 incompany opleidingsdagen gepland
Dienstverlening /klantbehandeling	<ul style="list-style-type: none"> Telefoonverkeer 	<ul style="list-style-type: none"> Bereikbaarheid en beheer verbeterd met nieuwe centrale. Training gesprekstechniek faseren in 2016 	<ul style="list-style-type: none"> Telefoontraining medewerkers gepland in juni 2016 Monitoren van bereikbaarheid en bezetting daarop inrichten. Verder ontwikkelen van de rapportages om hier nog beter op in te kunnen spelen en bereikbaarheid te verbeteren.
	<ul style="list-style-type: none"> Mailberichten/post 	<ul style="list-style-type: none"> Registratie en beheer verbeterd. Mailverkeer ultimo 2015 verwerkt op weekbasis 	<ul style="list-style-type: none"> Mailverkeer wordt gemonitord en verwerkt in rapportages zodat voortgang in zicht blijft.
	<ul style="list-style-type: none"> Klachtafhandeling 	<ul style="list-style-type: none"> Klachtenprocedure. I.s.m. de Zeeuwse Ombudsman bijzondere werkwijze 2015. In 2016 reguliere werkwijze. Verbetering leesbaarheid gerealiseerd. Transparantie door voorbereiding Leidraad. 	<ul style="list-style-type: none"> Leidraad Invordering en Leidraad Kwijtschelding bestuurlijk vastgesteld.
	<ul style="list-style-type: none"> Behandeling kwijtscheldingsverzoeken 	<ul style="list-style-type: none"> Verbeterd. 	<ul style="list-style-type: none"> Plan van Aanpak verbetering communicatie brieven. Ontvangstbevestiging,

Onderwerp	Actie	Status september 2015	Status juni 2016
			uitspraken op verzoek en beroepschrift aangepast. Door communicatieadviseur worden medewerkers getraind in het schrijven op B1 niveau. <ul style="list-style-type: none"> Leantraject ingepland juni, juli, augustus 2016.
	<ul style="list-style-type: none"> Behandeling bezwaarschriften 	<ul style="list-style-type: none"> 1^e Verbetering gerealiseerd. In 2016 onderwerp voor leantraject 	<ul style="list-style-type: none"> Leantraject ingepland juni/juli 2016.
	<ul style="list-style-type: none"> Website 	<ul style="list-style-type: none"> Leesbaarheid en toegankelijkheid verbeterd. Voorbereiding voor DigiD. Realisatie in Q1 2016 	<ul style="list-style-type: none"> DigiD is afgerond. Beveiligingsassessment DigiD audit goedgekeurd. Er wordt een PvA opgemaakt iom Communicatie voor de verdere ontwikkeling van de website. Dit is afhankelijk van de mogelijkheden om het belastingpakket (software) te kunnen koppelen aan de website.
Processen	<ul style="list-style-type: none"> Verbetering kernprocessen van de teams Innen (I), Heffen (H) en Waarderen (W) zoals verwoord op pagina 13 van de Evaluatie 2015 ☐ Betalingsverkeer (I) ☐ Kwijtschelding (I) ☐ Dwanginvordering (I) ☐ Aanmaningen (I) ☐ Aanslagoplegging (H) ☐ Verminderingen (H) ☐ Mutaties Heffen (H) ☐ Bezwaar- en beroepschriften (H) ☐ Taxeren en herwaarderen (W) ☐ Permanente marktanalyse (W) ☐ Bezwaar- en beroepschriften (W) ☐ Mutaties (Vergunningen/meldingen) (W) ☐ Functioneel gegevensbeheer(diverse) (W) 	<ul style="list-style-type: none"> Voor een optimale uitvoering van de kernprocessen is in 2015 een zgn Lean-traject gestart. Team Waarderen is na een training reeds aan de slag gegaan met een eerste proces (Permanente Marktanalyse). Onder begeleiding van een gekwalificeerde controller van één van de deelnemers, wordt dit proces geoptimaliseerd. In 2016 starten ook de teams Innen en Heffen met een training 	<ul style="list-style-type: none"> Data Leantrajecten ingepland.

2.2. Personeel

Vanaf november 2014 tm mei 2016 werd wegens ziekte van de directeur een interim-directeur ingehuurd. Ultimo 2015 is overeenstemming bereikt over het vertrek van de directeur en is begin 2016 gestart met de werving van een nieuwe directeur. Deze is per 18 april benoemd. Conform de Evaluatie 2015 zijn 2 medewerkers aan gesteld bij de afdeling Innen en is bij het team waarden / gegevensbeheer een coördinator gegevensbeheer aangesteld. Naast deze uitbreiding wordt ook nog bij het team Innen extra personeel ingehuurd (tijdelijk cf evaluatie 2015, betreft 1 medewerker C voor 2 jaar). Tevens wordt, evenals in 2015, ten behoeve van post- en archiveringswerkzaamheden gebruik gemaakt van een tijdelijk medewerker (inhuur van Dethon).

Het ziekteverzuimpercentage is in onderstaande tabel opgenomen.

2013	2014	2015	2016 tm juni
5,21%	7,31%	7,35%	4,75%

2.2. Informatisering

Met ingang van 1 januari 2016 is op basis van een evaluatie in 2015 het Cluster Gegevensbeheer gevormd. Het Cluster Gegevensbeheer heeft als taak om de gegevensstromen binnen Sabewa Zeeland te coördineren en beheren. Dit moet leiden tot een betere kwaliteit van de basisgegevens die dienen voor de heffing en invordering van de aanslagbiljetten. Na een eerste opstart in het 1^e kwartaal wordt in de loop van 2016 vorm gegeven aan een plan van aanpak. Naast menskracht is het ook noodzakelijk dat er controlesoftware wordt aangeschaft om hun werkzaamheden optimaal te kunnen uitvoeren. Hiervoor is het wenselijk om voor het beheer van de Makelaar(Centraal Gegevensmagazijn) de COO/AR tool aan te schaffen (€ 20.000,-). Deze tool biedt onder andere een dashboardfunctie en queryfunctie die in de huidige software niet was voorzien.

Het inrichten en testen van de bedrijvenmodule was per eind juni nog niet afgerond. Inmiddels (eind juli) is deze opgeleverd en konden de voorlopige bedrijfsaanslagen Zuiverings- en verontreinigingsheffing met dagtekening 31 juli verzonden worden. Wel was hiervoor extra budget benodigd ad € 20.000,- in verband met het ontdebellen van het enorme aantal voorkomende dubbele subjecten.

De kwijtscheldingenmodule wordt vanaf augustus verder ingericht, zodat hiervan gebruik kan worden gemaakt vanaf 2017. De oorspronkelijke planning was oplevering in 2015, zodat hiervan in 2016 gebruik kon worden gemaakt. Daarnaast zijn de gemeenten formeel verplicht uiterlijk 1 oktober aan te sluiten op de LV-WOZ. Sabewa Zeeland zal deze aansluiting in samenwerking met de softwareleverancier verzorgen. Om hieraan te kunnen voldoen dient eerst nog een koppeling gerealiseerd te worden tussen de basisregistratie adressen en gebouwen (BAG) en de WOZ en de Massale Output (MO) uit het Kadaster vervangen te worden door de modernere levering vanuit de Basis registratie kadaster (BRK).

In overleg met de softwareleverancier en de Waarderingskamer zal een realistische aansluitdatum op de LV-WOZ worden vastgesteld waarbij 1 maart 2017 de streefdatum is.

2.3. Financiën

Dit onderdeel gaat over de begrotingsuitvoering 2016.

In de tabel op de volgende pagina zijn de verwachte over- en onderschrijdingen op de diverse begrotingsposten opgenomen. Deze wijzigingen zijn tevens opgenomen in de 2^e begrotingswijziging.

De hogere personeelskosten betreft o.a. de gevolgen van de nieuwe cao per 1-1-2016, waarbij o.a. een loonstijging van 3,1% overeengekomen is. Daarnaast voor automatisering de eerder genoemde extra benodigde middelen ad € 40.000,-. Voor kosten niet begrepen in de DVO-automatisering wordt € 5.000,- extra geraamd.

Ook blijkt als gevolg van o.a. prijsstijging en hogere kosten voor porti antwoordnummer € 20.000,- extra benodigd voor de portokosten. Ten aanzien van het gebruik van antwoordenvellen zal nader beleid worden opgesteld om zodoende tot een beperking van deze kosten te komen.

Voor accountantskosten (afrekening controle 2015) wordt € 6.500,- bijgeraamd en voor telefoonkosten € 7.000,- o.a. door het gebruik van l-pads voor de buitendienst medewerkers. Hierdoor kan het werkproces buiten de deur verbeterd worden.

Op ARBO-gebied is € 10.000,- benodigd voor een RIE en nadere werkplekonderzoeken en voor de aansprakelijkheidsverzekering € 500,- meer.

De extra kosten voor waarden hebben betrekking op de uitbesteding van taxaties agrarische objecten (kennis zelf niet in huis) en de afwikkeling van het oude contract cyclorama's € 5.500,-.

Voor Heffen heeft het dagelijks bestuur besloten voor het onderzoek van de bestanden voor de oplegging van de Zuiveringsheffing vanaf 2014 te laten uitvoeren door SMQ. Mogelijk dat dergelijke onderzoeken ook gebruikt kunnen worden voor andere heffingen om deze te controleren op de volledigheid. De kosten hiervoor bedragen € 20.000,- en voorgesteld wordt deze te dekken door een onttrekking aan de algemene reserve.

Voor de jaarlijkse bijdrage aan het BRP (Basis registratie personen) zijn we ingedeeld in staffel B, de kosten bedragen € 1.700,-.

Met betrekking tot Innen kunnen de kosten voor geldverkeer (verwerking acceptgiro's, automatische incasso's e.d.) met € 20.000,- afgeraamd worden tot € 100.000,-. Daarnaast zullen de opbrengsten invorderingskosten naar verwachting € 300.000,- hoger zijn, geraamd is € 500.000,-.

Naast bovenstaande is op 17 juni jl. door het AB besloten om van het batig slot 2015 ad € 263.858,-, € 23.858,- uit te keren aan de deelnemers. Tevens is besloten € 215.000,- beschikbaar te stellen voor de aansluiting op de LV-WOZ resp. de BAG en BRK, waarvan € 77.350,- gedekt wordt door een onttrekking aan de algemene reserve en € 137.650,- extra bijgedragen wordt door de gemeenten.

Omschrijving	Kosten €	Opbrengsten €
<u>Personeel</u>		
Personeelskosten agv nieuwe cao	€ 56.855,00	
generatiepact	€ -23.055,00	
ouderschapsverlof/ minder uren diverse personen	€ -20.000,00	
<u>Automatisering</u>		
ontdubbelen subjecten	€ 20.000,00	
controle tool gegevensbeheer	€ 20.000,00	
DVO-automatisering	€ 5.000,00	
BRK / LV-WOZ	€ 215.000,00	
<u>Interne faciliteiten</u>		
porto-, antwoordnr. Kosten	€ 20.000,00	
Accountantskosten	€ 6.500,00	
Telefoonkosten	€ 7.000,00	
<u>Personeel en organisatie</u>		
RIE en werkplekonderzoek etc.	€ 10.000,00	
Verzekeringen	€ 500,00	
<u>Waarderen</u>		
tbv waardering agrarische objecten	€ 20.000,00	
Cyclorama's	€ 5.500,00	
<u>Heffen</u>		
onderzoek SMQ	€ 20.000,00	
Basisregistratie personen staffel B	€ 1.700,00	
<u>Innen</u>		
Kosten geldverkeer	€ -20.000,00	
Opbrengst invorderingskosten		€ 300.000,00
Onvoorzien (af ramen)	€ -10.000,00	
Uit betaling batig slot 2014	€ 23.858,00	
Mutatie algemene reserve		
tbv SMQ onderzoek		€ 20.000,00
tbv BRK		€ 77.350,00
tbv batig slot 2015		€ 23.858,00
totaal	€ 358.858,00	€ 421.208,00
saldo		€ -62.350,00

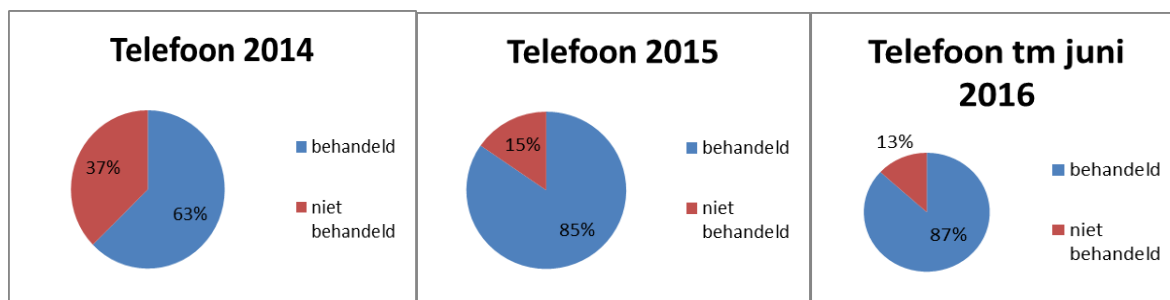
Van bovengenoemde extra kosten / opbrengsten hebben de extra portikosten ad € 20.000,-, de lagere kosten geldverkeer ad -€ 20.000,- en de onderhoudskosten voor de applicatie BRK / LV-WOZ m.i.v. 2017 € 28.500,- een structurele doorwerking naar 2017.

Het verloop van de algemene reserve is als volgt:

Stand algemene reserve		
	1-1-2016	€ 263.858,00
mutaties 2016:		
uit betaling batig slot 2015	€ -23.858,00	€ -121.208,00
SMQ-onderzoek	€ -20.000,00	
BRK	€ -77.350,00	
	31-12-2016	€ 142.650,00
mutatie 2017		
begroting 2017		€ -50.000,00
	31-12-2017	€ 92.650,00

2.4. Klantcontacten

De combinatie van gespreide aanslagverzending, de nieuwe telefooncentrale (miv 2015) en een strakke werkverdeling blijft duidelijk zijn vruchten afwerpen. De vergelijking van de beantwoording telefonische reacties tussen 2014, 2015 en 2016 tot en met juli is onderstaand weergegeven (voor aantallen zie bijlage 1)

Van de 13% niet behandelde telefoontjes tot en met 30 juni 2016 heeft 10% binnen één minuut de verbinding verbroken. Mogelijk dat deze bellers later terug gebeld hebben.

Klachten

afhandeling	2014	2015	2016 (tm 30-06)
"intern": via klachtencoördinator	51	170	42
via Ombudsman	35	61	23
Totaal	86	231	65

De klachtenregeling van Sabewa Zeeland is gebaseerd op hoofdstuk 9 van de Algemene Wet Bestuursrecht en is een intern werkende regeling. Sabewa Zeeland hanteert een ruim klachtenbegrip en houdt de drempel om te kunnen klagen bewust laag. Signalen van ongenoegen kunnen op deze wijze in een vroeg stadium worden opgevangen en centraal worden opgelost/belegd. Onder klacht wordt verstaan: een mondelinge of schriftelijke uiting van ongenoegen over de gedraging van een bestuurder of medewerker van Sabewa Zeeland. Als een klager ontevreden is over de wijze waarop zijn of haar klacht is behandeld, kan op grond van de Awb de klacht worden voorgelegd aan een Ombudsman. Sabewa Zeeland is voor de externe klachtafhandeling aangesloten bij de Zeeuwse Ombudsman.

Het intern aantal ontvangen klachten in 2016 ligt beduidend lager dan in 2015. In 2015 heeft op het gebied van invordering een opschoonactie plaatsgevonden. Dit heeft een invloed gehad op het aantal ontvangen klachten. In 2016 richten de klachten zich met name op kwijtschelding en communicatie. Op beide punten wordt op dit moment actie ondernomen. Zo vinden er telefoontrainingen plaats en zijn (en worden) brieven herschreven op een gemakkelijk leesbaar niveau. Ook vindt er structureel overleg plaats over de ontvangen klachten, zowel de afhandeling van de klachten als op het zoeken naar mogelijkheden om klachten in de toekomst te vermijden. Kwijtschelding is een klachtgevoelig onderwerp. In het licht van de ontvangen klachten over kwijtschelding worden de knelpunten op het gebied van kwijtschelding geanalyseerd. Op basis daarvan worden actiepunten opgesteld om klachten in de toekomst te voorkomen.

3. Programma's

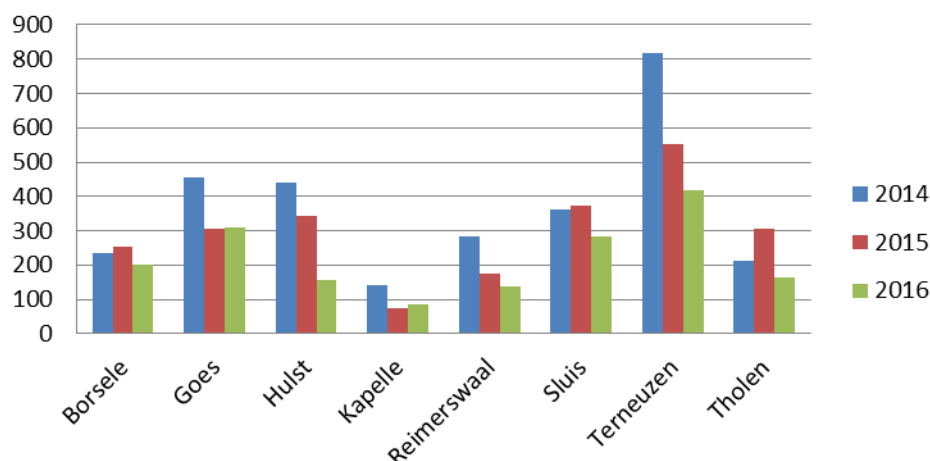
In dit onderdeel wordt gerapporteerd aan de hand van de programma's Waarderen, Heffen en Innén.

3.1. Programma Waarderen

In 2016 zijn de WOZ-beschikkingen gecombineerd met de aanslagen binnen de wettelijke termijn van 8 weken na 1 januari verzonden. De goedkeuring van de Waarderingskamer hebben wij 12 januari 2016 ontvangen. Door de Waarderingskamer zijn wel vooruitlopend op de beschikkingen 2017 eisen tot verbetering van onze interne processen gesteld. De belangrijkste verbeterpunten op het gebied van interne beheersmaatregelen zijn de structurele jaarlijkse controle van de primaire en secundaire objectkenmerken. Daarnaast dienen uniforme werkbeschrijvingen en interne controleprotocollen nader te worden geïmplementeerd. Hieraan zal in 2016 invulling moeten worden gegeven zodat de beschikkingen 2017 niet in geding komen.

In bijlage 2 zijn diverse aantallen opgenomen omtrent het aantal objecten, beschikkingen en WOZ-bezwaren. In onderstaande grafiek worden de WOZ-bezwaren naar objecten weergegeven. Het aantal bezwaarschriften bedraagt dit jaar 1.386. Dit is het aantal op de peildatum 30 juni 2016 dus is de verwachting dat dit aantal als gevolg van nog te verzenden beschikkingen nog wel wat zal oplopen. In 2015 hebben we in totaal 1.617 bezwaarschriften tegen de WOZ-beschikkingen ontvangen en afgehandeld. Tot nu toe een ligt het aantal nog zo'n 200 stuks onder het totaal van 2015. Wel zien we een forse toename van het aantal bezwaarschriften ingediend door de zogenaamde no-cure-no-pay bedrijven voor bedrijfsobjecten en dan met name agrarische objecten. Het verschil tussen het aantal objecten en het aantal bezwaarschriften wordt veroorzaakt door het feit dat een bezwaarschrift over meerdere objecten kan gaan

WOZ-bezwaren (objecten)

Het streven is om het aantal openstaande bezwaren uiterlijk oktober / november afgehandeld te hebben.

3.2. Programma Heffen

In afwijking van voorgaande jaren is het combikohier met dagtekening 28 februari verzonden (voorgaande jaren 31 maart). Dit betrof de combi waterschap en deelnemende gemeenten in verband met de tijdige verzending van de WOZ-beschikking. De aanslagen waterschap in het gebied van de niet deelnemende gemeenten zijn met dagtekening 31 maart verzonden. De WOZ-gegevens van die gemeenten worden te laat aangeleverd om de aanslagen ook al in februari te kunnen verzenden. Evenals vorig jaar is gekozen voor gespreide bezorging. Door de spreiding kunnen de telefonische reacties beter opgevangen worden.

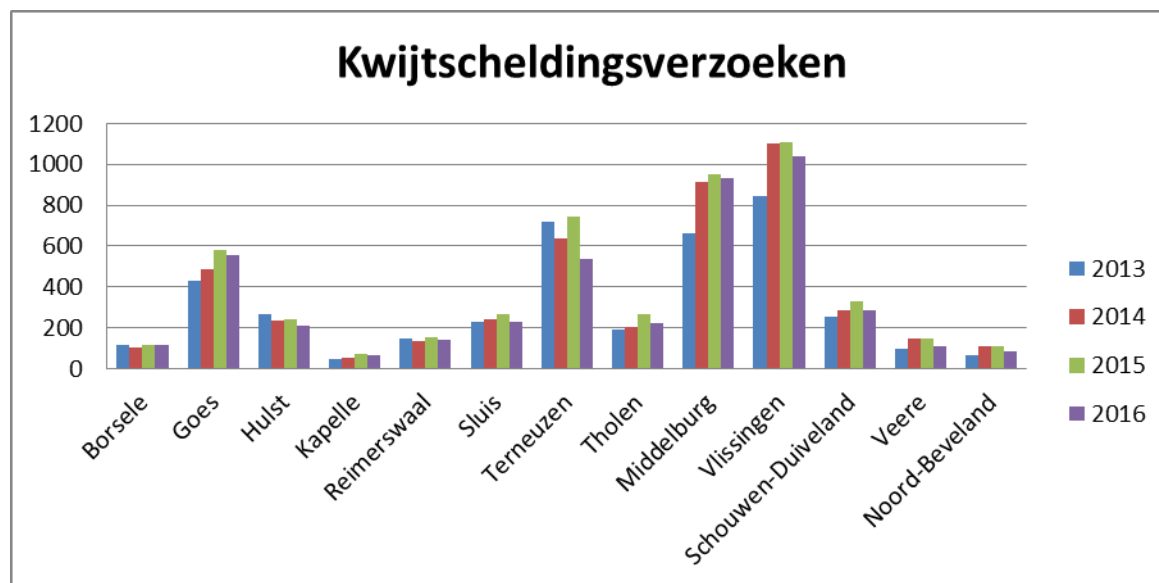
De aanslagoplegging verloopt volgens de daarvoor opgestelde planning (zie bijlage 3) met uitzondering van de voorlopige bedrijfsaanslagen zuiverings- en verontreinigingsheffing 2016 van het waterschap. Deze zijn 1 maand later verzonden (juli i.p.v. juni). De oorzaak ligt in het nog niet gereed zijn van de bedrijvenmodule.

In onderstaande tabel wordt een overzicht van het aantal heffingsbezwaren weergegeven.

Heffingsbezwaren					
2014		2015		2016	
ingekomen	openstaand	ingekomen	openstaand	ingekomen	openstaand
1.516		1.054		1.022	394

3.3. Programma Innen

In onderstaande grafiek wordt het aantal kwijtscheldingsverzoeken weergegeven, voor de detailinformatie wordt verwezen naar bijlage 4.

Naast de kwijtscheldingsverzoeken wordt jaarlijks aan het Inlichtingenbureau een bestand gestuurd met huishoudens aan wie kwijtschelding is verleend. Het Inlichtingenbureau toetst dit bestand o.a. op inkomen, spaargeld, aanwezigheid voertuigen etc. Dit wordt gedaan op basis van gegevens van het RDW, Belastingdienst en het UWV. Op basis van deze toetsing komt een huishouden al dan niet in aanmerking voor automatische kwijtschelding. In onderstaande tabel zijn de aantallen automatische kwijtscheldingen opgenomen.

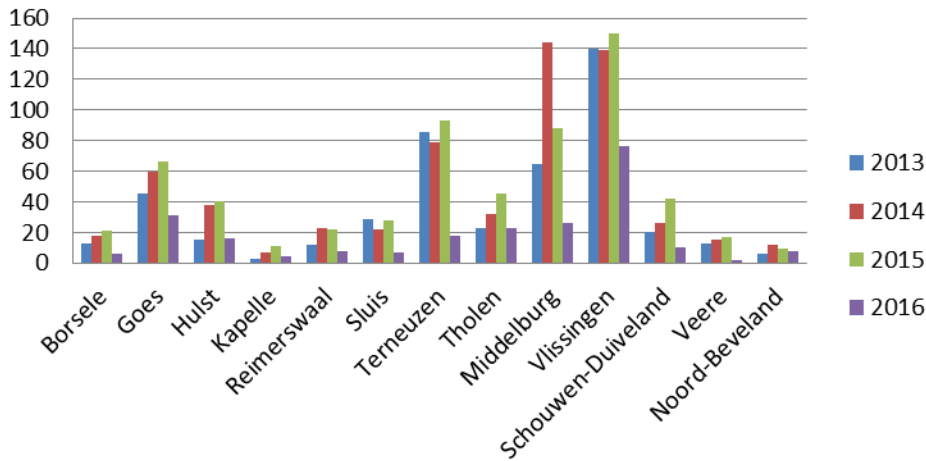
Aantal automatische kwijtschelding	2013	2014	2015	2016
Deelnemers	2.304	1.815	1.850	1.915
Niet deelnemers	2.470	1.720	2.104	2.263
Totaal	4.774	2.535	3.954	4.178

Tegenover de daling van het aantal automatische verzoeken van 2013 naar 2014 stond deels (50%) een stijging van het aantal handmatige verzoeken.

In de volgende grafiek wordt het aantal beroepschriften op afgewezen kwijtscheldingsverzoeken weergegeven. Voor de detail informatie wordt verwezen naar bijlage 5.

Beroepschriften kwijtschelding

Momenteel is zo'n 55% van de kwijtscheldingsverzoeken 2016 afgehandeld, waarop tot nu toe 235 beroepschriften zijn ingediend. Indien dit aantal maatgevend is voor de overige nog te behandelen verzoeken zou voor 2016 uitgegaan kunnen worden van een totaal aantal beroepschriften van 435 (op basis van dezelfde berekening werd op basis van de gegevens tot en met juli 2015 een aantal van 360 verwacht). In 2014 was het totaal 615 en in 2015 632. De verwachting voor 2016 is dan toch dat het aantal beroepschriften kwijtschelding niet zal afnemen.

Hieronder zijn enkele kengetallen opgenomen omtrent de kwijtscheldingsverzoeken en beroepschriften.

	30-6-2016
afdoeningstermijn:	
kwijtscheldingsverzoeken (max. 6mnd)	52 dagen
beroepschriften (max. 3 mnd)	54 dagen
kwijtscheldingsverzoeken:	
geheel toegewezen	58%
gedeeltelijk toegewezen	9%
afgewezen	33%
Beroepschriften	
geheel toegewezen	47%
gedeeltelijk toegewezen	18%
afgewezen	35%
afwijzingsgrond:	
voldoende inkomen	40%
beschikt over teveel vermogen	35%
bezit 1 of meerdere auto's	15%
andere reden	10%

Het hoge percentage toegewezen beroepsschriften per 30-06 wordt veroorzaakt doordat eerst die beroepsschriften worden afgehandeld waarvan het kwijtscheldingsverzoek afgewezen is wegens ontbrekende gegevens. Ook na herhaaldelijk verzoek zijn deze niet aangeleverd ten behoeve van het kwijtscheldingsverzoek. Bij het beroepsschrift worden die ontbrekende gegevens dan alsnog aangeleverd.

Betalingsverwerking

Het aantal aanslagen met automatische incasso bij het eerste kohier in maart 2014 was 64.370 (€ 5,8 mln.). Voor 2015 lag dit op 93.378 (€ 7,7 mln.) en in 2016 op 100.000 (8,2mln.).

Vanaf 2015 wordt dagelijks gecontroleerd op gestorneerde bedragen. Burgers ontvangen na een stornering een brief waarin gemeld wordt dat het niet gelukt is om het bedrag te incasseren. Na 2 storneringen ontvangen burgers een brief met de mededelingen dat de incasso is stopgezet en dat op andere wijze betaald moet worden.

De gemiddelde uitval bij de betalingen (bijvoorbeeld in verband met het vermelden van een verkeerd betalingskenmerk) bedraagt 5,79%. In tegenstelling tot voorgaande jaren zijn er geen achterstanden in de betalingsverwerking.

Dwanginvordering

De dwanginvordering verloopt volgens planning. Na verstrijken van de vervaldatum worden aanmaningen en, indien van toepassing, daaropvolgend dwangbevelen en hernieuwde bevelen verzonden (zie ook bijlage 3 inzake de planning). Op basis van de realisatie tot en met 31-08 wordt verwacht een netto opbrengst te realiseren van € 800.000,-.

Oninbaarheid

In onderstaande tabel zijn de totaal oninbaar verklaarde bedragen opgenomen, dit conform het vastgestelde beleid.

	2016 tm 30 juni	2015
Totaal	€ -205.627	€ -152.579
Borsele	€ -4.314	€ 144
Goes	€ -10.680	€ -31.641
Hulst	€ -12.181	€ -163
Kapelle	€ -4.868	€ 9.711
Reimerswaal	€ -54	€ -67.616
Sluis	€ -29.754	€ -5.617
Terneuzen	€ -54.468	€ -23.299
Tholen	€ -3.361	€ -13.249
Waterschap	€ -85.947	€ -20.849

4. Belastingopbrengsten

In dit hoofdstuk is de verantwoording van de belastingopbrengsten opgenomen. In bijlage 6 is een overzicht opgenomen van de debiteursaldi / ontvangsten. De prognose voor de kwijtscheldingen 2016 is gebaseerd op de procentuele afgehandelde verzoeken per 30-06 en het daarbij behorende bedrag en dit herleidt tot 100%.

Belastingsoort / deelnemer	Opgelegd per 30 juni	nog op te leggen	totaal	Begroot	Verschil
Onroerende zaakbelasting	€ 48.706.306	€ 2.826.617	€ 51.532.923	€ 51.377.110	€ 155.813
Borsele	€ 6.183.191	€ 1.172.031	€ 7.355.222	€ 7.192.000	€ 163.222
Goes	€ 9.094.247	€ 272.344	€ 9.366.591	€ 9.406.000	€ -39.409
Hulst	€ 4.013.492	€ 176.154	€ 4.189.646	€ 4.240.508	€ -50.862
Kapelle	€ 2.111.557	€ 89.029	€ 2.200.586	€ 2.165.000	€ 35.586
Reimerswaal	€ 3.188.626	€ 74.455	€ 3.263.081	€ 3.286.500	€ -23.419
Sluis	€ 5.674.273	€ 122.339	€ 5.796.612	€ 5.766.000	€ 30.612
Terneuzen	€ 14.674.801	€ 852.257	€ 15.527.058	€ 15.496.102	€ 30.956
Tholen	€ 3.766.119	€ 68.008	€ 3.834.127	€ 3.825.000	€ 9.127
Rioolheffing	€ 20.782.446	€ 359.000	€ 21.141.446	€ 21.399.795	€ -258.349
Borsele	€ 1.428.453	€ 2.000	€ 1.430.453	€ 1.465.000	€ -34.547
Goes	€ 2.322.598	€ 15.000	€ 2.337.598	€ 2.506.000	€ -168.402
Hulst	€ 3.015.783	€ 5.000	€ 3.020.783	€ 3.099.300	€ -78.517
Kapelle	€ 1.359.001	€ 20.000	€ 1.379.001	€ 1.369.571	€ 9.430
Reimerswaal	€ 1.907.193	€ 290.000	€ 2.197.193	€ 2.205.308	€ -8.115
Sluis	€ 4.039.498	€ -33.000	€ 4.006.498	€ 3.975.000	€ 31.498
Terneuzen	€ 4.468.011	€ 50.000	€ 4.518.011	€ 4.535.616	€ -17.605
Tholen	€ 2.241.909	€ 10.000	€ 2.251.909	€ 2.244.000	€ 7.909
Afvalstoffen (reinigingsrechten)	€ 26.996.369	€ 276.828	€ 27.273.197	€ 27.374.268	€ -101.071
Borsele	€ 2.778.506	€ 2.494	€ 2.781.000	€ 2.781.000	€ -
Goes	€ 3.838.842	€ -15.000	€ 3.823.842	€ 3.818.000	€ 5.842
Hulst	€ 3.121.386	€ 20.000	€ 3.141.386	€ 3.150.000	€ -8.614
Kapelle	€ 882.261	€ 361.514	€ 1.243.775	€ 1.243.775	€ -
Reimerswaal	€ 2.526.449	€ -7.000	€ 2.519.449	€ 2.500.000	€ 19.449
Sluis	€ 3.533.830	€ -13.830	€ 3.520.000	€ 3.520.000	€ -
Terneuzen	€ 7.451.889	€ -65.350	€ 7.386.539	€ 7.508.493	€ -121.954
Tholen	€ 2.863.206	€ -6.000	€ 2.857.206	€ 2.853.000	€ 4.206
Overige	€ 4.605.166	€ 3.635.889	€ 8.241.055	€ 8.269.528	€ -28.473
Borsele	€ 154.849	€ -	€ 154.849	€ 153.200	€ 1.649
Goes	€ 410.706	€ 25.294	€ 436.000	€ 436.000	€ -
Hulst	€ 377.727	€ -16.700	€ 361.027	€ 360.000	€ 1.027
Kapelle	€ 110.100	€ -4.100	€ 106.000	€ 106.000	€ -
Reimerswaal	€ 952.093	€ 14.000	€ 966.093	€ 990.500	€ -24.407
Sluis	€ 1.578.350	€ 3.475.895	€ 5.054.245	€ 5.054.245	€ -
Terneuzen	€ 733.268	€ 155.000	€ 888.268	€ 896.083	€ -7.815
Tholen	€ 288.073	€ -13.500	€ 274.573	€ 273.500	€ 1.073

Belastingsoort / deelnemer	Opgelegd per 30 juni	nog op te leggen	totaal	Begroot	Vershil
Waterschap	€ 76.702.234	€ 8.325.831	€ 85.028.065	€ 85.629.365	€ -601.300
WS-heffing ingezetenen	€ 15.522.798	€ 90.316	€ 15.613.114	€ 15.613.114	€ -
WS-heffing Gebouwd	€ 26.461.663	€ 497.673	€ 26.959.336	€ 26.784.679	€ 174.657
WS-heffing ongebouwd	€ 10.960.039	€ -	€ 10.960.039	€ 11.046.041	€ -86.002
WS-heffing Natuur	€ 213.513	€ -	€ 213.513	€ 203.075	€ 10.438
ZH-heffing	€ 23.101.897	€ 7.569.512	€ 30.671.409	€ 31.319.434	€ -648.025
VH-heffing	€ 442.324	€ 168.330	€ 610.654	€ 663.022	€ -52.368
Overige	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Kwijtschelding	€ -1.794.700	€ -499.776	€ -2.294.476	€ -2.125.316	€ -169.160
Borsele	€ -43.568	€ -4.351	€ -47.919	€ -41.400	€ -6.519
Goes	€ -127.439	€ -30.563	€ -158.002	€ -149.000	€ -9.002
Hulst	€ -126.446	€ -24.423	€ -150.869	€ -165.000	€ 14.131
Kapelle	€ -29.194	€ -2.689	€ -31.883	€ -30.000	€ -1.883
Reimerswaal	€ -68.058	€ -2.804	€ -70.862	€ -89.916	€ 19.054
Sluis	€ -92.887	€ -51.230	€ -144.117	€ -160.000	€ 15.883
Terneuzen	€ -223.177	€ -138.940	€ -362.117	€ -280.000	€ -82.117
Tholen	€ -81.936	€ -18.070	€ -100.006	€ -83.000	€ -17.006
Waterschap	€ -1.001.995	€ -226.706	€ -1.228.701	€ -1.127.000	€ -101.701
Totaal 2016	€ 175.997.821	€ 14.629.389	€ 190.627.210	€ 192.443.750	€ -1.816.540
Voorgaande jaren	€ 1.831.342	€ 865.452	€ 2.696.794	€ 2.503.674	€ 193.120
Borsele	€ 48.206	€ 1.352	€ 49.558	€ 51.092	€ -1.534
Goes	€ -8.153	€ 94.000	€ 85.847	€ 47.248	€ 38.599
Hulst	€ 26.156	€ 12.101	€ 38.257	€ 42.232	€ -3.975
Kapelle	€ 2.431	€ 5.655	€ 8.086	€ 8.420	€ -334
Reimerswaal	€ 46.552	€ 11.989	€ 58.541	€ 59.313	€ -772
Sluis	€ 1.347.219	€ -	€ 1.347.219	€ 1.184.906	€ 162.313
Terneuzen	€ 45.870	€ 306.669	€ 352.539	€ 353.330	€ -791
Tholen	€ 11.989	€ 5.375	€ 17.364	€ 17.750	€ -386
Waterschap	€ 311.072	€ 428.311	€ 739.383	€ 739.383	€ -
Kwijtschelding vrg.jaren	€ -260.213	€ -65.053	€ -325.266	€ -174.437	€ -150.829
Borsele	€ -6.038	€ -1.510	€ -7.548	€ -3.115	€ -4.433
Goes	€ -18.196	€ -4.549	€ -22.745	€ -11.146	€ -11.599
Hulst	€ -22.752	€ -5.688	€ -28.440	€ -17.610	€ -10.830
Kapelle	€ -5.063	€ -1.266	€ -6.329	€ -1.716	€ -4.613
Reimerswaal	€ -11.841	€ -2.960	€ -14.801	€ -9.473	€ -5.328
Sluis	€ -19.220	€ -4.805	€ -24.025	€ -11.770	€ -12.255
Terneuzen	€ -46.047	€ -11.512	€ -57.559	€ -29.993	€ -27.566
Tholen	€ -16.201	€ -4.050	€ -20.251	€ -7.588	€ -12.663
Waterschap	€ -114.855	€ -28.714	€ -143.569	€ -82.026	€ -61.543
Totaal vrg. jaren	€ 1.571.129	€ 800.399	€ 2.371.528	€ 2.329.237	€ 42.291

Bijlagen

Bijlage 1 Telefonische reacties

tijdvak	2014			2015			2016		
	behandeld	niet behandeld	totaal	behandeld	niet behandeld	totaal	behandeld	niet behandeld	totaal
januari	2.175	994	3.169				1.593	130	1.723
februari	2.066	842	2.908	636	122	758	3.522	580	4.102
maart	5.035	2.875	7.910	7.381	1.340	8.721	8.723	1.450	10.173
april	10.469	5.639	16.108	7.654	1.437	9.091	4.600	539	5.139
mei	4.312	2.574	6.886	4.455	1.064	5.519	3.664	717	4.381
juni	3.280	2.998	6.278	3.759	665	4.424	3.232	432	3.664
juli	2.162	1.590	3.752	2.534	507	3.041			
augustus	1.527	765	2.292	843	157	1.000			
september	1.998	1.097	3.095	2.831	277	3.108			
otober	3.380	2.254	5.634	5.262	1.104	6.366			
november	2.165	1.292	3.457	4.107	544	4.651			
december	2.053	1.251	3.304	3.209	529	3.738			
Totaal	40.622	24.171	64.793	42.671	7.746	50.417	25.334	3.848	29.182

Wegens overgang naar op andere telefooncentrale over januari 2015 geen gegevens bekend.

Bijlage 2 Waarderen / WOZ

Waarderen	Borsele			Goes			Hulst			Kapelle			Reimerswaal			Sluis			Terneuzen			Tholen			Totaal			toelichting			
	2014	2015	2016	2014	2015	2016	2014	2015	2016	2014	2015	2016	2014	2015	2016	2014	2015	2016	2014	2015	2016	2014	2015	2016	2014	2015	2016				
1 WOZ-objecten	12.250	12.249	12.290	20.851	20.867	21.034	15.056	15.022	15.183	6.239	6.239	6.278	10.553	10.554	10.630	20.790	20.771	21.072	31.674	31.691	31.759	13.154	13.160	13.202	130.567	130.553	131.448	bron Stuf-Cap			
Woningen	10.186	10.157	10.229	18.306	18.327	18.433	13.248	13.238	13.342	5.546	5.549	5.567	8.888	8.922	9.037	17.819	17.801	18.058	28.516	28.529	28.553	11.420	11.450	11.516	113.929	113.973	114.735				
Niet-woningen	2.064	2.092	2.061	2.545	2.540	2.601	1.808	1.784	1.841				693	690	711	1.665	1.632	1.593	2.971	2.970	3.014	3.158	3.162	3.206	1.734	1.710	1.686	16.638	16.580	16.713	
2 Beschikkingen	12.209	12.260	12.239	20.813	20.998	20.954	14.991	15.118	14.938	6.224	6.225	6.187	10.507	10.576	10.534	20.737	20.901	20.901	31.663	31.644	31.645	13.093	13.122	13.122	130.237	130.844	130.520				
Woningen	10.200	10.552	10.578	18.314	18.820	18.835	13.245	13.367	13.254	5.544	5.611	5.590	8.949	9.061	9.060	17.888	17.985	17.985	28.520	28.547	28.575	11.447	11.759	11.759	114.107	115.702	115.636				
Niet-woningen	2.009	1.708	1.661	2.499	2.178	2.119	1.746	1.751	1.684				680	614	597	1.558	1.515	1.474	2.849	2.916	2.916	3.143	3.097	3.070	1.646	1.363	1.363	16.130	15.142	14.884	
3 WOZ-bezwaren (objecten)	235	255	203	457	307	309	442	344	158	141	74	86	282	175	138	360	373	285	816	551	417	212	306	165	2.945	2.385	1.761				
gegrond	131	176	101	202	159	81	299	171	76	86	43	34	150	108	52	176	235	123	398	263	131	126	228	77	1.568	1.383	675				
ongeground	104	76	41	253	132	91	141	172	36	55	26	39	132	57	20	184	111	64	418	258	111	86	71	28	1.373	903	430				
openstaand	0	3	61	2	16	137	2	1	46	0	5	13			10	66	0	27	98	0	30	175		7	60	4	99	656			
gegrond %	55,74%	69,02%	49,75%	44,20%	51,79%	26,21%	67,65%	49,71%	48,10%	60,99%	58,11%	39,53%	53,19%	61,71%	37,68%	48,89%	63,00%	43,16%	48,77%	47,73%	31,41%	59,43%	74,51%	46,67%	53,24%	57,99%	38,33%				
ongeground %	44,26%	29,80%	20,20%	55,36%	43,00%	29,45%	31,90%	50,00%	22,78%	39,01%	35,14%	45,35%	46,81%	32,57%	14,49%	51,11%	29,76%	22,46%	51,23%	46,82%	26,62%	40,57%	23,20%	16,97%	46,62%	37,86%	24,42%				
openstaand %	0,00%	1,18%	30,05%	0,44%	5,21%	44,34%	0,45%	0,29%	29,11%	0,00%	6,76%	15,12%	0,00%	5,71%	47,83%	0,00%	7,24%	34,39%	0,00%	5,44%	41,97%	0,00%	2,29%	36,36%	0,14%	4,15%	37,25%				
gemiddelde doorlooptijd in dagen																												163			
bezwaren op basis																															
no cure - no pay	22	24	33	40	73	59	11	17	36	2	17	35	29	15	13	30	59	35	55	61	82	9	27	31	198	293	324				
no cure - no pay %	9,36%	9,41%	16,26%	8,75%	23,78%	19,09%	2,49%	4,94%	22,78%	1,42%	22,97%	40,70%	10,28%	8,57%	9,42%	8,33%	15,82%	12,28%	6,74%	11,07%	19,66%	4,25%	8,82%	18,79%	6,72%	12,29%	18,40%				
4 Aantal bezwaarschriften WOZ																												1.624	1.617	1.386	geen splitsing mogelijk
5 Blokkeringen																															
objecten	0	8	39	0	2	141	0	4	239	0	5	91	0	11	110	0	32	190	0	12	84	0	31	155					1.049	planning augustus	

Bijlage 3 Heffen / planning

aanslagen 2016

geplande dagtekening	gerealiseerde dagtekening	soort	organisatie	1e vervaldag	geplande aanm.datum	geplande dwangb dat
31-1-2016	31-1-2016	Scheepvaartrechten	gem. Reimerswaal	30-4-2016	17-5-2016	21-6-2016
29-3-2016	29-3-2016	BIZ	Terneuzen	31-10-2016	15-11-2016	20-12-2016
29-2-2016	29-2-2016	combi deelnemers	alle muv Hulst	31-5-2016	21-6-2016	19-7-2016
29-2-2016	29-2-2016	combi	gem. Hulst	30-6-2016	19-7-2016	16-8-2016
31-3-2016	31-3-2016	combi niet deelnemers + vervolgaanslagen deelnemers	alle	30-6-2015	19-7-2016	16-8-2016
31-3-2016	31-3-2016	correctie aanslagen (verminder)	alle			
31-3-2016	31-3-2016	Zuiveringsheffing bedrijven voorlopig	ws. Scheldestromen	30-6-2015	19-7-2016	16-8-2016
30-4-2016	30-4-2016	combi + forensenbelasting	alle muv Hulst	31-8-2016	20-9-2016	18-11-2016
30-4-2016	30-4-2016	combi + forensenbelasting	gem. Hulst	31-7-2016	16-8-2016	20-9-2016
30-4-2016	30-4-2016	correctie aanslagen (verminder)	alle			
15-6-2016	15-6-2016	correctie aanslagen (verminder)	alle			
30-6-2016	30-6-2016	Scheepvaartrechten	gem. Reimerswaal	30-9-2016	18-10-2016	15-11-2016
30-6-2016	31-7-2016	Zuiveringsheffing bedrijven voorlopig	ws. Scheldestromen	31-10-2016	15-11-2016	20-12-2016
30-6-2016	30-6-2016	combi	alle muv Hulst	30-10-2016	15-11-2016	20-12-2016
30-6-2016	30-6-2016	combi	gem. Hulst	30-9-2016	18-10-2016	15-11-2016
15-7-2016	15-7-2016	correctie aanslagen (verminder)	alle			
31-8-2016		combi	alle muv Hulst	30-11-2016	20-12-2016	17-1-2017
31-8-2016		combi	gem. Hulst	31-12-2016	17-1-2017	16-2-2017
31-8-2016		correctie aanslagen (verminder)	alle			
31-8-2016		Toeristenbelasting voorlopig	gem. Goes, Sluis, Terneuzen, Kapelle	31-12-2016	17-1-2017	16-2-2017
30-9-2016		correctie aanslagen (verminder)	alle			
31-10-2016		combi	alle muv Hulst	31-1-2017	21-2-2017	15-3-2017
31-10-2016		combi	gem. Hulst	28-2-2017	21-3-2017	19-4-2017
31-10-2016		Scheepvaartrechten	gem. Reimerswaal	31-1-2017	21-2-2017	15-3-2017
31-10-2016		precariobelasting	Sluis	31-1-2017	21-2-2017	15-3-2017
31-10-2016		correctie aanslagen (verminder)	alle			
30-11-2016		correctie aanslagen (verminder)	alle			
31-12-2016		Toeristenbelasting definitief	gem. Reimerswaal	28-2-2017	21-3-2017	19-4-2017

	volgens planning
	niet volgens planning

aanslagen voorgaande jaren

geplande dagtekening	gerealiseerde dagtekening	soort	organisatie	1e vervaldag	geplande aanm.datum	geplande dwangb dat
31-1-2016	31-1-2016	ZH bedrijven definitief 2014	ws. Scheldestromen	30-4-2016	17-5-2016	21-6-2016
31-1-2016	31-1-2016	combi 2014 en 2015	alle muv Hulst	30-4-2016	17-5-2016	21-6-2016
31-1-2016	31-1-2016	combi 2014 en 2015	gem. Hulst	31-5-2016	21-6-2016	19-7-2016
29-2-2016	29-2-2016	ZH bedrijven definitief 2014	ws. Scheldestromen	31-5-2016	21-6-2016	19-7-2016
		correctie aanslagen (verminder)	alle			
8-3-2016	8-3-2016	veegronde aanmaningen	alle		8-3-2016	19-4-2016
31-3-2016	31-3-2016	ZH bedrijven definitief 2014	ws. Scheldestromen	30-6-2016	19-7-2016	16-8-2016
30-4-2016	30-4-2016	ZH bedrijven definitief 2014	ws. Scheldestromen	31-7-2016	16-8-2016	20-9-2016
19-5-2016	19-5-2016	veegronde aanmaningen+dwangbevelen	alle			
31-5-2016	31-5-2016	Toeristenbelasting 2015	gem. Goes, Terneuzen, Sluis, Reimerswaal	31-8-2016	20-9-2016	18-10-2016
31-5-2016	31-5-2016	ZH bedrijven definitief 2014	ws. Scheldestromen	31-8-2016	20-9-2016	18-10-2016
		correctie aanslagen (verminder)	alle			
31-8-2016		ZH bedrijven definitief 2014	ws. Scheldestromen	30-11-2016	20-12-2016	17-1-2017
31-8-2016		correctie aanslagen (verminder)	alle			
30-9-2016		ZH bedrijven definitief 2014	ws. Scheldestromen	31-12-2016	17-1-2017	21-2-2017
30-9-2016		ZH bedrijven definitief 2015	ws. Scheldestromen	31-12-2016	17-1-2017	21-2-2017
31-10-2016		correctie aanslagen (verminder)	alle			
31-12-2016		correctie aanslagen (verminder)	alle			

	volgens planning
	niet volgens planning

Bijlage 4 Innen / kwijtscheldingsverzoeken

Kwijtscheldingsverzoeken (handmatig)										
Organisatie	totaal 2013	totaal 2014	totaal 2015	nog te behandelen 2015		2016 per 30-06-2016			totaal behandeld	totaal openstaand
				1-1-2016	30-6-2016	ingediend	afgehandeld	openstaand		
Borsele	119	105	116	3	0	118	96	22	99	22
Goes	432	486	579	19	0	555	323	232	342	232
Hulst	266	237	239	19	0	209	129	80	148	80
Kapelle	50	52	72	2	0	65	55	10	57	10
Reimerswaal	145	132	155	7	0	141	125	16	132	16
Sluis	227	239	268	34	1	226	62	164	96	165
Terneuzen	717	639	743	66	0	539	213	326	279	326
Tholen	193	203	268	19	0	221	138	83	157	83
Middelburg	665	913	948	34	0	933	460	473	494	473
Vlissingen	846	1102	1109	11	0	1040	633	407	644	407
Schouwen-Duiveland	254	283	328	13	0	285	112	173	125	173
Veere	97	148	149	4	0	112	66	46	70	46
Noord-Beveland	67	111	112	2	0	83	69	14	71	14
							0			
Totaal	4078	4650	5086	233	1	4527	2481	2046	2714	2047

Kwijtscheldingsverzoeken (automatisch)				
Organisatie	totaal 2013	totaal 2014	totaal 2015	totaal 30-6-2016
Borsele	117	92	91	92
Goes	518	373	386	391
Hulst	271	221	224	221
Kapelle	47	35	41	42
Reimerswaal	152	119	122	127
Sluis	270	169	171	177
Terneuzen	739	670	685	704
Tholen	190	136	130	161
Middelburg	915	624	778	830
Vlissingen	1130	831	993	1051
Schouwen-Duiveland	256	150	221	238
Veere	109	73	79	97
Noord-Beveland	60	42	33	47
Totaal	4774	3535	3954	4178

Bijlage 5 Innen / beroepschriften

Beroepschriften kwijtschelding										
Organisatie	totaal 2013	totaal 2014	totaal 2015	nog te behandelen 2015		2016 per 30-6-2016		nog te	totaal	totaal
				1-1-2016	30-6-2016	ingediend	afgehandeld	behandelen	behandeld	openstaand
Borsele	13	18	21	6	0	6	0	6	12	6
Goes	45	60	66	34	2	31	4	27	59	29
Hulst	15	38	40	16	1	16	1	15	30	16
Kapelle	3	7	11	4	0	4	0	4	8	4
Reimerswaal	12	23	22	12	0	8	0	8	20	8
Sluis	29	22	28	6	2	7	1	6	10	8
Terneuzen	86	79	93	41	0	18	2	16	57	16
Tholen	23	32	45	20	1	23	2	21	40	22
Middelburg	65	144	88	35	2	26	5	21	54	23
Vlissingen	140	139	150	38	2	76	21	55	91	57
Schouwen-Duiveland	20	26	42	21	2	10	0	10	29	12
Veere	13	15	17	5	0	2	1	1	6	1
Noord-Beveland	6	12	9	1	0	8	0	8	9	8
Totaal	470	615	632	239	12	235	37	198	425	210

Bijlage 6 Debiteurensaldi / rekening-courantverhouding

omschrijving (saldi tm 30-06)	Borsele	Goes	Hulst	Kapelle	Reimerswaal	Sluis	Terneuzen	Tholen	Scheldestromen	sub-totaal	Sabewa Zeeland	Totaal
Debiteurensaldo per 31-12-2015	€ 330.323	€ 1.483.291	€ 1.065.949	€ 409.772	€ 745.048	€ 2.082.123	€ 2.778.951	€ 669.121	€ 5.722.191	€ 15.286.771	€ 695.630	€ 15.982.400
netto-opgelegd 2016	€ 10.501.431	€ 15.538.954	€ 10.401.942	€ 4.433.725	€ 8.506.303	€ 14.733.064	€ 27.104.792	€ 9.077.371	€ 75.700.239	€ 175.997.821	€ 421.066	€ 176.418.887
BTW	€ 14.449		€ 15.621		€ 176.227					€ 206.297		€ 206.297
netto opgelegd voorgaande jaren	€ 42.168	€ -26.349	€ 3.404	€ -2.632	€ 34.711	€ 1.327.999	€ -177	€ -4.212	€ 196.217	€ 1.571.129	€ -	€ 1.571.129
oude vorderingen	€ -109	€ -1.380	€ -900	€ -	€ -1.157	€ -10.201	€ -18.498	€ -422	€ -13.616	€ -46.284		€ -46.284
sub-totaal	€ 10.888.262	€ 16.994.516	€ 11.486.016	€ 4.840.865	€ 9.461.132	€ 18.132.985	€ 29.865.069	€ 9.741.858	€ 81.605.030	€ 193.015.733	€ 1.116.696	€ 194.132.429
oninbaar	€ -4.314	€ -10.680	€ -12.181	€ -4.868	€ -54	€ -29.754	€ -54.468	€ -3.361	€ -85.947	€ -205.627	€ 958	€ -204.669
ontvangsten	€ -7.603.054	€ -11.293.183	€ -6.825.348	€ -3.161.733	€ -6.460.368	€ -11.087.565	€ -19.588.116	€ -5.807.329	€ -54.724.187	€ -126.550.883	€ -287.835	€ -126.838.718
debiteurensaldo per 30-06	€ 3.280.894	€ 5.690.652	€ 4.648.488	€ 1.674.264	€ 3.000.710	€ 7.015.667	€ 10.222.485	€ 3.931.168	€ 26.794.896	€ 66.259.223	€ 829.818	€ 67.089.042
afgedragen (tm 04-07)	€ 7.944.654	€ 10.576.004	€ 6.679.581	€ 3.137.377	€ 6.097.649	€ 11.980.236	€ 17.799.569	€ 6.072.347	€ 56.219.810	€ 126.507.227	€ -	€ 126.507.227
nog af te dragen	€ -341.600	€ 717.179	€ 145.767	€ 24.356	€ 362.719	€ -892.671	€ 1.788.547	€ -265.018	€ -1.495.623	€ 43.656	€ 287.835	€ 331.491

Programmabegroting 2013

16-11-2012
Reg.nr. 2012024844

Inhoudsopgave

1.	Inleiding	3
1.1	Voorwoord	3
1.2	Kerngegevens.....	4
1.3	Bestuur	5
3.	Programma's	9
3.1	Programma Waarderen	10
3.2	Programma Heffen	12
3.3	Programma innen	14
3.4	Weerstandsvermogen	16
3.5	Paragraaf financiering	17
3.6	Paragraaf bedrijfsvoering	18
3.7	Paragraaf lokale heffingen.....	20
3.8	Paragraaf onderhoud kapitaalgoederen	20
3.9	Paragraaf verbonden partijen	20
3.10	Paragraaf grondbeleid	20
3.11	Incidentele baten en lasten 2013.....	20
5.	Investerings 2013 - 2016.....	21
6.	Financiering	21
	Bijlage 1	22

1. Inleiding

1.1 Voorwoord

Voor u ligt de eerste programmabegroting van de Gemeenschappelijke Regeling Belasting-samenwerking SaBeWa Zeeland. Deze programmabegroting is opgesteld conform het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV).

In de gemeenschappelijke regeling is aangegeven dat het uit overwegingen van kwaliteit, continuïteit en efficiency gewenst is een gemeenschappelijke regeling te treffen om voor de deelnemende organisatie samenwerking bij de heffing en invordering van waterschapsbelastingen en gemeentelijke belastingen, alsmede bij de uitvoering van de Wet waardering onroerende zaken vorm te geven.

Verder is in de gemeenschappelijke regeling onder andere de samenstelling van het algemeen en het dagelijks bestuur geregeld en de berekeningswijze van de bijdragen van de deelnemers.

De berekeningswijze van de bijdrage van de deelnemers, als ook het eventueel wijzigen van die berekeningswijze, moet door het algemeen bestuur bij unanimitéit worden vastgesteld.

In 2013 wordt nog niet de optimale situatie bereikt vanwege opstart- en frictiekosten. Onder andere om deze redenen is het budget in 2013 opgehoogd om knelpunten in de organisatie op te kunnen lossen. Zie voorts de toelichting op de begroting naar kosten- en opbrengstsoorten (hoofdstuk 2).

Kerngegevens 2012

Deelnemers aan de gemeenschappelijke regeling SaBeWa Zeeland zijn:
Gemeente Borsele, Goes, Hulst, Kapelle, Reimerswaal, Sluis, Terneuzen, Tholen en het waterschap Scheldestromen.

Organisaties	Borsele	Goes	Kapelle	Tholen	R'waal	Hulst	Sluis	Terneuzen	W'schap
Aantal inwoners	22.720	37.000	12.550	25.650	21.706	27.632	23.910	54.800	
Objecten									
Woningen	10.202	18.170	5.445	11.319	8.818	13.123	17.304	28443	
Niet w oningen	1.641	2.354	557	1.383	1.112	1.756	3.181	3145	
Niet w oningen > 5 mln	20	28	7	8	3	4	9	45	
Agrarisch (Bouw)terrein	427	165	107	370	348	392	522	497	
Sluimerende objecten	136	442	45	77	62	149	298	333	
Totaal	12.426	21.159	6.161	13.157	10.424	15.424	21.314	32.463	-
Aanslagregels									
OZB eig. w oning*	10.780	19.040	5.740	12.182	9.031	13.186	16.856	27.629	
OZB eig. niet-w oning	1.427	1.892	550	1.251	1.482	1.728	3.009	3.068	
OZB gebr. n-w oning	1.374	1.819	555	1.267	1.455	1.564	2.720	2.757	
Afvalstoffenheffing	9.734	16.930	5.056	10.107	10.146	12.631	14.557	25.434	
Korting			4.835						
Reinigingsrechten	190					451			
Rioolheffing eigenaar	9.959			10.830	10.256	13.451			
Rioolheffing gebruiker	9.959	18.570	5.440	10.496	10.394		16.009	30.054	
Hondenbelasting	1.978		917	2.013	1.887	1.980	1.886	4.426	
Toeristenbelasting		47			16	-	664	39	
Forensenbelasting	117	177	68	209	17	240	2.470	259	
Reclamebelasting		370							
Havengeld/Liggeld					607				
Precario	1	183					661		
BIZ								157	
gebruikers (combi)									326.246
gebruikers (ZH)									23.281
gebruikers (w s ing.)									675
Bedrijven (vri)									15.000
Bedrijven (def)									15.195
Eigenaren									299.091
Totaal	45.519	59.028	23.161	48.355	45.291	45.231	58.832	93.823	679.488
Aanslagbiljetten	12.300	20.100	6.300	12.900	12.400	14.300	21.500	30.500	210.000

Exploitatiebudget	1.526.800
Personeelslasten	2.762.406

Aantal formatie-eenheden 41(fte's) per 1 januari 2013

De kosten worden als volgt over de deelnemers verdeeld:

- Programma Waardenen - op basis van het aantal objecten
- Programma Heffen - op basis van het aantal aanslagregels
- Programma Innen - op basis van het aantal aanslagbiljetten*

*Omdat de invorderingsopbrengsten van het waterschap verhoudingsgewijs substantieel hoger zijn dan die van de deelnemende gemeenten is voor deze opbrengstcategorie een andere verdeling toegepast. Deze verdeling, die gebaseerd is op de opbrengsten invorderingskosten over 2011, is toegepast omdat de verdeling op basis van aanslagbiljetten het waterschap in een nadelige positie zou brengen ten opzichte van de huidige situatie. Op dit moment is nog niet in te schatten wat de opbrengsten in de optimale situatie zullen zijn. Bij de begroting 2014 e.v. zal een en ander worden geactualiseerd, met dien verstande dat voor 2015 een definitief standpunt kan worden ingenomen over de huidige verdeelsleutel.

1.2 Bestuur

Aan het hoofd van Sabewa Zeeland staat een algemeen bestuur, bestaande uit zoveel leden als er deelnemers zijn, waaronder de voorzitter.

Het dagelijks bestuur van het waterschap en elk van de colleges van burgemeester en wethouders van de gemeenten wijst uit zijn midden één lid aan en voor elk aangewezen lid een plaatsvervanger die dat lid bij verhindering vervangt.

Algemeen bestuur:

Gemeente Borsele:	dhr.drs. A.M.A. Schenk
Gemeente Goes:	mw.drs.G.L. Meeuwisse
Gemeente Hulst:	dhr. A. Totté
Gemeente Kapelle:	dhr. J.H. Herselman
Gemeente Reimerswaal:	dhr. J.J.L. de Kunder
Gemeente Sluis:	dhr. C. Almekinders
Gemeente Terneuzen:	J.M. van Schaik
Gemeente Tholen:	dhr. drs. P.W.J. Hoek
Waterschap Scheldestromen:	dhr. mr. drs. A.J.G. Poppelaars

Dagelijks Bestuur:

Het dagelijks bestuur bestaat uit drie leden, waaronder een voorzitter. De samenstelling van het dagelijks bestuur is als volgt:

- a. één lid namens het waterschap;
- b. twee leden namens de gemeenten.

De voorzitter en de overige leden van het dagelijks bestuur worden door en uit het midden van het algemeen bestuur gekozen.

Leden:

Gemeente Kapelle	de heer J.H. Herselman (voorzitter)
Gemeente : Hulst:	de heer A. Totté
Waterschap Scheldestromen:	dhr. mr. drs. A.J.G. Poppelaars

Adresgegevens : SaBeWa Zeeland

Bezoekadres : Kennedylaan 1 , 4538 AE Terneuzen
Postadres : Postbus 1155, 4530 GD Terneuzen

Telefoon : 088-9995800.
E-mail : info@Sabewazeeland.nl
Website : www.Sabewazeeland.nl

2. Begroting naar kosten- en opbrengstsoorten 2013 e.v.

Kosten/opbrengsten	begroting 2013	begroting 2014	begroting 2015	begroting 2016
Personeelslasten	2.762.406	2.677.406	2.662.822	2.662.822
Automatisering	579.500	579.500	579.500	579.500
Diverse kosten interne dienstverlening	625.300	550.300	550.300	550.300
Directe kosten WOZ	223.000	223.000	223.000	223.000
Directe kosten Heffen	79.000	79.000	79.000	79.000
Directe kosten Innen	10.000	10.000	10.000	10.000
Onvoorzien	10.000	10.000	10.000	10.000
Subtotaal kosten	4.289.206	4.129.206	4.114.622	4.114.622
Financiële baten	-	-	-	-
Directe opbrengsten Innen	1.065.000-	1.065.000-	1.065.000-	1.065.000-
Bijdragen van derden	3.224.206-	3.064.206-	3.049.622-	3.049.622-
Subtotaal opbrengsten	4.289.206-	4.129.206-	4.114.622-	4.114.622-
Netto totaal	-	-	-	-

Toelichting op kosten- en opbrengstsoorten

Hierna worden de belangrijkste ramingen van de kosten en opbrengsten kort toegelicht.

Personeelslasten

Voor de personeelslasten is rekening gehouden met de laatst bekende gegevens uit de gemeentelijke cao. en met de afspraak uit het sociaal statuut over garantiesalarissen. Deze garanties bedragen in totaal ca. € 127.000,-. In de begroting voor 2013 is rekening gehouden met een bedrag van € 85.000,- aan extra personeelslasten om knelpunten op te lossen omdat in dat jaar nog niet de optimale situatie wordt bereikt. Met name op het gebied van implementatie nieuwe belastingapplicatie en bij de programma's Heffen en Innen is extra inzet geraamd om eventuele knelpunten op te lossen. In 2013 zal de competentie module van het HR21 functiewaarderingssysteem worden ingericht. Over de eventueel daaruit voortvloeiende personele consequenties zal in de loop van 2014 meer duidelijk worden.

Automatisering

Voor automatisering wordt, naast een bedrag voor huur/leasing telefoonapparatuur en het bijhouden (zowel technisch als qua opmaak) van de website een bedrag geraamd van € 460.000 voor huur / leasing belastingapplicaties. Hierbij moet worden vermeld dat er nog geen volledige zekerheid bestaat over deze kosten. Aanbesteding van de applicatie moet nog plaatsvinden. De raming is dan ook gebaseerd op historische gegevens (begrotingen 2011). Eerst voor 2014 zal er meer duidelijkheid over deze kosten kunnen worden gegeven.

Voor de dienstverlening vanuit het waterschap (zie voorts onder kosten interne dienstverlening) wordt een bedrag geraamd van € 100.000,- bestaande uit:

- Kantoorautomatisering € 60.000,-
- Systeembeheer € 40.000,-

Diverse kosten interne dienstverlening

Hiertoe behoren kosten van druk- en bindwerk, enveloppen, porti, huur etc. Ook de kosten van de dienstverlening door de gemeente Terneuzen en het waterschap zijn onder deze kosten geraamd.

- dvo personeelszaken € 45.000,-
- dvo financiën € 40.000,-
- dvo facilitaire zaken € 20.000,-
- dvo communicatie € 10.000,-

Voor de dienstverleningsovereenkomsten wordt uitgegaan van een inschatting van de te verrichten werkzaamheden voor Sabewa Zeeland. Hieraan liggen (globale) berekeningen ten grondslag, maar op dit moment is nog niet geheel duidelijk in welke mate de dienstverlening wordt gevraagd c.q. wordt verleend. In 2013 zal hiervoor monitoring plaatsvinden zodat voor 2014 e.v. een meer betrouwbare raming kan worden gemaakt. Over de berekening voor volgende jaren en over de wijze van afrekening zal in de loop van 2013 een voorstel aan het algemeen bestuur worden gedaan. Overigens zien zowel de gemeente Terneuzen als het waterschap het als hun opdracht om de kosten zoveel mogelijk te beperken.

Dienstverlening personeelszaken door gemeente Terneuzen

De dienstverlening bestaat uit het voeren van de personeels- en salarisadministratie voor Sabewa Zeeland, werkzaamheden t.b.v. medezeggenschap, advisering met betrekking tot arbo e.d., beleidsontwikkeling en advies/consulent werkzaamheden. De raming bedraagt € 45.000,-

Dienstverlening financiën door het waterschap Scheldestromen

Voor de dienstverlening op het gebied van financiën, onder andere het opmaken van de begroting, jaarverslag- en rekening en bestuursrapportages wordt een bedrag geraamd van € 40.000,- (1/2 fte).

Dienstverlening facilitaire zaken door het waterschap Scheldestromen

Een belangrijk deel van de posten die onder facilitaire zaken vallen, zijn begrepen in de af te sluiten huurovereenkomst door het waterschap Scheldestromen met Sabewa Zeeland, zoals onder andere inrichtingscomponenten, meubilair, verbruik van water en energie, archiefruimte, schoonmaak, receptie, beveiliging etc. Hierover vindt in 2013 monitoring plaats.

In de dienstverlening onder andere begrepen het gebruik van bedrijfsauto's door de deurwaarders van Sabewa. In totaal wordt voor de dienstverlening een bedrag van € 20.000,- geraamd.

Dienstverlening Communicatie

Voor specifieke communicatie over de werkzaamheden en activiteiten van SaBeWa Zeeland, zowel digitaal als op papier wordt een bedrag van € 10.000,- geraamd

Onder de kosten van interne dienstverlening zijn er posten die in 2013 hoger zijn geraamd (net als onder personeel van derden) omdat nog niet vanuit één belasting- en waarderingapplicatie wordt gewerkt en aanslagen nog per organisatie worden verzonden. Het gaat hierbij om de kosten van drukwerk, enveloppen en porti voor een extra budget van in totaal € 75.000,-.

Diverse kosten Waarderen

De voornaamste kostenpost bestaat uit een raming voor het waarderen van bijzondere objecten waarvoor bij SaBeWa Zeeland de specifieke kennis (nog) niet aanwezig is.

Diverse kosten Heffen

Hieronder zijn de kosten geraamd van de controles voor honden- en toeristenbelasting. Daarnaast is er een bedrag geraamd voor vergoeding van eventuele proceskosten.

Diverse kosten Innen

De raming bestaat uit een bedrag voor kosten geldverkeer.

Directe opbrengsten Innen

De raming bestaat uit een bedrag voor invorderingsopbrengsten van € 1.000.000,- en een bedrag voor uitvoering van werkzaamheden (o.a. kwijtscheldingsbeleid) voor gemeenten in Zeeland die niet aan de gemeenschappelijke regeling SaBeWa Zeeland deelnemen. Zie voorts de toelichting bij het programma Innen.

Bijdragen van derden

Het hieronder geraamde bedrag is het totaal van de bijdragen aan SaBeWa Zeeland van de aan de gemeenschappelijke regeling deelnemende organisaties. Voor de individuele bijdrage wordt verwezen naar hoofdstuk 4.

3. Programma's

De begroting is opgebouwd op grond van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV).

Op basis van de in dit hoofdstuk beschreven programma's stelt het algemeen bestuur de uitvoeringswijze vast. Door het vaststellen van het programmaplan, als onderdeel van de begroting, verleent het algemeen bestuur autorisatie tot het verkrijgen van baten en het maken van kosten. In de programma's zijn de baten en lasten opgenomen, waaronder die van de bedrijfsvoering en de dienstverlenende organisaties (gemeente Terneuzen en het waterschap Scheldestromen). Een specificatie hiervan is opgenomen in hoofdstuk 3 Bedrijfsvoering.

Het programmaplan bevat de te realiseren programma's en het overzicht van algemene dekkingsmiddelen. Het programmaplan bevat per programma:

- De doelstelling van het programma
- Het bestaande beleid
- De trends en knelpunten
- Wat willen we bereiken
- Wat gaan we daarvoor doen
- Wat mag het kosten

In het tweede deel van de beleidsbegroting wordt ingegaan op de volgende paragrafen:

- Weerstandsvermogen
- Financiering
- Bedrijfsvoering

De paragrafen lokale heffingen, onderhoud kapitaalgoederen, verbonden partijen en grondbeleid zijn niet van toepassing voor Sabewa Zeeland.

De financiële begroting bestaat uit de volgende onderdelen:

- Het overzicht van baten en lasten en toelichting, waarbij de baten en lasten zijn gesplitst in structureel en incidenteel
- De uiteenzetting van de financiële positie en toelichting.

Speerpunten 2013 - 2016

- Optimaliseren van en samenvoegen diverse gebruikte werkprocessen tot één werkproces in 2014;
- Converteren van de bij de deelnemers gebruikte applicaties tot 1 database binnen een nog nieuw te kiezen belasting- en waarderingapplicatie;
- Afstemmen inkomende en uitgaande gegevensstromen met de opdrachtgevers.

3.1 Programma Waarderen

Doelstelling

Uitvoering van de Wet waardering onroerende zaken.

Bestaand beleid

Wet waardering onroerende zaken en Waarderingsinstructie.

Trends en knelpunten

Jaarlijks, via modelmatige waardering komen tot waardebeoordeling van alle onroerende zaken conform de Wet Woz. Tevens hierbij gebruik maken van de nieuwste landelijke taxatiemodellen (TIOX).

Breder gebruik Wet Woz:

Daarnaast is de invoering van de Basisregistraties adressen en gebouwen (BAG) in relatie tot de uitvoering van de Wet Woz een belangrijk aandachtspunt en heeft vergaande gevolgen voor het bijhouden van de gegevens.

Knelpunten welke zich voor kunnen doen zijn afstemmingsproblemen en koppelingen met de opdrachtgevers.

Wat willen we bereiken

Het binnen de wettelijk vastgestelde termijn van 8 weken afgeven van de Woz-beschikking (aanslagbiljet) en het conform planning opleggen van (overige) belastingaanslagen.

Daarnaast dient voldaan te worden aan de door de Waarderingskamer vastgestelde normatiek.

Wat gaan we daarvoor doen

Modelmatig waarderen naar het marktniveau rond de peildatum.

Wat mag het kosten

Lasten en baten

Directe kosten programma WOZ		begroting 2013	begroting 2014	begroting 2015	begroting 2016
43916	Kadasterkosten	10.000	10.000	10.000	10.000
43920	Waardering specifieke objecten	35.000	35.000	35.000	35.000
43921	Cyclorama's en obliekfoto's	178.000	178.000	178.000	178.000
	aandeel personeelslasten	1.263.813	1.240.437	1.233.618	1.233.618
	aandeel automatisering	270.935	270.935	270.935	270.935
	aandeel interne dienstverlening	245.595	210.530	210.530	210.530
	aandeel huisvesting	46.753	46.753	46.753	46.753
	onvoorzien	4.788	4.788	4.788	4.788
Totaal		2.054.885	1.996.443	1.989.624	1.989.624

Verdeling over deelnemers	aantal objecten	2013	2014	2015	2016
Borsele	12.426	192.669	187.189	186.550	186.550
Goes	21.159	328.076	318.746	317.657	317.657
Hulst	15.424	239.154	232.352	231.558	231.558
Kapelle	6.161	95.528	92.811	92.494	92.494
Reimerswaal	10.424	161.627	157.030	156.494	156.494
Sluis	21.314	330.480	321.081	319.984	319.984
Terneuzen	32.463	503.348	489.033	487.362	487.362
Tholen	13.157	204.003	198.201	197.524	197.524
waterschap		-	-	-	-
Totaal	132.528	2.054.885	1.996.443	1.989.624	1.989.624

Toelichting:

De kosten van het programma Waarderen worden verdeeld over de gemeentelijke deelnemers op basis van de WOZ objecten. Het programma is voor het waterschap niet van belang. De kosten van door derden verstrekte gegevens met betrekking tot de WOZ waarde die voor het waterschap van belang zijn worden rechtstreeks door het waterschap betaald.

Om het werkproces Waarderen goed uit te voeren is het noodzakelijk de beschikking te hebben over cyclorama's.

Het huidige Sabewa heeft het contract in beheer voor de gemeenten Borsele, Goes, Kapelle en Tholen. De kosten worden per gemeente direct doorbelast. Nagenoeg alle deelnemende gemeenten beschikken derhalve over die toepassing. Een toepassing, die naast belastingen voor overige gemeentelijke processen wordt gebruikt. Het waterschap maakt geen gebruik van deze instrumenten. Om mogelijk schaalvoordeel te bereiken is het wenselijk, dat vanaf 2013 de huidige werkwijze van Sabewa ook voor SaBeWa Zeeland voor alle deelnemers (in dit geval gemeenten) wordt gevolgd. In de dienstverleningsovereenkomst zal hier rekening mee worden gehouden.

Deze kosten hebben wel een verhogend effect op de begroting van Sabewa (voor de gemeenten), maar kunnen uit de begrotingen van de gemeenten worden geschrapt. Per saldo (behoudens verdeeleeffecten) bedraagt het effect voor de gemeenten nihil.

3.2 Programma Heffen

Doelstelling

Op basis van de door de deelnemers vastgestelde belastingverordeningen uitvoering geven aan de belastingheffing.

Bestaand beleid

Binnen de wettelijke mogelijkheden zoals de Gemeente- en Waterschapswet, Algemene wet inzake rijksbelastingen en diverse beleidsregels zorgdragen voor een tijdige verzending van de aanslagen. Dit wordt in 2013 nader uitgewerkt.

In 2013 vindt aanslagoplegging nog plaats op de data zoals die worden gehanteerd bij de individuele deelnemers.

Trends en knelpunten

De diversiteit in de bestaande belastingverordeningen van de deelnemende gemeenten is een knelpunt. Waar het kan wordt gestreefd naar uniformiteit.

Wat willen we bereiken

Tijdige aanslagoplegging gecombineerd met de Woz-beschikking, waarbij de foutenmarge max.1,0% mag zijn.

Het percentage te verzenden aanslagen in de eerste ronde dient minimaal 95% van de daarvoor in aanmerking komende heffingen te zijn. Streven naar uniformiteit in de belastingverordeningen - zoals harmonisatie van betalingstermijnen - zonder de beleidsvrijheid van de gemeenten aan te tasten.

Wat gaan we daarvoor doen

Het procesmatig inrichten van de belastingadministratie, controle van de bestanden, waaronder maandelijks verwerken kadastrale mutaties, bouwvergunningen, waterverbruiken, dagelijks/wekelijks verwerken van de bevolkingsmutaties.

Wat mag het kosten

Lasten en baten

Directe kosten programma Heffen		begroting	begroting	begroting	begroting
		2013	2014	2015	2016
43910	controle hondenbelasting	21.000	21.000	21.000	21.000
43912	controle toeristenbelasting	23.000	23.000	23.000	23.000
43913	Vergoeding proceskosten	35.000	35.000	35.000	35.000
43919	Procesmatige ondersteuning	-	-	-	-
	aandeel personeelslasten	889.243	853.659	849.113	849.113
	aandeel automatisering	180.623	180.623	180.623	180.623
	aandeel interne dienstverlening	163.730	140.353	140.353	140.353
	aandeel huisvesting	31.169	31.169	31.169	31.169
	onvoorzien	3.138	3.138	3.138	3.138
Totaal		1.346.903	1.287.942	1.283.396	1.283.396

Totaal kosten per deelnemer	aanslagregels	2013	2014	2015	2016
Borsele	45.519	57.882	55.439	55.250	55.250
Goes	59.028	71.418	68.250	68.006	68.006
Hulst	45.231	57.544	55.117	54.929	54.929
Kapelle	23.161	29.275	28.032	27.936	27.936
Reimerswaal	45.291	57.912	55.482	55.294	55.294
Sluis	58.832	93.427	90.269	90.026	90.026
Terneuzen	93.666	112.259	107.232	106.844	106.844
Tholen	48.355	61.314	58.719	58.519	58.519
waterschap	679.488	805.872	769.403	766.591	766.591
Totaal	1.098.571	1.346.903	1.287.942	1.283.396	1.283.396

Toelichting:

De kosten van het programma Heffen worden verdeeld over de deelnemers op basis van het aantal aanslagregels per organisatie.

Onder het programma Heffen vallen de kosten van o.a. de controles honden- en toeristenbelasting.

3.3 Programma innen

Doelstelling

Op basis van de verordening voor tijdige invordering belastingschuld zorgdragen.

Bestaand beleid

Uitvoering bepalingen Gemeente-, Waterschaps- en Invorderingswet 1990.
Nastreven uitbreiding automatische incasso.

Trends en knelpunten

Knelpunt: diversiteit belastingverordeningen.

Wat willen we bereiken

Binnen de wettelijke termijn zorgdragen voor een juiste en tijdige invordering, zodanig dat de vorderingen uit de 1e aanslagronde binnen het kalenderjaar zijn afgewikkeld.

Wat gaan we daarvoor doen

Dagelijkse verwerking dagafschriften.

Na de laatste vervaltermijn binnen 10 werkdagen verzenden van aanmaningen.

De verzending van de dwangbevelen binnen 14 dagen daaropvolgend.

Wat mag het kosten

Lasten en baten

Directe kosten programma Innen		begroting	begroting	begroting	begroting
		2013	2014	2015	2016
43925	Kosten geldverkeer	10.000	10.000	10.000	10.000
83607	opbrengst onderh. en diensten voor derden	65.000-	65.000-	65.000-	65.000-
83610	opbrengst invorderingskosten	-	-	-	-
	aandeel personeelslasten	609.350	583.311	580.091	580.091
	aandeel automatisering	127.942	127.942	127.942	127.942
	aandeel interne dienstverlening	115.975	99.417	99.417	99.417
	aandeel huisvesting	22.078	22.078	22.078	22.078
	onvoorzien	2.073	2.073	2.073	2.073
Subtotaal		822.418	779.821	776.601	776.601
af: opbrengst invorderingskosten		1.000.000-			
gemeenten		30%	300.000-	300.000-	300.000-
waterschap		70%	700.000-	700.000-	700.000-
Totaal		100%	177.582-	220.179-	223.399-

Toelichting:

In de kosten en opbrengsten zijn ook begrepen de kosten en opbrengsten van werkzaamheden die worden verricht voor gemeenten die niet aan het samenwerkingsverband deelnemen (gemeente Noord-Beveland).

Zoals reeds in hoofdstuk 1 is aangegeven zijn de invorderingsopbrengsten van het waterschap verhoudingsgewijs substantieel hoger zijn dan die van de deelnemende gemeente. Daarom is voor deze opbrengstcategorie een andere verdeling toegepast, gebaseerd op de opbrengsten over 2011. Deze verdeling is toegepast omdat verdeling op basis van aanslagbiljetten het waterschap in een nadelige positie zou brengen ten opzichte van de huidige situatie. Op dit moment is nog niet in te schatten wat de opbrengsten in de optimale situatie zullen zijn. Bij de begroting 2014 e.v. zal een en ander worden geactualiseerd, met dien verstande dat voor 2015 een definitief standpunt kan worden ingenomen over de huidige toegepaste verdeelsleutel.

Verdeling over deelnemers	aantal aanslagbilj.	begroting	begroting	begroting	begroting
		2013	2014	2015	2016
Borsele	12.300	1.407	133-	249-	249-
Goes	20.100	2.299	217-	407-	407-
Hulst	14.300	1.635	155-	290-	290-
Kapelle	6.300	721	68-	128-	128-
Reimerswaal	12.400	1.418	134-	251-	251-
Sluis	21.500	2.459	232-	436-	436-
Terneuzen	30.500	3.488	330-	618-	618-
Tholen	12.900	1.475	139-	262-	262-
Totaal gemeenten	130.300	14.902	1.409-	2.642-	2.642-
waterschap	210.000	192.484-	218.771-	220.758-	220.758-
Totaal	340.300	177.582-	220.179-	223.399-	223.399-

Paragrafen betreffende de financiële positie van Sabewa Zeeland

Algemeen

Op grond van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) is het ook voor de gemeenschappelijke regeling verplicht een paragraaf weerstandsvermogen op te stellen.

3.4 Weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen bestaat uit de relatie tussen:

- a. De weerstandscapaciteit, zijnde de middelen en de mogelijkheden waarover de gemeenschappelijke regeling beschikt of kan beschikken om niet begrote kosten te dekken;
- b. Alle risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen en die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot de financiële positie.

Weerstandscapaciteit

In de weerstandscapaciteit worden alleen die middelen opgenomen die in een begrotingsjaar en de daarop volgende begrotingsjaren vrij aanwendbaar zijn zonder dat dit effect heeft op de gewenste kernactiviteit van de organisatie.

SaBeWa Zeeland heeft – door de oprichting per 1 oktober 2012 - vooralsnog geen vrij aanwensbare middelen en derhalve geen opgebouwde weerstandscapaciteit.

Risico's

De voor het weerstandsvermogen relevante risico's zijn die risico's waarvoor geen maatregelen (bijvoorbeeld verzekering of voorziening) zijn getroffen en die van materiële betekenis zijn in relatie met de financiële positie.

De – financiële – risico's voor Sabewa Zeeland zijn relatief beperkt aangezien de deelnemende organisaties garant staan voor de dekking van de door Sabewa Zeeland gemaakte kosten.

In de begroting voor 2013 is zoveel mogelijk rekening gehouden met kosten die te maken hebben met de opstartfase waarin SaBeWa Zeeland zich dan bevindt. Ondanks dat zou het kunnen zijn dat door onvoorziene omstandigheden extra kosten op Sabewa Zeeland afkomen.

Risicomanagement

Maatregelen worden getroffen om de risico's zo beperkt mogelijk te houden. Eén van die maatregelen is te komen tot ISO-certificering van de processen waarden, heffen en innen. Dit kan pas worden opgestart nadat de nieuwe belastingapplicatie operationeel is. Pas dan zijn de werkprocessen, gekoppeld aan gegevensstromen, helder te formuleren. Daarnaast worden bij de aanbesteding van het nieuw aan te schaffen belastingpakket zodanige eisen gesteld dat ook hier de risico's tot een minimum worden beperkt.

3.5 Paragraaf financiering

Belastingrekening

Binnen SaBeWa Zeeland zal er op termijn sprake zijn van één belastingrekening voor de deelnemende organisaties.

Rekening-courant

Het algemeen bestuur van SaBeWa Zeeland dient nog een besluit te nemen met betrekking tot het aangaan van een rekening courantovereenkomst.

3.6 Paragraaf bedrijfsvoering

De bedrijfsvoering wordt gekenmerkt door een efficiënte inrichting van de organisatie. De organisatie is alleen gericht op uitvoering van de programma's Waarderen, Heffen en Innen. Het beleid met betrekking tot belastingtarieven e.d. wordt door de betreffende organisaties opgesteld.

De efficiënte inrichting komt onder andere tot uitdrukking in het organogram van de organisatie. Kenmerkend is de platte organisatie van de gemeenschappelijke regeling. Naast de directeur zijn er teamleiders en geen andere leidinggevenden. De programma's Waarderen, Heffen en Innen worden op een zo doelmatig mogelijke wijze uitgevoerd waarbij zoveel mogelijk gebruik wordt gemaakt van digitale informatievoorziening. De nagestreefde efficiënte organisatie zal in 2013 nog niet volledig worden bereikt. Dit heeft – zoals reeds hiervoor beschreven- mede te maken met het nog niet kunnen werken vanuit één belastingapplicatie en het nog niet kunnen verzenden van gecombineerde (gemeentelijke- en waterschapsbelastingen op één aanslagbiljet).

Het adequaat besturen en managen van een organisatie vraagt om een goede planning en control. Hieronder wordt verstaan het gehele besturings- en managementinstrumentarium waarmee binnen een organisatie zowel de planningsfunctie als de controlefunctie optimaal kan worden uitgevoerd. Om dit te kunnen bereiken worden dienstverleningsovereenkomsten afgesloten.

De kosten van bedrijfsvoering worden verdeeld over de programma's Waarderen, Heffen en Innen naar rato van de salariskosten (inclusief sociale lasten) die rechtstreeks worden toegerekend aan die programma's.

Formatie

Het aantal formatieplaatsen bedraagt 41,0 fte.

Personeel en organisatie

Studie/cursussen

Voor studie en cursussen wordt in het eerste jaar van de gemeenschappelijke regeling SaBeWa Zeeland een bedrag geraamd van 1,6% van de loonsom voor 2013 en 2014. Daarna is met 1% rekening gehouden.

Arbeidsomstandigheden

Voor de arbeidsomstandigheden is aansluiting gezocht bij de door de gemeente Terneuzen ingehuurde arbodienst.

Salarisontwikkeling

Voor 2013 en latere jaren is voor de salariscomponent vooralsnog rekening gehouden met de werkelijke salariskosten 2013 (incl. periodieken en garanties), in casu 0% stijging voor de jaren 2014-2016.

Ziekteverzuim

Hierbij wordt in eerste aanleg aangesloten bij de dienstverlening van de gemeente Terneuzen.

Afname diensten

De personeels- en salarisadministratie wordt in 2013 e.v. uitgevoerd door de gemeente Terneuzen. De dienstverlening op het gebied van huisvesting, (kantoor)automatisering, planning en controlwerkzaamheden en facilitaire zaken wordt geleverd door het waterschap. Hiervoor zijn/worden dienstverleningsovereenkomsten afgesloten.

Informatisering/automatisering

In 2012 is gestart met een aanbesteding van zowel belasting- als waarderingssoftware. Dit moet leiden tot een keuze in 2013. Een keuze, die via conversies in 2014 moet leiden tot 1 database voor

zowel de belasting- als waarderingssoftware heeft aanbesteding van het belastingpakket plaatsgevonden

In de begroting is ervan uitgegaan dat in 2013 nog met de 'oude' applicaties van de deelnemers in de gemeenschappelijke regeling wordt gewerkt.

Planning en Control

Het treasury statuut en de Financiële verordening en Controleverordening op grond van resp. artikel 212 en 213 van de Gemeentewet wordt in 2012 opgesteld en door het bestuur vastgesteld. Er worden met (een aantal van) de in de gemeenschappelijke regeling deelnemende organisaties dvo's afgesloten waarbij o.a afspraken worden gemaakt over de frequentie en de vorm van de tussentijdse rapportages.

Communicatie

Voor de aanslagoplegging 2013 zal via de daartoe aangewezen kanalen de nodige aandacht worden gegeven aan de gemeenschappelijke regeling.

Huisvesting

De gemeenschappelijke regeling is gehuisvest in het waterschapskantoor te Terneuzen. Facilitaire ondersteuning en ondersteuning op het gebied van (kantoor)automatisering vindt plaats door het waterschap.

Bedrijfshulpverlening

Aangesloten wordt bij de in het kantoor Terneuzen van het waterschap aanwezige bhv-dienst.

3.7 Paragraaf lokale heffingen

De gemeenschappelijke regeling SaBeWa Zeeland is een uitvoeringsorganisatie voor de gemeentelijke belastingen van de gemeenten Borsele, Goes, Hulst, Kapelle, Reimerswaal, Sluis, Terneuzen, Tholen en het waterschap Scheldestromen en heeft geen bevoegdheid tot het invoeren, wijzigen of afschaffen van een gemeentelijke of waterschapsbelasting. Deze bevoegdheid berust bij de raden van de deelnemende gemeenten en de algemene vergadering van het waterschap.

De paragraaf lokale heffingen is voor de gemeenschappelijke regeling SaBeWa Zeeland niet van toepassing.

3.8 Paragraaf onderhoud kapitaalgoederen

De gemeenschappelijke regeling SaBeWa Zeeland huurt vanaf november 2012 kantoorruimte van het Waterschap Scheldestromen in Terneuzen.

De paragraaf onderhoud kapitaalgoederen is voor de gemeenschappelijke regeling niet van toepassing.

3.9 Paragraaf verbonden partijen

Het gaat hier om de banden met derde partijen, waarbij realiseren van een publiek belang centraal staat. Per partij kan sprake zijn van een financieel en/of bestuurlijk belang. Onder een bestuurlijk belang wordt verstaan: een zetel in het bestuur van een participatie of het hebben van stemrecht. Met financieel belang wordt bedoeld: een aan de verbonden partij ter beschikking gesteld bedrag dat niet verhaalbaar is als de verbonden partij failliet gaat, dan wel het bedrag waarvoor aansprakelijkheid bestaat, indien de verbonden partij haar verplichtingen niet nakomt.

De gemeenschappelijke regeling heeft vooralsnog geen externe verbonden partijen

De verbonden partijen in de gemeenschappelijke regeling SaBeWa Zeeland zelf nemen de kosten van de regeling volgens een overeengekomen verdeelsleutel voor hun rekening.

3.10 Paragraaf grondbeleid

De gemeenschappelijke regeling SaBeWa Zeeland voert geen grondbeleid. Hierdoor is de paragraaf grondbeleid niet van toepassing.

3.11 Incidentele baten en lasten 2013

In 2013 worden de aanslagen nog met de applicaties van de diverse deelnemers vervaardigd.

Hiermee is in de begroting 2013 zoveel mogelijk rekening gehouden.

De hiervoor geraamde incidentele lasten bestaan uit:

- Personeelslasten	€ 85.000,-
- Kosten voor drukwerk, enveloppen e.d.	€ 40.000,-
- Porti	€ 35.000,-
Totaal	€ 160.000,-

4. Overzicht bijdragen deelnemende organisaties over 2013

Algemene dekkingsmiddelen.

Met ingang van 1 oktober 2012 treedt de nieuwe gemeenschappelijke regeling SaBeWa Zeeland in werking. Door de deelnemers zullen de kosten van de gemeenschappelijke regeling worden voldaan op basis van drie grondslagen, te weten het aantal WOZ objecten voor de kosten gemaakt voor het programma waarderen, het aantal aanslagregels voor de kosten gemaakt voor het programma heffen en het aantal aanslagbiljetten voor de kosten gemaakt voor het programma innen.

Hieronder wordt weergegeven hoeveel iedere organisatie in 2013 bijdraagt aan de geraamde kosten.

Gemeente Borsele	€	251.957
Gemeente Goes	€	401.793
Gemeente Hulst	€	298.333
Gemeente Kapelle	€	125.524
Gemeente Reimerswaal	€	220.958
Gemeente Sluis	€	426.366
Gemeente Terneuzen	€	619.095
Gemeente Tholen	€	266.793
Waterschap Scheldestromen	€	613.388

De totale kosten per programma bedragen:

Waarderen	€	2.054.885
Heffen	€	1.346.903
Innen	€	177.582-

Eenheden per organisatie

Organisatie	Objecten	Aanslagregels	Aanslagbiljetten
Gemeente Borsele	12.426	45.519	12.300
Gemeente Goes	21.159	59.028	20.100
Gemeente Hulst	15.424	45.231	14.300
Gemeente Kapelle	6.161	23.161	6.300
Gemeente Reimerswaal	10.424	45.291	12.400
Gemeente Sluis	21.314	58.832	21.500
Gemeente Terneuzen	32.463	93.666	30.500
Gemeente Tholen	13.157	48.355	12.900
Waterschap	-	679.488	210.000

5. Investerings 2013 - 2016

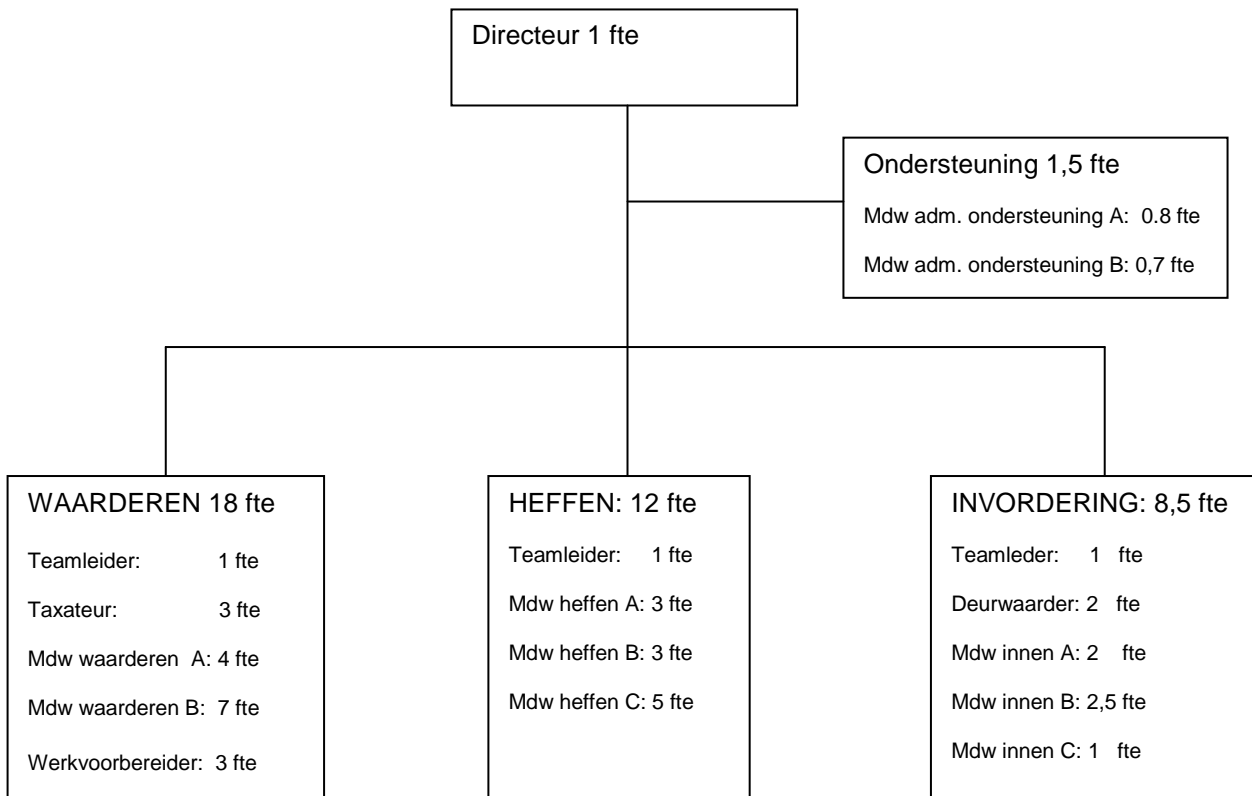
Een eventuele investering is afhankelijk van de uitkomst van de aanbesteding van het belastingpakket in 2013. Vooralsnog is in de begroting uitgegaan van huur c.q. lease van dit pakket. Deelnemers worden van de voortgang van dit proces op de hoogte gehouden. Daarnaast is de aanschaf c.q. lease van een telefooncentrale in onderzoek.

6. Financiering

Het bestuur dient nog te besluiten tot het aangaan van een rekening-courant overeenkomst.

Bijlage 1

Organisatieschema

Besluit

**Het algemeen bestuur van de gemeenschappelijke regeling Belastingssamenwerking SaBeWa
Zeeland**

Gezien het voorstel van het dagelijks bestuur van 30 november 2012;

Gelet op de bepalingen van de gemeenschappelijke regeling;

B E S L U I T:

1. De sluitende programmabegroting van baten en lasten voor het jaar 2013 vast te stellen op een bedrag van € 4.829.206,00;
2. In te stemmen met de eveneens sluitende meerjarenraming 2014 - 2016, met een totaal aan baten en lasten van respectievelijk:
  - € 4.129.206,00 in 2014;
  - € 4.114.622,00 in 2015;
  - € 4.114.622,00 in 2016.

Aldus vastgesteld door het algemeen bestuur
in zijn vergadering van 7 december 2012.

Hoogachtend,

Voorzitter

Directeur,

**Programmabegroting 2014
en meerjarenraming 2015-2017**

Inhoudsopgave

1.	Inleiding	3
1.1	Voorwoord	3
1.2	Kerngegevens.....	4
1.3	Bestuur	5
2.	Begroting naar Programma's.....	6
2.1	Programma Waardenen	7
2.2	Programma Heffen	9
2.3	Programma Innen.....	11
2.4	Programma Algemene dekkingsmiddelen.....	13
3.	Paragrafen	14
3.1	Algemeen.....	14
3.2	Weerstandsvermogen	14
3.3	Paragraaf financiering	15
3.4	Paragraaf bedrijfsvoering	15
4.	Financiële begroting	17
4.1	Overzicht van baten en lasten.....	17
4.2	Overzicht van incidentele baten en lasten.....	17
4.3	Uitgangspunten begroting 2014-2017	17
5.	Overzicht bijdragen deelnemende organisaties	19
6.	Investerings 2014 - 2017	19
7.	Financiering	19
8.	Besluit	20

1. Inleiding

1.1 Voorwoord

Voor u ligt de programmabegroting 2014 en meerjarenraming 2015-2017 van de Gemeenschappelijke Regeling Belastingssamenwerking SaBeWa Zeeland. Deze programmabegroting is opgesteld conform het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV).

In de gemeenschappelijke regeling is aangegeven dat het uit overwegingen van kwaliteit, continuïteit en efficiency gewenst is een gemeenschappelijke regeling te treffen om voor de deelnemende organisaties samenwerking bij de heffing en invordering van waterschapsbelastingen en gemeentelijke belastingen, alsmede bij de uitvoering van de Wet waardering onroerende zaken vorm te geven.

Verder is in de gemeenschappelijke regeling, onder andere, de samenstelling van het algemeen en het dagelijks bestuur vastgesteld en de berekeningswijze van de bijdragen van de deelnemers bepaald.

De berekeningswijze van de bijdrage van de deelnemers, als ook het eventueel wijzigen van die berekeningswijze, moet door het algemeen bestuur bij unanimiteit worden vastgesteld. Voor 2014 en volgende jaren is die berekeningswijze ongewijzigd ten opzichte van 2013.

In 2013 was een eenmalig budget voorzien van € 160.000,- om knelpunten in de organisatie op te kunnen lossen. Voor 2014 is hiervan nog eenmalig € 30.000,- opgenomen voor inhuur derden automatisering . Deze middelen zullen worden ingezet voor werkzaamheden in verband met de gegevensconversie en voorbereiding van de aanslagoplegging uit de nieuwe belastingapplicatie. Zie voorts de toelichting op de incidentele lasten (hoofdstuk 4.2). Op de structurele lasten is voor 2014 de VGZ-norm toegepast, namelijk + 1,75% inflatie en een korting van -2%, per saldo -0,25%. Voor 2015 een korting van 2% en voor 2016 en 2017 geen korting. Dit conform de VZG ledenbrief 2013-009 van 25 maart 2013.

1.2 Kernegegevens

Deelnemers aan de gemeenschappelijke regeling SaBeWa Zeeland zijn:
Gemeente Borsele, Goes, Hulst, Kapelle, Reimerswaal, Sluis, Terneuzen, Tholen en het waterschap Scheldestromen.

Organisaties	Borsele	Goes	Kapelle	Tholen	R'waal	Hulst	Sluis	Terneuzen	W'schap
Aantal inwoners	22.720	37.000	12.550	25.650	21.706	27.632	23.910	54.800	
Objecten									
Woningen	10.167	18.129	5.503	11.284	8.826	13.152	17.553	28443	
Niet woningen	1.650	2.331	576	1.326	1.239	1.872	2.473	2966	
Niet woningen > 5 mln	20	24	5	8	3	6	9	42	
Agrarisch (Bouw)terrein	415	166	117	367	352	387	529	340	
Sluimerende objecten onbekend	135	450	49	78	64	155	303	338	
Totaal	12.387	21.100	6.250	13.063	10.499	15.572	20.867	32.129	-

Aanslagregels									
OZB eig. woning*	10.780	19.040	5.740	12.182	9.031	13.186	16.856	27.629	
OZB eig. niet-woning	1.427	1.892	550	1.251	1.482	1.728	3.009	3.068	
OZB gebr. n-woning	1.374	1.819	555	1.267	1.455	1.564	2.720	2.757	
Afvalstoffenheffing	9.734	16.930	5.056	10.107	10.146	12.631	14.557	25.434	
Korting			4.835						
Reinigingsrechten	190					451			
Rioolheffing eigenaar	9.959			10.830	10.256	13.451			
Rioolheffing gebruiker	9.959	18.570	5.440	10.496	10.394		16.009	30.054	
Hondenbelasting	1.978		917	2.013	1.887	1.980	1.886	4.426	
Toeristenbelasting		47			16	-	664	39	
Reclamebelasting		370				-			
Havengeld/Liggeld					607	-			
Precario	1	183				-	661		
BIZ								157	
gebruikers (combi)						-			326.246
gebruikers (ZH)						-			23.281
gebruikers (w s ing.)						-			675
Bedrijven (vrl)						-			15.000
Bedrijven (def)						-			15.195
Eigenaren						-			299.091
Totaal	45.519	59.028	23.161	48.355	45.291	45.231	58.832	93.823	679.488
Aanslagbiljetten	12.300	20.100	6.300	12.900	12.400	14.300	21.500	30.500	210.000

Exploitatiebudget € 1.696.029,-

Personeelslasten - 2.551.981,-

Aantal formatie-eenheden 41 (fte's) per 1 januari 2014

De kosten worden als volgt over de deelnemers verdeeld:

Programma Waarderen - op basis van het aantal objecten

Programma Heffen - op basis van het aantal aanslagregels

Programma Innen - op basis van het aantal aanslagbiljetten*

*Omdat de invorderingsopbrengsten van het waterschap verhoudingsgewijs substantieel hoger zijn dan die van de deelnemende gemeenten is voor deze opbrengstcategorie een andere verdeling toegepast. Deze verdeling, die gebaseerd is op de opbrengsten invorderingskosten over 2011, is toegepast omdat de verdeling op basis van aanslagbiljetten het waterschap in een nadelige positie zou brengen ten opzichte van de huidige situatie. Op dit moment is nog niet in te schatten wat de opbrengsten in de optimale situatie zullen zijn. Bij de begroting 2015 en volgende zal een en ander worden geactualiseerd, met dien verstande dat voor 2015 een definitief standpunt kan worden ingenomen over de huidige verdeelsleutel.

1.3 Bestuur

Aan het hoofd van SaBeWa Zeeland staat een algemeen bestuur, bestaande uit zoveel leden als er deelnemers zijn, waaronder de voorzitter.

Het dagelijks bestuur van het waterschap en elk van de colleges van burgemeester en wethouders van de gemeenten wijst uit zijn midden één lid aan en voor elk aangewezen lid een plaatsvervanger die dat lid bij verhindering vervangt.

Algemeen bestuur:

Gemeente Borsele:	dhr. drs. A.M.A. Schenk
Gemeente Goes:	mw. drs. G.L. Meeuwisse
Gemeente Hulst:	dhr. A.A.V. Totté
Gemeente Kapelle:	dhr. J.H. Herselman
Gemeente Reimerswaal:	dhr. J.J.L. de Kunder
Gemeente Sluis:	dhr. C. Almekinders
Gemeente Terneuzen:	dhr. J.M. van Schaik
Gemeente Tholen:	dhr. drs. P.W.J. Hoek
Waterschap Scheldestromen:	dhr. mr. drs. A.J.G. Poppelaars

Dagelijks Bestuur:

Het dagelijks bestuur bestaat uit drie leden, waaronder een voorzitter. De samenstelling van het dagelijks bestuur is als volgt:

- a. één lid namens het waterschap;
- b. twee leden namens de gemeenten.

De voorzitter en de overige leden van het dagelijks bestuur worden door en uit het midden van het algemeen bestuur gekozen.

Leden:

Gemeente Kapelle:	dhr. J.H. Herselman (voorzitter)
Gemeente Hulst:	dhr. A.A.V. Totté
Waterschap Scheldestromen:	dhr. mr. drs. A.J.G. Poppelaars

Adresgegevens : SaBeWa Zeeland
Bezoekadres : Kennedylaan 1
Postbus 1155
4538 AE Terneuzen

Telefoon : 088-9995800
E-mail : info@sabewazeeland.nl
Website : www.sabewazeeland.nl

2. Begroting naar Programma's

De begroting is opgebouwd op grond van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV). Op basis van de in dit hoofdstuk beschreven programma's stelt het algemeen bestuur de uitvoeringswijze vast. Door het vaststellen van het programmaplan, als onderdeel van de begroting, verleent het algemeen bestuur autorisatie tot het verkrijgen van baten en het maken van kosten. In de programma's zijn de baten en lasten opgenomen, waaronder die van de bedrijfsvoering en de dienstverlenende organisaties (gemeente Terneuzen en het waterschap Scheldestromen). Een specificatie hiervan is opgenomen in hoofdstuk 3 Bedrijfsvoering.

Het programmaplan bevat de te realiseren programma's en het overzicht van algemene dekkingsmiddelen. Het programmaplan bevat per programma de volgende onderdelen:

- De doelstelling van het programma;
- Het bestaande beleid;
- De trends en knelpunten;
- Wat willen we bereiken;
- Wat gaan we daarvoor doen;
- Wat mag het kosten.

In het tweede deel van de beleidsbegroting wordt ingegaan op de volgende paragrafen:

- Weerstandsvermogen;
- Financiering;
- Bedrijfsvoering.

De paragrafen lokale heffingen, onderhoud kapitaalgoederen, verbonden partijen en grondbeleid zijn niet van toepassing voor SaBeWa Zeeland.

De financiële begroting bestaat uit de volgende onderdelen:

- Het overzicht van baten en lasten en toelichting, waarbij de baten en lasten zijn gesplitst in structureel en incidenteel;
- De uiteenzetting van de financiële positie en toelichting.

Speerpunten 2014 - 2017

- Optimaliseren van en samenvoegen diverse gebruikte werkprocessen tot één werkproces in 2014;
- Afronding in 2014 van de implementatie van de in 2013 nieuw te kiezen belastingapplicatie;
- Afstemmen inkomende en uitgaande gegevensstromen met de opdrachtgevers.

2.1 Programma Waarderen

Doelstelling

Uitvoering van de Wet waardering onroerende zaken.

Bestaand beleid

Wet waardering onroerende zaken en Waarderingsinstructie.

Trends en knelpunten

Jaarlijks, via modelmatige waardering komen tot waardebeoordeling van alle onroerende zaken conform de Wet Woz. Tevens hierbij gebruik maken van de nieuwste landelijke taxatiemodellen (TIOX). Daarnaast is de invoering van de Basisregistraties adressen en gebouwen (BAG) in relatie tot de uitvoering van de Wet WOZ een belangrijk aandachtspunt voor het WOZ-proces (invoering verplichte BAG-WOZ koppeling). Knelpunten welke zich voor kunnen doen zijn afstemmingsproblemen en koppelingen met de opdrachtgevers.

Wat willen we bereiken

Het binnen de wettelijk vastgestelde termijn van 8 weken -na 1 januari van het belastingjaar- afgeven van de Woz-beschikking (aanslagbiljet) en het conform planning opleggen van (overige) belastingaanslagen.

Daarnaast dient voldaan te worden aan de door de Waarderingskamer vastgestelde normatiek.

Wat gaan we daarvoor doen

Modelmatig waarderen naar het marktniveau rond de peildatum.

Wat mag het kosten

Lasten en baten

Lasten programma Waarderen	begroting 2013	begroting 2014	begroting 2015	begroting 2016	begroting 2017
43916 Kadasterkosten	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000
43920 Waardering specifieke objecten	35.000	35.000	35.000	35.000	35.000
43921 Cyclorama's en obliekfoto's	178.000	178.000	178.000	178.000	178.000
43922 Overige kosten Waarderen					
aandeel personeelslasten	1.263.813	1.268.598	1.247.685	1.247.685	1.247.685
aandeel automatisering	270.935	270.935	270.935	270.935	270.935
aandeel interne dienstverlening	245.595	192.881	192.881	192.881	192.881
aandeel huisvesting	46.753	46.753	46.753	46.753	46.753
onvoorzien	4.788	4.790	4.790	4.790	4.790
Totaal	2.054.885	2.006.957	1.986.044	1.986.044	1.986.044

Toelichting:

Diverse kosten Waarderen

De voornaamste kostenpost bestaat uit een raming voor het waarderen van bijzondere objecten waarvoor bij Sabewa de specifieke kennis (nog) niet aanwezig is.

Verdeling over deelnemers	aantal objecten	2014	2015	2016	2017
Borsele	12.387	188.525	186.560	186.560	186.560
Goes	21.100	321.132	317.786	317.786	317.786
Hulst	15.572	236.999	234.529	234.529	234.529
Kapelle	6.250	95.122	94.131	94.131	94.131
Reimerswaal	10.499	159.790	158.125	158.125	158.125
Sluis	20.867	317.586	314.277	314.277	314.277
Terneuzen	32.129	488.989	483.894	483.894	483.894
Tholen waterschap	13.063	198.813	196.741	196.741	196.741
Totaal	131.867	2.006.957	1.986.044	1.986.044	1.986.044

Toelichting:

De kosten van het programma Waarderen worden verdeeld over de gemeentelijke deelnemers op basis van het aantal WOZ objecten. Het programma is voor het waterschap niet van belang. De kosten van door derden verstrekte gegevens met betrekking tot de WOZ waarde die voor het waterschap van belang zijn worden rechtstreeks door het waterschap betaald. Om het werkproces Waarderen goed uit te voeren wordt gebruik gemaakt van cyclorama's. Ook de deelnemende gemeenten in SaBeWa Zeeland kunnen deze cyclorama's gebruiken ten behoeve van hun eigen werkprocessen.

2.2 Programma Heffen

Doelstelling

Op basis van de door de deelnemers vastgestelde belastingverordeningen uitvoering geven aan de belastingheffing.

Bestaand beleid

Binnen de wettelijke mogelijkheden zoals de Gemeente- en Waterschapswet, Algemene wet inzake rijksbelastingen en diverse beleidsregels zorgdragen voor een tijdige verzending van de aanslagen. Vanaf 2014 vindt de aanslagoplegging plaats vanuit 1 applicatie. Over de data van verzenden worden eind 2013 nadere afspraken gemaakt.

Trends en knelpunten

De diversiteit in de bestaande belastingverordeningen van de deelnemende gemeenten is een knelpunt. Waar het kan, wordt gestreefd naar uniformiteit.

Wat willen we bereiken

Tijdige aanslagoplegging gecombineerd met de Woz-beschikking. Het percentage te verzenden aanslagen in de eerste ronde dient minimaal 95% van de daarvoor in aanmerking komende heffingen te zijn. Streven naar uniformiteit - zoals harmonisatie van betalingstermijnen - zonder de beleidsvrijheid van de gemeenten aan te tasten.

Wat gaan we daarvoor doen

Het procesmatig inrichten van de belastingadministratie, controle van de bestanden, waaronder maandelijks verwerken kadastrale mutaties, bouwvergunningen, waterverbruiken, dagelijks verwerken van de bevolkingsmutaties.

Wat mag het kosten

Lasten en baten

Lasten programma Heffen		begroting 2013	begroting 2014	begroting 2015	begroting 2016	begroting 2017
43910	controle hondenbelasting	21.000	21.000	21.000	21.000	21.000
43912	controle toeristenbelasting	23.000	23.000	23.000	23.000	23.000
43913	Vergoeding proceskosten	35.000	35.000	35.000	35.000	35.000
43919	Procesmatige ondersteuning		-	-	-	-
	aandeel personeelslasten	889.243	873.132	859.190	859.190	859.190
	aandeel automatisering	180.623	180.623	180.623	180.623	180.623
	aandeel int. dienstverlening	163.730	128.587	128.587	128.587	128.587
	aandeel huisvesting	31.169	31.169	31.169	31.169	31.169
	onvoorzien	3.138	3.142	3.142	3.142	3.142
Totaal		1.346.903	1.295.653	1.281.711	1.281.711	1.281.711

Toelichting:

Diverse kosten Heffen

Hieronder zijn de kosten geraamd van de controles voor honden- en toeristenbelasting. Daarnaast is er een bedrag geraamd voor vergoeding van eventuele proceskosten.

Totaal kosten per deelnemer	aanslagregels	2014	2015	2016	2017
Borsele	45.519	55.758	55.181	55.181	55.181
Goes	59.028	68.665	67.915	67.915	67.915
Hulst	45.231	55.434	54.860	54.860	54.860
Kapelle	23.161	28.195	27.901	27.901	27.901
Reimerswaal	45.291	55.800	55.225	55.225	55.225
Sluis	58.832	90.682	89.936	89.936	89.936
Terneuzen	93.666	107.889	106.700	106.700	106.700
Tholen	48.355	59.058	58.445	58.445	58.445
waterschap	679.488	774.172	765.549	765.549	765.549
Totaal	1.098.571	1.295.653	1.281.711	1.281.711	1.281.711

Toelichting:

De kosten van het programma Heffen worden verdeeld over de deelnemers op basis van het aantal aanslagregels per organisatie. Onder het programma Heffen vallen de kosten van onder andere de controles honden- en toeristenbelasting.

2.3 Programma Inn

Doelstelling

Zorgdragen voor tijdige inning van belastingschulden.

Bestaand beleid

Uitvoering bepalingen Gemeente-, Waterschaps- en Invorderingswet 1990.
Nastreven uitbreiding automatische incasso.

Trends en knelpunten

Knelpunt: diversiteit belastingverordeningen.

Wat willen we bereiken

Binnen de wettelijke termijn zorgdragen voor een juiste en tijdige invordering, zodanig dat de vorderingen uit de 1e aanslagronde binnen het kalenderjaar zijn afgewikkeld.

Wat gaan we daarvoor doen

Dagelijkse verwerking dagafschriften.

Na de laatste vervalt termijn binnen 10 werkdagen verzenden van aanmaningen.

De verzending van de dwangbevelen binnen 14 dagen volgend op de vervaldatum van de aanmaningen.

Wat mag het kosten

Lasten en baten

Lasten programma Inn	begroting 2013	begroting 2014	begroting 2015	begroting 2016	begroting 2017
43913 Vergoeding proceskosten	-	-	-	-	-
43919 Procesmatige ondersteuning	-	-	-	-	-
43925 Kosten geldverkeer	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000
43928 Kosten dwanginvordering	-	-	-	-	-
83607 opbrengst onderh. en diensten voor derden	65.000-	65.000-	65.000-	65.000-	65.000-
83610 opbrengst invorderingskosten	-	-	-	-	-
aandeel personeelslasten	609.350	595.200	585.325	585.325	585.325
aandeel automatisering	127.942	127.942	127.942	127.942	127.942
aandeel interne dienstverlening	115.975	91.082	91.082	91.082	91.082
aandeel huisvesting	22.078	22.078	22.078	22.078	22.078
onvoorzien	2.073	2.069	2.069	2.069	2.069
Subtotaal	822.418	783.370	773.495	773.495	773.495
af: opbrengst invordering	1.000.000-				
gemeenten	30%	300.000-	300.000-	300.000-	300.000-
waterschap	70%	700.000-	700.000-	700.000-	700.000-
Totaal	100%	177.582-	216.630-	226.505-	226.505-

Toelichting:

De lasten bestaan uit een bedrag voor kosten geldverkeer.

Directe opbrengsten Inn:

De raming bestaat uit een bedrag voor invorderingsopbrengsten van € 1.000.000,- en een bedrag voor uitvoering van werkzaamheden (onder andere kwijtscheldingsbeleid) voor gemeenten in Zeeland die niet aan de gemeenschappelijke regeling SaBeWa Zeeland deelnemen.

Verdeling over deelnemers	aantal aanslagbilj.	begroting 2014	begroting 2015	begroting 2016	begroting 2017
Borsele	12.300	5-	362-	362-	362-
Goes	20.100	8-	591-	591-	591-
Hulst	14.300	5-	420-	420-	420-
Kapelle	6.300	2-	185-	185-	185-
Reimerswaal	12.400	5-	365-	365-	365-
Sluis	21.500	8-	632-	632-	632-
Terneuzen	30.500	12-	897-	897-	897-
Tholen	12.900	5-	379-	379-	379-
Totaal gemeenten	130.300	50-	3.831-	3.831-	3.831-
waterschap	210.000	216.580-	222.674-	222.674-	222.674-
Totaal	340.300	216.631-	226.505-	226.505-	226.505-

Zoals reeds in hoofdstuk 1 is aangegeven zijn de invorderingsopbrengsten van het waterschap verhoudingsgewijs substantieel hoger zijn dan die van de deelnemende gemeente. Daarom is voor deze opbrengstcategorie een andere verdeling toegepast, gebaseerd op de opbrengsten over 2011. Deze verdeling is toegepast omdat verdeling op basis van aanslagbiljetten het waterschap in een nadelige positie zou brengen ten opzichte van de huidige situatie. Op dit moment is nog niet in te schatten wat de opbrengsten in de optimale situatie zullen zijn. Bij de begroting 2015 en volgende zal een en ander worden geactualiseerd, met dien verstande dat voor 2015 een definitief standpunt kan worden ingenomen over de huidige toegepaste verdeelsleutel.

2.4 Programma Algemene dekkingsmiddelen

Doelstelling

Op dit programma worden de bijdragen van de deelnemers geraamd en eventuele andere algemene kosten en opbrengsten die niet op de programma's zijn begroot.

Bestaand beleid

Uitvoering geven aan de VZG-richtlijn voor de begroting 2014 en meerjarenraming 2015-2017. Voor 2014 – 2017 is deze formeel vastgesteld op 23 maart 2013. Voor 2014 bestaat de richtlijn uit een inflatiecorrectie van 1,75% en een bezuiniging van -2% voor 2014. Voor 2015 een PM-raming voor inflatie en een bezuiniging van -2%, voor 2016 en 2017 0%.

Trends en knelpunten

Doordat SaBeWa Zeeland feitelijk nog maar een half jaar gestart is, is er nog weinig inzicht in de werkelijke kosten. Dit geeft beperkingen bij het opstellen van de begroting 2014 en volgende jaren. De bezuiniging voor 2015 is dan ook gedeeltelijk op dit programma geraamd. De feitelijke invulling hiervan zal bij de begroting 2015 plaatsvinden.

Wat willen we bereiken

Het binnen de kaders van het gestelde kwaliteitsniveau voldoen aan de gestelde eisen ten aanzien van de kostenontwikkeling.

Wat gaan we daarvoor doen

Wat mag het kosten

Lasten en baten

Programma algemene dekkingsmiddelen	begroting 2013	begroting 2014	begroting 2015	begroting 2016	begroting 2017
lasten		-			
aandeel personeelslasten		97.030	97.030	97.030	
in te vullen bezuiniging 2015		-	46.390-	46.390-	46.390-
-		-			
subtotaal lasten	-	97.030	50.640	50.640	46.390-
Baten					
personeelsbaten		97.030-	97.030-	97.030-	
Bijdragen van derden	3.224.206-	3.085.980-	2.994.860-	2.994.860-	2.994.860-
subtotaal baten	3.224.206-	3.183.010-	3.091.890-	3.091.890-	2.994.860-
Totaal	3.224.206-	3.085.980-	3.041.250-	3.041.250-	3.041.250-

Gecorrigeerd met de incidentele lasten is de bijdrage van de deelnemers in 2013 € 3.064.206,-. Voor 2014 is de bijdrage exclusief incidentele lasten € 3.055.980,-. Een daling ten opzichte van 2013 ad € 8.226,- (0,27%). Voor 2014 wordt derhalve voldaan aan de VZG-richtlijn (-0,25%). Voor 2015 en verder is rekening gehouden met de daling van de studiekosten ad. 0,6% van de loonkosten en nog nader in te vullen bezuinigingen tot de 2%-norm ad € 46.390,-.

Personeelsbaten

Dit betreft de opbrengst inzake bovenformatief personeel. De kosten hiervan worden, conform afspraak, doorberekend aan het waterschap en de gemeenten Borsele, Goes, Kapelle en Tholen.

3. Paragrafen

3.1 Algemeen

Op grond van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) is het ook voor de gemeenschappelijke regeling SaBeWa Zeeland verplicht, voor zover van toepassing, de paragrafen op te stellen.

De paragrafen lokale heffingen, onderhoud kapitaal goederen, verbonden partijen en grondbeleid zijn niet van toepassing voor deze gemeenschappelijke regeling.

3.2 Weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen bestaat uit de relatie tussen:

- a. De weerstandscapaciteit, zijnde de middelen en de mogelijkheden waarover de gemeenschappelijke regeling beschikt of kan beschikken om niet begrote kosten te dekken;
- b. Alle risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen en die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot de financiële positie.

Weerstandscapaciteit

In de weerstandscapaciteit worden alleen die middelen opgenomen die in een begrotingsjaar en de daarop volgende begrotingsjaren vrij aanwendbaar zijn zonder dat dit effect heeft op de gewenste kernactiviteit van de organisatie. SaBeWa Zeeland heeft – door de oprichting per 1 oktober 2012 - voornamelijk geen vrij aanwendbare middelen en derhalve geen opgebouwde weerstandscapaciteit.

Risico's

De voor het weerstandsvermogen relevante risico's zijn die risico's waarvoor geen maatregelen (bijvoorbeeld verzekering of voorziening) zijn getroffen en die van materiële betekenis zijn in relatie met de financiële positie.

De – financiële – risico's voor SaBeWa Zeeland zijn relatief beperkt aangezien de deelnemende organisaties garant staan voor de dekking van de door SaBeWa Zeeland gemaakte kosten.

In de begroting voor 2014 is geen rekening meer gehouden met kosten die te maken hebben met de opstartfase (2013). Echter door onvoorziene omstandigheden kunnen extra kosten op SaBeWa Zeeland afkomen. Een belangrijk risico in dat verband is het niet tijdig gereed zijn van de belastingapplicatie (mislukken of uitloop van het aanbestedingstraject). Hiervoor is geen buffer aanwezig. De risico's bestaan onder meer uit het uitlopen van de aanbesteding, waardoor middelen benodigd zijn om alternatieve scenario's ten behoeve van het waarborgen van de aanslagoplegging te financieren. Ook kosten van juridische procedures, inzet van extra personeel of deskundigenadvies vallen onder dit risico.

Risicomanagement

Maatregelen worden getroffen om de risico's zo beperkt mogelijk te houden. Eén van die maatregelen is te komen tot ISO-certificering van de processen waarden, heffen en innen. Dit kan pas worden opgestart nadat de nieuwe belastingapplicatie operationeel is. Pas dan zijn de werkprocessen, gekoppeld aan gegevensstromen, helder te formuleren.

3.3 Paragraaf financiering

Belastingrekening

Binnen SaBeWa Zeeland zal in 2014 sprake zijn van één belastingrekening voor de deelnemende organisaties.

Rekening-courant

SaBeWa Zeeland heeft een rekening courantovereenkomst bij de BNG tot maximaal de toegestane kasgeldlimiet, zijnde 8,2% van het begrotingstotaal (kasgeldlimiet 2014 € 350.000,-).

3.4 Paragraaf bedrijfsvoering

De bedrijfsvoering wordt gekenmerkt door een efficiënte inrichting van de organisatie. De organisatie is alleen gericht op uitvoering van de programma's Waarderen, Heffen en Innen. Het beleid met betrekking tot belastingtarieven en dergelijke wordt door de betreffende organisaties opgesteld.

De efficiënte inrichting komt onder andere tot uitdrukking in het organogram van de organisatie. Kenmerkend is de platte organisatie van de gemeenschappelijke regeling. Naast de directeur zijn er teamleiders en geen andere leidinggevendenden.

De programma's Waarderen, Heffen en Innen worden op een zo doelmatig mogelijke wijze uitgevoerd waarbij zoveel mogelijk gebruik wordt gemaakt van digitale informatievoorziening.

Verwacht wordt dat de nagestreefde efficiënte organisatie in 2014 wordt bereikt. Dit heeft mede te maken met het kunnen werken vanuit één belastingapplicatie en daardoor het kunnen verzenden van gecombineerde (gemeentelijke- en waterschapsbelastingen op één aanslagbiljet).

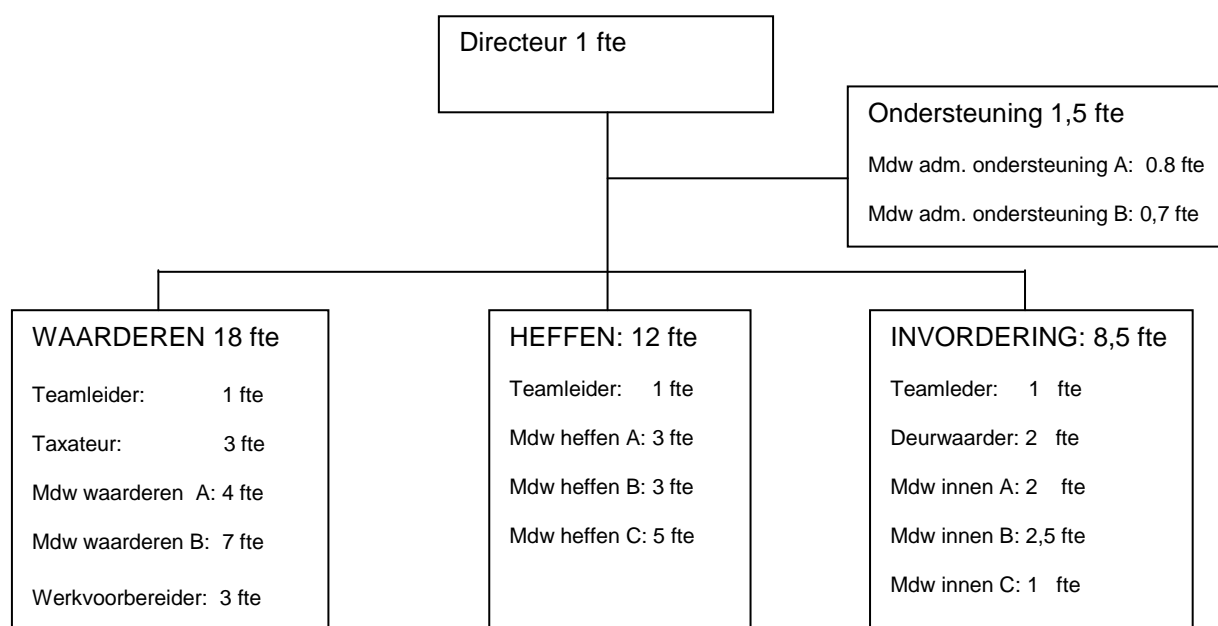
Het adequaat besturen en managen van een organisatie vraagt om een goede planning en control. Hieronder wordt verstaan het gehele besturings- en managementinstrumentarium waarmee binnen een organisatie zowel de planningsfunctie als de controlefunctie optimaal kan worden uitgevoerd.

Om dit te kunnen bereiken zijn dienstverleningsovereenkomsten afgesloten.

De kosten van bedrijfsvoering worden verdeeld over de programma's Waarderen, Heffen en Innen naar rato van de salariskosten (inclusief sociale lasten) die rechtstreeks worden toegerekend aan die programma's.

Formatie

Het aantal formatieplaatsen bedraagt 41,0 fte.

Arbeidsomstandigheden

Voor de arbeidsomstandigheden is aansluiting gezocht bij de door de gemeente Terneuzen ingehuurd arbodienst.

Ziekteverzuim

Voor de afwikkeling van ziekteverzuim is in de dienstverleningsovereenkomst die op het gebied van personeelszaken met gemeente Terneuzen is afgesloten voorzien.

Afname diensten

De personeels- en salarisadministratie wordt vanaf 2013 uitgevoerd door de gemeente Terneuzen. De dienstverlening op het gebied van huisvesting, (kantoor)automatisering, planning en controlwerkzaamheden en facilitaire zaken wordt geleverd door het waterschap. Hiervoor zijn dienstverleningsovereenkomsten afgesloten.

Informatisering/automatisering

In 2012 is gestart met een aanbesteding van zowel belasting- als waarderingssoftware. Dit moet leiden tot een keuze in 2013. Een keuze, die via conversies in 2014 moet leiden tot 1 database voor zowel de belasting- als waarderingssoftware. In de begroting is ervan uitgegaan dat vanaf 2014 met de nieuwe applicatie wordt gewerkt.

Planning en Control

Het Treasurystatuut en de Financiële verordening en Controleverordening op grond van resp. artikel 212 en 213 van de Gemeentewet zijn in 2012 en 2013 door het bestuur vastgesteld. Er zijn met (een aantal van) de in de gemeenschappelijke regeling deelnemende organisaties dvo's afgesloten waarbij onder andere afspraken zijn gemaakt over de frequentie en de vorm van de tussentijdse rapportages.

Communicatie

Voor de aanslagoplegging 2014 zal via de daartoe aangewezen kanalen de nodige extra aandacht worden gegeven aan de gemeenschappelijke regeling.

Huisvesting

De gemeenschappelijke regeling is gehuisvest in het waterschapskantoor te Terneuzen. Facilitaire ondersteuning en ondersteuning op het gebied van (kantoor)automatisering vindt plaats door het waterschap.

Bedrijfshulpverlening

Aangesloten wordt bij de in het kantoor Terneuzen van het waterschap aanwezige bhv-dienst.

4. Financiële begroting

4.1 Overzicht van baten en lasten

Programma	2013		2014		2015		2016		2017	
	lasten	baten	lasten	baten	lasten	baten	lasten	baten	lasten	baten
1 Waarderen	2.054.885		2.006.957		1.986.044		1.986.044		1.986.044	
2 Heffen	1.346.903		1.295.653		1.281.711		1.281.711		1.281.711	
3 Innen	887.418	-1.065.000	848.370	-1.065.000	838.495	-1.065.000	838.495	-1.065.000	838.495	-1.065.000
4 Algemene dekkingsmiddelen		-3.224.206	97.030	-3.183.010	50.640	-3.091.890	50.640	-3.091.890	-46.390	-2.994.860
Resultaat voor bestemming	4.289.206	-4.289.206	4.248.010	-4.248.010	4.156.890	4.156.890-	4.156.890	4.156.890-	4.059.860	4.059.860-
mutaties reserves	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
resultaat na bestemming	4.289.206	-4.289.206	4.248.010	-4.248.010	4.156.890	4.156.890-	4.156.890	4.156.890-	4.059.860	4.059.860-

4.2 Overzicht van incidentele baten en lasten

Onder incidentele baten en lasten worden verstaan baten en lasten die zich niet langer dan drie jaar voordoen. In deze begroting zijn na 2014 geen incidentele baten en lasten meer opgenomen.

Omschrijving	2013 €	2014 €
Personeel van derden automatisering	50.000	30.000
Personeel van derden innen	20.000	
Personeel van derden heffen	15.000	
Drukwerk	40.000	
Portikosten	35.000	
Totaal incidentele lasten	160.000	30.000

Voor 2014 is ten behoeve van de overgang naar één belastingapplicatie nog € 30.000,- opgenomen ten behoeve van de gegevensconversie en voorbereiding van de aanslagoplegging.

4.3 Uitgangspunten begroting 2014-2017

Bij het opstellen van de begroting zijn de volgende uitgangspunten ten aanzien van de structurele lasten gehanteerd.

Personeelslasten

Voor de personeelslasten is rekening gehouden met de laatst bekende gegevens uit de gemeentelijke CAO en met de afspraken uit het sociaal statuut over garantiesalarissen van medewerkers. Deze garanties bedragen in totaal ca. € 127.000,-. In 2013 zal de competentie module van het HR21 functiewaarderingssysteem worden ingericht. Over de eventueel daaruit voortvloeiende consequenties, in de vorm van opleidingsbehoefte van medewerkers, zal in de loop van 2014 meer duidelijk worden. Voor studie en cursussen wordt in 2014 nog 1,6% van de loonsom geraamd, vanaf 2015 bedraagt dit 1%. Evenals voor 2013 is het extra budget bestemd voor (bij)scholing in het kader van de op te stellen competentieprofielen in HR21.

Onder de personeelslasten zijn tevens de kosten van bovenformatief geplaatst personeel opgenomen, deze kosten worden –conform afspraak- gedeclareerd bij het waterschap en de gemeenten Borsele, Goes, Kapelle en Tholen (zie ook personeelsbaten). Voor 2014 en latere jaren is voor de

salariscomponent vooralsnog rekening gehouden met de werkelijke salariskosten 2013 (incl. periodieken en garanties), in casu 0% stijging voor de jaren 2014-2017. Op basis van de werkelijke kosten is er een stijging van de salariskosten ad € 24.000,-. Daarnaast is op basis van de maand januari 2013 voor kosten woon-werkverkeer € 5.000,- meer geraamd.

Automatisering

Voor automatisering wordt, naast een bedrag voor huur/leasing telefoonapparatuur en het bijhouden (zowel technisch als qua opmaak) van de website een bedrag geraamd van € 460.000 voor huur / leasing van belasting- en waarderingapplicaties. Hierbij moet worden vermeld dat er nog geen volledige zekerheid bestaat over deze kosten. Aanbesteding van de belastingapplicatie is, op het moment van opstellen van deze begroting, nog in een afrondende fase. De raming is daarom gebaseerd op historische gegevens (begrotingen 2011 van de deelnemers). Voor de dienstverlening vanuit het waterschap (zie voorts onder kosten interne dienstverlening) wordt een bedrag geraamd van € 100.000,- bestaande uit:

- Kantoorautomatisering € 60.000,-
- Systeembeheer € 40.000,-

Diverse kosten interne dienstverlening

Hiertoe behoren kosten van druk- en bindwerk, enveloppen, porti, huur et cetera. Ook de kosten van de dienstverlening door de gemeente Terneuzen en het waterschap zijn onder deze kosten geraamd.

- dvo personeelszaken € 45.000,-
- dvo financiën € 40.000,-
- dvo facilitaire zaken € 20.000,-
- dvo communicatie € 10.000,-
- huur kantoor € 100.000,-

Voor de dienstverleningsovereenkomsten wordt uitgegaan van een inschatting van de te verrichten werkzaamheden voor SaBeWa Zeeland. Hieraan liggen (globale) berekeningen ten grondslag, maar op dit moment is nog niet geheel duidelijk in welke mate de dienstverlening wordt gevraagd c.q. wordt verleend. In 2013 zal hiervoor monitoring plaatsvinden zodat voor 2015 en volgende een meer betrouwbare raming kan worden gemaakt. Over de berekening voor volgende jaren en over de wijze van afrekening zal begin 2014 een voorstel aan het algemeen bestuur worden gedaan. Overigens zien zowel de gemeente Terneuzen als het waterschap het als hun opdracht om de kosten zoveel mogelijk te beperken.

Dienstverlening personeelszaken door gemeente Terneuzen

De dienstverlening bestaat uit het voeren van de personeels- en salarisadministratie voor SaBeWa Zeeland, werkzaamheden ten behoeve van medezeggenschap, advisering met betrekking tot arbo en dergelijke, beleidsontwikkeling en advies/consulent werkzaamheden. De raming bedraagt € 45.000,-.

Dienstverlening financiën door het waterschap Scheldestromen

Voor de dienstverlening op het gebied van financiën, onder andere het opmaken van de begroting, jaarverslag- en rekening en bestuursrapportages wordt een bedrag geraamd van € 40.000,- (1/2 fte).

Dienstverlening facilitaire zaken door het waterschap Scheldestromen

Een belangrijk deel van de posten die onder facilitaire zaken vallen, zijn begrepen in de huurovereenkomst tussen het waterschap Scheldestromen en SaBeWa Zeeland, zoals inrichtingscomponenten, meubilair, verbruik van water en energie, archiefruimte, schoonmaak, receptie en beveiliging.

In de dienstverlening is onder andere begrepen het gebruik van bedrijfsauto's door de deurwaarders van Sabewa. In totaal wordt voor de dienstverlening een bedrag van € 20.000,- geraamd.

Dienstverlening communicatie

Voor specifieke communicatie over de werkzaamheden en activiteiten van SaBeWa Zeeland, zowel digitaal als op papier wordt een bedrag van € 10.000,- geraamd.

5. Overzicht bijdragen deelnemende organisaties

Algemene dekkingsmiddelen

Met ingang van 1 oktober 2012 is de nieuwe gemeenschappelijke regeling SaBeWa Zeeland in werking getreden. Door de deelnemers worden de kosten van de gemeenschappelijke regeling voldaan op basis van drie grondslagen, te weten het aantal WOZ objecten voor de kosten gemaakt voor het programma waarderen, het aantal aanslagregels voor de kosten gemaakt voor het programma heffen en het aantal aanslagbiljetten voor de kosten gemaakt voor het programma innen. Hieronder wordt weergegeven hoeveel iedere organisatie in 2014 bijdraagt aan de geraamde kosten.

Organisatie	2013 €	2014 €
Gemeente Borsele	251.957	244.278
Gemeente Goes	401.793	389.789
Gemeente Hulst	298.333	292.427
Gemeente Kapelle	125.524	123.314
Gemeente Reimerswaal	220.958	215.585
Gemeente Sluis	426.366	408.261
Gemeente Terneuzen	619.095	596.866
Gemeente Tholen	266.793	257.866
Waterschap Scheldestromen	613.388	557.594
Totaal	3.224.206	3.085.980

Eenheden per organisatie

Organisatie	Objecten	Aanslagregels	Aanslagbiljetten
Gemeente Borsele	12.387	45.519	12.300
Gemeente Goes	21.100	59.028	20.100
Gemeente Hulst	15.572	45.231	14.300
Gemeente Kapelle	6.250	23.161	6.300
Gemeente Reimerswaal	10.499	45.291	12.400
Gemeente Sluis	20.867	58.832	21.500
Gemeente Terneuzen	32.129	93.666	30.500
Gemeente Tholen	13.063	48.355	12.900
Waterschap Scheldestromen	-	679.488	210.000

6. Investerings 2014 - 2017

Een eventuele investering is afhankelijk van de uitkomst van de aanbesteding van het belastingpakket in 2013. Deelnemers worden van de voortgang van dit proces op de hoogte gehouden.

7. Financiering

SaBeWa Zeeland heeft een rekening-courant overeenkomst met de BNG tot max. de kasgeldlimiet ad 8,2% (€ 350.000,-) van het begrotingstotaal.

8. Besluit

Het algemeen bestuur van de gemeenschappelijke regeling Belastingssamenwerking SaBeWa Zeeland

Gezien het voorstel van het dagelijks bestuur van 23 maart 2013

Gelet op de bepalingen van de gemeenschappelijke regeling

B E S L U I T:

1. De programmabegroting van baten en lasten voor het jaar 2014 vast te stellen op een bedrag van € 4.248.010,-;

Aldus vastgesteld door het algemeen bestuur
in zijn vergadering van 7 juni 2013

Hoogachtend,

J.H. Herselman,
voorzitter

mr. A.J. Meeuwsen,
directeur

**Jaarverslag en
Jaarrekening
2014**

Deloitte
Eindhoven, 2 April 2015
Versie nr. : 1.0
Deloitte Accountants B.V.

Voor identificatiedoeleinden.
Behorend bij controleverklaring
d.d. - 2 APR. 2015 1

Deloitte.

Deloitte Accountants B.V.

Voor identificatiedoeleinden.
Behorend bij controleverklaring
d.d. ....

- 2 APR. 2015

Inhoudsopgave

1. Inleiding.....	4
1.1 Financieel resultaat.....	4
1.2 Totstandkoming rekeningresultaat	4
1.3 Leeswijzer.....	5
1.4 Kerngegevens.....	6
1.5 Bestuur.....	7
Jaarverslag	9
2. Programmaverantwoording	10
2.1 Programma Waarderen	10
2.2 Programma Heffen	12
2.3 Programma Innen.....	14
2.4 Programma Algemene dekkingsmiddelen.....	16
3. Paragrafen	17
3.1 Algemeen.....	17
3.2 Weerstandsvermogen.....	17
3.3 Paragraaf financiering.....	17
3.4 Paragraaf bedrijfsvoering.....	18
Jaarrekening	21
4. Programmarekening	22
4.1 Overzicht van baten en lasten	22
4.2 Overzicht algemene dekkingsmiddelen.....	22
5. Toelichting programmarekening	23
5.1 Verschillenanalyse.....	23
5.2 Overzicht van incidentele baten en lasten.....	24
5.3 Begrotingsrechtmatigheid.....	24
5.4 WNT.....	25
6. Balans	26
6.1 Balans	26
6.2 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling.....	27
6.3 Toelichting op de balans.....	28
7. Controleverklaring van de onafhankelijke accountant.....	31
8. Besluit	32

Deloitte

Deloitte Accountants B.V.

Voor identificatiedoeleinden.
Behorend bij controleverklaring
d.d. ....

- 2 APR. 2015

1. Inleiding

Met deze jaarstukken leggen wij als dagelijks bestuur verantwoording af aan het algemeen bestuur van Sabewa Zeeland. Er vindt verantwoording plaats over het in 2014 gevoerde beleid, de bereikte resultaten en de kosten.

Het jaar 2014 was in meerdere opzichten niet gemakkelijk. Niet voor de burgers, niet voor de bedrijven, niet voor de deelnemers aan onze gemeenschappelijke regeling en ook niet voor onze medewerk(st)ers. Er was irritatie en onbegrip over onze haperende dienstverlening. Er waren kritische vragen over de bedrijfsvoering en over niet gerealiseerde planningen. Daarnaast was er de toenemende onzekerheid bij het personeel over de vraag of het ooit nog goed zou komen met hun belangrijkste gereedschap: de automatisering.

Ook bestuurlijk beleefden we met Sabewa Zeeland niet onze *finest hours*. De oorspronkelijke ambities en geraamde besparingen werden ernstig bedreigd door teleurstellingen en aanloopverliezen. Wat betreft die geraamde voordelen bleef het niet bij bedreigingen: we sluiten het boekjaar 2014 af met een nadelig resultaat van ruim 1,3 miljoen euro. Dat resultaat wordt in deze jaarstukken nader toegelicht.

Toch zijn we als dagelijks bestuur optimistisch over de toekomst van Sabewa Zeeland. Medio 2014 is in onze opdracht een onderzoek gedaan naar de voortgang van de implementatie van de nieuwe belastingprogrammatuur. Op basis van een door een ICT-adviseur van het waterschap opgesteld rapport, is besloten tot een aantal verbeteringsmaatregelen. Ook is voorzien in de tijdelijke vervanging van de wegens ziekte langdurig verhinderde directeur.

Er is daarna op verschillende terreinen goede voortgang geboekt. De relatie met de leverancier van de belastingprogrammatuur is nieuw leven ingeblazen. Dat werpt zijn vruchten af. De belastingadministratie is inzichtelijk gemaakt. De financiële verantwoording aan de deelnemers is tijdig opgeleverd. Kort na het opmaken van de balans over 2014 is de dwanginvordering hervat door het massaal verzenden van aanmaningen. En bij het schrijven van deze inleiding is bekend dat de combi-aanslagen in overeenstemming met de planning in maart 2015 worden opgelegd. Geen reden voor euforie, maar onder de geschetste omstandigheden zijn dit absoluut positieve ontwikkelingen. Dat geeft ons vertrouwen in de afronding van de implementatie van het nieuwe belastingprogramma en de verdere verbetering van de dienstverlening door Sabewa Zeeland in 2015.

1.1 Financieel resultaat

Voor u liggen de jaarstukken 2014 van de Gemeenschappelijke Regeling Belastingssamenwerking Sabewa Zeeland. De jaarstukken zijn opgesteld conform het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV). Met de jaarrekening 2014 legt het dagelijks bestuur verantwoording af over het gevoerde beleid in 2014 en de bijbehorende financiën. De verantwoording over het beleid vindt plaats in het jaarverslag. In de jaarrekening worden de financiën nader toegelicht.

Sabewa Zeeland sluit het jaar af met een nadelig rekeningresultaat van € 1.359.577,-. Het rekeningresultaat is als volgt opgebouwd:

➤ Hogere kosten	€	366.726,-
➤ Lagere opbrengsten	-/-	992.851,-
Rekening resultaat	€	1.359.577,- nadelig.

1.2 Totstandkoming rekeningresultaat

In de vergadering van het algemeen bestuur op 18 september 2014 en 4 december 2014 is melding gemaakt van een verwachte kostenoverschrijding ad € 1.241.000,- op de programma's. Het werkelijk resultaat is dus € 118.577,- nadeliger. Dit wordt hoofdzakelijk veroorzaakt door de kosten betalingsverkeer ad € 115.940,-. Voor een verdere toelichting wordt verwezen naar hoofdstuk 5.1 (verschillen analyse).

Deloitte.

Deloitte Accountants B.V.

Voor identificatiedoeleinden

Behorend bij controleverklaring 4
d.d. - 2 APR. 2015

1.3 Leeswijzer

De jaarstukken 2014 bestaan uit 2 onderdelen:

Jaarverslag

Programmaverantwoording

In totaal zijn er 3 programma's. In de verantwoording over deze programma's beschrijft het dagelijks bestuur de hoofdlijnen van de realisatie van het beleid in 2014. Daarnaast is per programma het financiële resultaat opgenomen.

Paragrafen

Naast de 3 programma's heeft Sabewa Zeeland 3 van toepassing zijnde paragrafen. Deze paragrafen betreffen onderwerpen die meerdere of alle programma's aangaan.

Jaarrekening

Programmarekening

De programmarekening bestaat uit het overzicht van baten en lasten per programma en een analyse van de verschillen tussen begroot en gerealiseerd. Daarnaast worden de incidentele baten en lasten vermeld en wordt ingegaan op de begrotingsrechtmatigheid.

Balans

De balans geeft het overzicht, met toelichting, van de bezittingen, schulden en het eigen vermogen.

Deloitte.

Deloitte Accountants B.V.

Voor identificatiedoeleinden.
Behorend bij controleverklaring

d.d. 2 APR. 2015

1.4 Kerngegevens

Deelnemers aan de gemeenschappelijke regeling Sabewa Zeeland zijn:
Gemeente Borsele, Goes, Hulst, Kapelle, Reimerswaal, Sluis, Terneuzen, Tholen en het waterschap Scheldestromen.

Eenheden per organisatie

Onderstaande tabel geeft de gegevens weer zoals bij de begroting is gehanteerd voor de verdeling van de lasten per programma.

Organisatie	Objecten	Aanslagregels	Aanslagbiljetten
Gemeente Borsele	12.387	45.519	12.300
Gemeente Goes	21.100	59.028	20.100
Gemeente Hulst	15.572	45.231	14.300
Gemeente Kapelle	6.250	23.161	6.300
Gemeente Reimerswaal	10.499	45.291	12.400
Gemeente Sluis	20.867	58.832	21.500
Gemeente Terneuzen	32.129	93.823	30.500
Gemeente Tholen	13.063	48.355	12.900
Waterschap Scheldestromen	-	679.488	210.000

Exploitatielasten € 1.706.287,-
Personeelslasten - 2.760.693,-

Aantal formatie-eenheden 2014 41,77 (fte's)

De kosten worden als volgt over de deelnemers verdeeld:
Programma Waarderen - op basis van het aantal objecten
Programma Heffen - op basis van het aantal aanslagregels
Programma Innen - op basis van het aantal aanslagbiljetten*

*Voor de opbrengst invorderingskosten is de verdeling gehanteerd op basis van de begroting 2015, nl. 19,27% gemeenten en 80,73% waterschap.

Deloitte.

Deloitte Accountants B.V.

Voor identificatiedoeleinden.
Behorend bij controleverklaring
d.d. ....

- 2 APR. 2015

1.5 Bestuur

Aan het hoofd van Sabewa Zeeland staat een algemeen bestuur, bestaande uit zoveel leden als er deelnemers zijn, waaronder de voorzitter.

Het dagelijks bestuur van het waterschap en elk van de colleges van burgemeester en wethouders van de gemeenten wijst uit zijn midden één lid aan en voor elk aangewezen lid een plaatsvervanger die dat lid bij verhindering vervangt.

Algemeen bestuur:

Gemeente Borsele:	dhr. drs. A.M.A. Schenk
Gemeente Goes:	mw. drs. G.L. Meeuwisse
Gemeente Hulst:	dhr. A.A.V. Totté
Gemeente Kapelle:	dhr. J.H. Herselman
Gemeente Reimerswaal:	dhr. J.J.L. de Kunder
Gemeente Sluis:	dhr. J. Werkman
Gemeente Terneuzen:	dhr. drs. F. O. van Hulle
Gemeente Tholen:	dhr. drs. P.W.J. Hoek
Waterschap Scheldestromen:	dhr. mr. drs. A.J.G. Poppelaars

Dagelijks Bestuur:

Het dagelijks bestuur bestaat uit drie leden, waaronder een voorzitter. De samenstelling van het dagelijks bestuur is als volgt:

- één lid namens het waterschap;
- twee leden namens de gemeenten.

De voorzitter en de overige leden van het dagelijks bestuur worden door en uit het midden van het algemeen bestuur gekozen.

Leden:

Gemeente Kapelle:	dhr. J.H. Herselman (voorzitter)
Gemeente Hulst:	dhr. A.A.V. Totté
Waterschap Scheldestromen:	dhr. mr. drs. A.J.G. Poppelaars

Adresgegevens: Sabewa Zeeland
Bezoekadres : Kennedylaan 1
Postbus 1155
4538 AE Terneuzen

Telefoon : 088-9995800
E-mail : info@sabewazeeland.nl
Website : www.sabewazeeland.nl

Deloitte.

Deloitte Accountants B.V.

Voor identificatiedoeleinden.
Behorend bij controleverklaring
d.d. - 2 APR. 2015

Deloitte.

Deloitte Accountants B.V.

Voor identificatiedoeleinden.
Behorend bij controleverklaring
d.d. - 2 APR. 2015

Jaarverslag

Deloitte.

Deloitte Accountants B.V.

Voor identificatiedoeleinden.

Behorend bij contosoeverdraging

d.d. 2 APR. 2015

2. Programmaverantwoording

2.1 Programma Waarderen

Doelstelling

Uitvoering van de Wet waardering onroerende zaken.

Bestaand beleid

Wet waardering onroerende zaken en Waarderingsinstructie.

Wat hebben we bereikt

Als gevolg van achterstanden bij de verwerking van o.a. de kadastrale mutaties zijn de WOZ-beschikkingen buiten de wettelijke termijn van 8 weken verzonden. Hierdoor is niet voldaan aan de vastgestelde normen van de Waarderingskamer.

Als gevolg van o.a. de implementaties van zowel het belastingpakket als taxatiepakket en die hieraan verbonden conversie is ook achterstand ontstaan in het verdere verloop van het jaar in de waarderingsprocessen. Dit alles heeft er toe geleid dat het oordeel van de Waarderingskamer eind 2014 in neerwaartse zin is bijgesteld.

Wat hebben we ervoor gedaan

In 2014 hebben we voor de uitvoering van de modelmatige waardebeoordeling een nieuw taxatiepakket in gebruik genomen. Hiervoor zijn in 3 maanden alle bestanden van de deelnemende gemeenten geconverteerd. In de 2^e helft van het jaar is de herwaardering voor 2015 grotendeels uitgevoerd om begin 2015 de vereiste goedkeuring van de Waarderingskamer te kunnen ontvangen. Op 27 februari 2015 heeft de Waarderingskamer schriftelijk bevestigd dat Sabewa Zeeland kan overgaan tot het verzenden van WOZ-beschikkingen. Tevens is er in samenwerking met de overige Zeeuwse gemeenten een Europese aanbestedingsprocedure gevolgd voor de aanschaf van jaarlijkse cyclorama's en obliekfoto's. De doelstelling om dit binnen de jaarlijkse geraamde kosten te realiseren is geslaagd. Hierdoor kunnen we vanaf 2015 naast cyclorama's ook gebruik maken van obliekfoto's.

Wat heeft het gekost

Lasten en baten

Lasten programma Waarderen	Begroting 2014	Rekening 2014	Verschl
Kadasterkosten	10.000	5.025	4.975
Waardering specifieke objecten	35.000	29.045	5.955
Vergoeding proceskosten		83.824	-83.824
Cyclorama's en obliekfoto's	178.000	178.840	-840
Overige kosten Waarderen		4.464	-4.464
aandeel personeelslasten	1.268.598	1.149.337	119.261
aandeel automatisering	270.935	267.949	2.986
aandeel interne dienstverlening	192.881	182.866	10.015
aandeel huisvesting	46.753	41.026	5.727
onvoorzien	4.790		4.790
Totaal	2.006.957	1.942.376	64.581

Deloitte.

Deloitte Accountants B.V.

Voor identificatiedoeleinden
betreffende de controleverklaring
d.d. 2 APR. 2015

Toelichting:

Diverse kosten Waardenen

Besloten is vanaf de jaarrekening 2013 de vergoeding voor proceskosten te verantwoorden op dit programma. Begroot was nog op het programma Heffen (€ 35.000,-). De vergoeding voor proceskosten vertoont een stijgende lijn (in 2013 € 57.000). Per saldo zijn de kosten van het programma € 64.000 euro lager. Het aandeel kostenplaatsen is lager door een verschuiving van personeel van Waardenen naar Heffen (zie ook jaarverslag 2013), de overige doorbelastingen zijn hier ook op gebaseerd.

Verdeling over deelnemers	aantal objecten	Begroting 2014	Rekening 2014	Vershil
Borsele	12.387	188.525	182.458	6.067
Goes	21.100	321.132	310.799	10.333
Hulst	15.572	236.999	229.373	7.626
Kapelle	6.250	95.122	92.061	3.061
Reimerswaal	10.499	159.790	154.648	5.142
Sluis	20.867	317.586	307.367	10.219
Temeuzen	32.129	488.989	473.254	15.735
Tholen	13.063	198.813	192.415	6.398
Waterschap		-	-	-
Totaal	131.867	2.006.957	1.942.376	64.580

Toelichting:

De kosten van het programma Waardenen worden verdeeld over de gemeentelijke deelnemers op basis van het aantal WOZ-objecten conform de begroting. Het programma is voor het waterschap niet van belang. De kosten van door derden verstrekte gegevens met betrekking tot de WOZ-waarde die voor het waterschap van belang zijn worden rechtstreeks door het waterschap betaald.

Deloitte.

Deloitte Accountants B.V.

Voor identificatiedoeleinden.
Behorend bij controleverklaring

d.d. .... - 2 APR. 2015 .....

2.2 Programma Heffen

Doelstelling

Op basis van de door de deelnemers vastgestelde belastingverordeningen uitvoering geven aan de belastingheffing.

Bestaand beleid

Binnen de wettelijke mogelijkheden zoals de Gemeente- en Waterschapswet, Algemene wet inzake rijksbelastingen en diverse beleidsregels zorgdragen voor een tijdige verzending van de aanslagen. Met ingang van het jaar 2014 vindt de aanslagoplegging plaats vanuit één applicatie en worden zoveel als mogelijk aanslagregels op één biljet gecombineerd. Uitzondering hierop vormen de aanslagen van het waterschap voor de zuiverings- en verontreinigingsheffing voor bedrijven. De bedrijvenmodule in de nieuwe applicatie is nog niet gereed. Deze aanslagen zijn nog opgelegd met de "oude" applicatie.

Wat hebben we bereikt

In 2014 zijn vanuit de nieuwe belastingapplicatie de aanslagen vervaardigd. De aanslagoplegging heeft qua planning wel vertraging gehad, met name als gevolg van conversieproblemen.

Wat hebben we ervoor gedaan

Het procesmatig inrichten van de belastingadministratie, controle van de bestanden en het verwerken van bevolkings- en kadastrale mutaties, bouwvergunningen en waterverbruiken ten behoeve van aanslagoplegging en bestandsbeheer.

Wat heeft het gekost

Lasten en baten

Lasten programma Heffen	Begroting 2014	Rekening 2014	Vershil
controle hondenbelasting	21.000	18.785	2.215
controle toeristen- en reclamebelasting	23.000	34.012	-11.012
Vergoeding proceskosten	35.000	-	35.000
Overige kosten		1.458	-1.458
aandeel personeelslasten	873.132	1.026.469	-153.337
aandeel automatisering	180.623	243.516	-62.893
aandeel int. dienstverlening	128.587	166.191	-37.604
aandeel huisvesting	31.169	37.285	-6.116
onvoorzien	3.142	-	3.142
Totaal	1.295.653	1.527.716	-232.063

Toelichting:

Diverse kosten Heffen

De kostenoverschrijding op het onderdeel controle toeristen- en reclamebelasting wordt veroorzaakt door niet geraamde kosten voor de controle van de reclamebelasting voor de gemeente Sluis en Goes. Deze kosten worden rechtstreeks doorgerekend aan betreffende gemeenten. Het aandeel kostenplaatsen is hoger door een verschuiving van personeel van Waarderden naar Heffen (zie ook jaarverslag 2013), de overige doorbelastingen zijn hier ook op gebaseerd.

Deloitte.

Deloitte Accountants B.V.

Voor identificatiedoeleinden.

Behorend bij controleperiode 2 APR. 2015

d.d. ....

Totaal kosten per deelnemer	aanslagregels	Begroting 2014	Rekening 2014	Vershil
Borsele	45.519	55.758	64.393	-8.635
Goes	59.028	68.665	86.603	-17.938
Hulst	45.231	55.434	64.367	-8.933
Kapelle	23.161	28.195	32.868	-4.663
Reimerswaal	45.291	55.800	65.153	-9.353
Sluis	58.832	90.682	106.124	-15.442
Terneuzen	93.666	107.889	127.578	-19.689
Tholen	48.355	59.058	68.376	-9.318
waterschap	679.488	774.172	912.264	-138.092
Totaal	1.098.571	1.295.653	1.527.716	-232.063

Toelichting:

De specifieke kosten (controle belastingen) worden rechtstreeks aan de desbetreffende deelnemers toegerekend. Daarna worden de resterende kosten van het programma Heffen verdeeld over de deelnemers op basis van het aantal aanslagregels per organisatie conform de begroting.

Deloitte.

Deloitte Accountants B.V.

Voor identificatiedoeleinden.
 Perorend bij controleverklaring
 d.d. - 2 APR. 2015

2.3 Programma Innen

Doelstelling

Zorgdragen voor tijdige inning en invordering van belastingschulden.

Bestaand beleid

Uitvoering bepalingen Gemeente- en Waterschapswet en de Invorderingswet 1990.
Nastreven uitbreiding automatische incasso.

Wat hebben we bereikt

De overgang voor het team Innen naar 1 belastingapplicatie was zeer complex, met name door de nabewerking van de diverse conversies. Hierdoor heeft de inning en verdere invordering vertraging opgelopen. In 2015 zullen de achterstanden ingelopen worden.

Wat hebben we ervoor gedaan

Dagelijkse verwerking dagafschriften. Wel zijn hier door onderbezetting en conversieperikelen achterstanden ontstaan.

De geplande verzending, na de laatste vervalttermijn binnen 10 werkdagen, van aanmaningen heeft niet kunnen plaatsvinden waardoor ook de verzending van de dwangbevelen binnen 14 dagen volgend op de vervaldatum van de aanmaningen niet heeft kunnen plaatsvinden.

Wat heeft het gekost

Lasten en baten

Lasten programma Innen		Begroting 2014		Rekening 2014	Vershil
Betaalde rente BNG				1.932	1.932-
Kosten geldverkeer		10.000		116.141	106.141-
Kosten dwanginvordering				20.008	20.008-
Overige kosten				308	308-
opbrengst onderh. en diensten voor derden		65.000-		42.478-	22.522-
aandeel personeelslasten		595.200		584.886	10.314
aandeel automatisering		127.942		149.081	21.119-
aandeel interne dienstverlening		91.082		101.729	10.647-
aandeel huisvesting		22.078		22.823	745-
onvoorzien		2.068			2.068
Subtotaal		783.370		954.410	171.040-
opbrengst invorderingskosten	1.000.000-		29.671-		
gemeenten	30%	300.000-	19%	5.718-	294.282-
waterschap	70%	700.000-	81%	23.953-	676.047-
Totaal	100%	216.630-		924.739	1.141.369-

Toelichting:

De per saldo hogere lasten voor dit programma wordt hoofdzakelijk veroorzaakt door hogere kosten voor het betalingsverkeer en het betalen van een schadevergoeding voor behandeling kwijtscheldingen niet-deelnemers. Evenals 2013 zijn de opbrengsten voor de behandeling van kwijtscheldingen/verzorgen dwanginvordering voor niet deelnemers lager dan begroot. Daarnaast is, wegens het niet kunnen verzenden van aanmaningen en dwangbevelen, de geraamde opbrengst voor invorderingskosten ad € 1,- mln. niet gerealiseerd.

Deloitte.

Deloitte Accountants B.V.

Voor identificatiedoeleinden.
Behorend bij controleverklaring
d.d. - 2 APR. 2015

Verdeling over deelnemers	aantal aanslagbilj.	Begroting 2014	Rekening 2014	Verschil
Borsele	12.300	5-	33.957	33.962-
Goes	20.100	8-	55.491	55.499-
Hulst	14.300	5-	39.478	39.483-
Kapelle	6.300	2-	17.393	17.395-
Reimerswaal	12.400	5-	34.233	34.238-
Sluis	21.500	8-	59.356	59.364-
Terneuzen	30.500	12-	84.202	84.214-
Tholen	12.900	5-	35.613	35.618-
Totaal gemeenten	130.300	50-	359.723	359.773-
waterschap	210.000	216.580-	565.016	781.596-
Totaal	340.300	216.630-	924.739	1.141.369-

In verband met de gecombineerde aanslagoplegging vanaf 2014 is de verdeelsleutel voor de opbrengsten in het kader van invorderingsmaatregelen aangepast en deze worden nu voor 19,27% toegerekend aan gemeenten en voor 80,73% aan het waterschap. Vanaf de begroting 2015 is rekening gehouden met lagere opbrengsten voor invorderingsmaatregelen als gevolg van gecombineerde aanslagoplegging. Tot het moment er meer duidelijkheid is omtrent de werkelijke opbrengsten voor invorderingsmaatregelen wordt de verdeelsleutel van de begroting 2015 gehanteerd.

Deloitte.

Deloitte Accountants B.V.

Voor identificatiedoeleinden.
Behorend bij controleverklaring
d.d. **2 APR. 2015**

2.4 Programma Algemene dekkingsmiddelen

Doelstelling

Op dit programma worden de bijdragen van de deelnemers geraamd en eventuele andere algemene kosten en opbrengsten die niet op de programma's zijn begroot.

Bestaand beleid

Tegenover de uitgaven van Sabewa Zeeland staan als inkomstenbron de bijdragen van deelnemers. Budgetten worden voldoende bewaakt om overschrijdingen te voorkomen c.q. hier tijdig melding van te doen aan het dagelijks bestuur respectievelijk het algemeen bestuur.

Wat hebben we bereikt

Het dagelijks – en algemeen bestuur is tijdig geïnformeerd omtrent verwachte overschrijdingen.

Wat heeft het gekost

Lasten en baten

Programma algemene dekkingsmiddelen	begroting 2014	Rekening 2014	Verschil
lasten			
aandeel personeelslasten	97.030	101.092	4.062-
niet verrekenbare BTW		50.726	50.726-
subtotaal lasten	97.030	151.818	54.788-
Baten			
personeelsbaten	-97.030	-101.092	4.062
Bijdragen van deelnemers	-3.085.980	-3.339.361	253.381
subtotaal baten	-3.183.010	-3.440.453	257.443
Totaal	-3.085.980	-3.288.635	202.655

Personeelslasten en -baten

Dit betreft de opbrengst inzake bovenformatief personeel. De kosten hiervan worden, conform afspraak, doorberekend aan het waterschap en de gemeenten Borsele, Goes, Kapelle en Tholen.

BTW

De niet verrekenbare BTW komt voor rekening van het waterschap Scheldestromen (via de deelnemersbijdrage).

Bijdragen van deelnemers

De hogere bijdrage betreft de verrekening van het tekort 2013.

deloitte.

Accountants B.V.

voor identificatiedoeleinden.

afgegeven bij controleverklaring

- 2 APR. 2015

3. Paragrafen

3.1 Algemeen

Op grond van het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) is het ook voor de gemeenschappelijke regeling Sabewa Zeeland verplicht, voor zover van toepassing, de paragrafen op te stellen. De paragrafen lokale heffingen, onderhoud kapitaalgoederen, verbonden partijen en grondbeleid zijn niet van toepassing voor deze gemeenschappelijke regeling.

3.2 Weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen bestaat uit de relatie tussen:

- a. De weerstandscapaciteit, zijnde de middelen en de mogelijkheden waarover de gemeenschappelijke regeling beschikt of kan beschikken om niet begrote kosten te dekken;
- b. Alle risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen en die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot de financiële positie.

Weerstandscapaciteit

In de weerstandscapaciteit worden alleen die middelen opgenomen die in een begrotingsjaar en de daarop volgende begrotingsjaren vrij aanwendbaar zijn zonder dat dit effect heeft op de gewenste kernactiviteit van de organisatie. Sabewa Zeeland heeft – door de oprichting per 1 oktober 2012 - voornamelijk geen vrij aanwendbare middelen en derhalve geen opgebouwde weerstandscapaciteit.

Risico's

De voor het weerstandsvermogen relevante risico's zijn die risico's waarvoor geen maatregelen (bijvoorbeeld verzekering of voorziening) zijn getroffen en die van materiële betekenis zijn in relatie met de financiële positie.

Door onvoorziene omstandigheden kunnen extra kosten op Sabewa Zeeland afkomen. Hiervoor is uitsluitende een post onvoorzien aanwezig. Voor Sabewa Zeeland is het mislukken van de implementatie van de nieuwe belastingapplicatie voor wat betreft de bedrijfsvoering het grootste risico. Ook kosten van juridische procedures, inzet van extra personeel of deskundigenadvies vallen onder dit risico.

Risicomanagement

Maatregelen worden getroffen om de risico's zo beperkt mogelijk te houden. Eén van die maatregelen is te komen tot certificering van de processen waarderen, heffen en innen. Dit kan worden opgestart nadat de nieuwe belastingapplicatie volledig operationeel is. Pas dan zijn de werkprocessen, gekoppeld aan gegevensstromen, helder te formuleren.

3.3 Paragraaf financiering

Rekening-courant

Sabewa Zeeland heeft een rekening-courantovereenkomst bij de bank Nederlandse Gemeenten (BNG) tot maximaal de toegestane kasgeldlimiet, zijnde 8,2% van het begrotingstotaal (kasgeldlimiet 2014 € 350.000,-).

Op basis van een zo nauwkeurig mogelijke liquiditeitenplanning is in 2014 tijdig actie ondernomen om liquiditeitstekorten en/of overschrijding van de kasgeldlimiet te voorkomen. Conform het besluit van het algemeen bestuur om tot € 900.000,- ontvangen belastinggelden in te zetten om rekening-courant tekorten te beperken is hiervan € 800.000,- ingezet.

Deloitte.

Deloitte Accountants B.V.

Voor identificatiedoeleinden.
P. 012, a bij controleverklaring

012-2 APR. 2015

De kasgeldlimiet is in 2014 niet overschreden.

	1 ^e kwartaal	2 ^e kwartaal	3 ^e kwartaal	4 ^e kwartaal
Gemiddeld kwartaalsaldo rekening courant	€ 2.813.609	€ 18.689.915	€ 3.406.673	€ 2.750.181
Kasgeldlimiet	€ -350.000	€ -350.000	€ -350.000	€ -350.000

3.4 Paragraaf bedrijfsvoering

De bedrijfsvoering wordt gekenmerkt door een efficiënte inrichting van de organisatie. De organisatie is alleen gericht op uitvoering van de programma's Waarderen, Heffen en Innen. Het beleid met betrekking tot belastingtarieven e.d. wordt door de betreffende organisaties opgesteld.

De efficiënte inrichting komt onder andere tot uitdrukking in het organogram van de organisatie. Kenmerkend is de platte organisatie van de gemeenschappelijke regeling. Naast de directeur zijn er behalve teamleiders geen andere leidinggevendenden.

De programma's Waarderen, Heffen en Innen worden op een zo doelmatig mogelijke wijze uitgevoerd waarbij zoveel mogelijk gebruik wordt gemaakt van digitale informatievoorziening.

De nagestreefde efficiënte organisatie is in 2014 nog niet bereikt. Dit heeft mede te maken met het gaan werken vanuit één belastingapplicatie. Bij de plaatsing van de medewerkers is afgeweken van het oorspronkelijke formatieplan. Hierdoor is er een verschuiving van het aantal fte's van Heffen naar Innen ontstaan, tevens blijkt dat de bezetting op Innen vooralsnog te krap is om tijdig de betalingen te kunnen verwerken. Een eerste beoordeling van de benodigde formatie en het oorspronkelijke formatieplan is voorzien bij de evaluatie in 2015.

De kosten van bedrijfsvoering worden verdeeld over de programma's Waarderen, Heffen en Innen naar rato van het aantal fte's die rechtstreeks worden toegerekend aan die programma's.

Arbeidsomstandigheden

Voor de arbeidsomstandigheden is aansluiting gezocht bij de door de gemeente Terneuzen ingehuurde arbodienst.

Bedrijfshulpverlening

Aangesloten is bij de in het kantoor Terneuzen van het waterschap aanwezige bhv-dienst.

Ziekteverzuim

Het ziekteverzuimpercentage voor 2014 bedraagt 7,31 (2013 5,21%). Dit wordt met name veroorzaakt door langdurig verzuim van enkele medewerkers.

Afname diensten

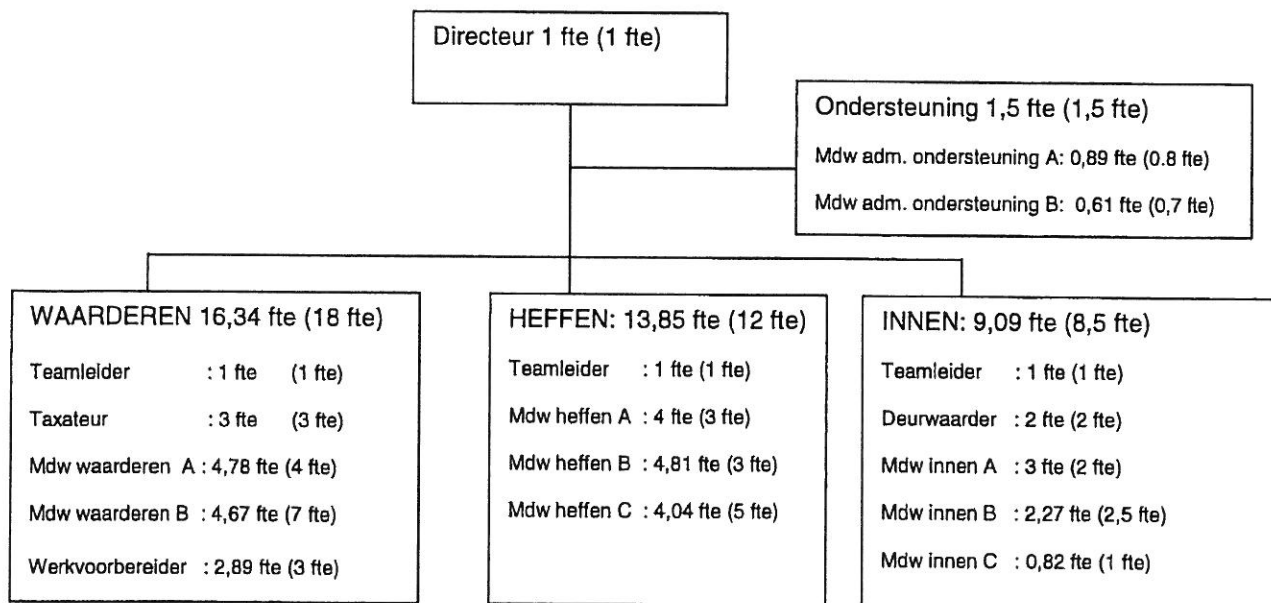
De personeels- en salarisadministratie wordt vanaf 2014 uitgevoerd door de gemeente Terneuzen. De dienstverlening op het gebied van huisvesting, (kantoor)automatisering, planning en controlwerkzaamheden en facilitaire zaken wordt geleverd door het waterschap. Hiervoor zijn dienstverleningsovereenkomsten afgesloten.

Formatie

De begrote formatie voor 2014 was 41 fte. Op basis van de plaatsing is de formatie uitgekomen op 41,17 fte. De werkelijke formatie was in 2014 41,77 fte. Deze cijfers vormen de input voor de evaluatie in 2015. Verder is er in 2014 een tijdelijke uitbreiding geweest van het aantal uren van enkele medewerkers in verband met ziekte, ouderschapsverlof en werkdruk. Het aantal begrote fte's is tussen () weergegeven. Deze formatie is het resultaat van de plaatsing van medewerkers bij oprichting van Sabewa Zeeland. Bij de plaatsing heeft er ten opzichte van het formatieplan een verschuiving plaatsgevonden tussen het team Waarderen en het team Heffen. Overigens is in 2014 sprake geweest van het (langdurig) om niet ter beschikking stellen van medewerkers door de deelnemers en door aanstelling van enkele tijdelijke medewerkers om de achterstanden, ondermeer de betalingsverwerking weg te werken.

Accountants B.V.

2 APR 2015
Municipal Accountants
informed by control statement 98

Informatisering/automatisering

In 2012 is gestart met een aanbesteding van zowel belasting- als waarderingssoftware. Dit heeft in 2013 geleid tot een daadwerkelijke aanbesteding en gunning. In 2013 is gestart met de gegevensconversie die in 2014 heeft geleid tot één database van waaruit de aanslagen met ingang van 2014 worden vervaardigd. De bedrijvenmodule vormt hierop een uitzondering, de oplevering hiervan zal in 2015 plaatsvinden.

Planning en Control

Het Treasurystatuut en de Financiële verordening en Controleverordening op grond van resp. artikel 212 en 213 van de Gemeentewet zijn in 2012 en 2013 door het bestuur vastgesteld.

Communicatie

Voor de aanslagoplegging 2014 is via de daartoe aangewezen kanalen de nodige extra aandacht gegeven aan de gemeenschappelijke regeling.

Huisvesting

De gemeenschappelijke regeling is gehuisvest in het waterschapskantoor te Terneuzen.

Deloitte.

Deloitte Accountants B.V.

Voor identificatiedoeleinden.
Behorend bij controleverklaring
d.d. - 2 APR. 2015

Deloitte.

Deloitte Accountants B.V.

Voor identificatiedoeleinden.

Behorend bij controleverklaring

d.d. = 2 APR. 2015

Jaarrekening

deloitte.

Deloitte Accountants B.V.

voor identificatiedoeleinden.
heeft een bij controleverklaring

- 2 APR. 2015 .....

4. Programmarekening

4.1 Overzicht van baten en lasten

In onderstaande tabel is het totaal overzicht van lasten en baten opgenomen ingedeeld naar de programma's uit de programmabegroting. Een toelichting op de verschillen is te vinden in de financiële analyses in het jaarverslag en de jaarrekening.

Programma	Begroting 2014		Rekening 2014		Verschil	
	lasten	baten	lasten	baten	lasten	baten
1 Waarderen	2.006.957		1.942.376		64.581	-
2 Heffen	1.295.653		1.527.716		-232.063	-
3 Innen	848.370	-1.065.000	996.888	-72.149	-148.518	992.851-
4 Algemene dekkingsmiddelen	97.030	-3.183.010	151.818	-3.440.453	-54.788	257.443
Resultaat voor bestemming	4.248.010	-4.248.010	4.618.798	-3.512.602	370.788-	735.408-
mutaties reserves	-	-	253.381		253.381-	-
resultaat na bestemming		-		-1.359.577		1.359.577-

Mutatie reserves betreft aanzuivering van het tekort 2013. Het AB heeft bij vaststelling van de jaarrekening 2013 besloten dit tekort aan te zuiveren.

4.2 Overzicht algemene dekkingsmiddelen

Uitgaven en inkomsten die niet direct te relateren zijn aan de programma's zijn in onderstaande tabel opgenomen. Onvoorzien wordt geraamd per programma en is daarom hier niet opgenomen.

Algemene dekkingsmiddelen	Begroting 2014	Rekening 2014
Lasten		
Aandeel personeelslasten	97.030	101.092
Niet-verrekenbare BTW	-	50.726
Totaal lasten	97.030	151.818
Baten		
Personeelsbaten	97.030	101.092
Bijdragen deelnemers	3.085.980	3.339.361
Totaal baten	3.183.010	3.440.453
Saldo algemene dekkingsmiddelen	-3.085.980	-3.288.635

Voor een verdere toelichting wordt verwezen naar hoofdstuk 2.4.

Deloitte.

Deloitte Accountants B.V.

Voor identificatiedoeleinden.
Behorend bij controleverklaring
d.d. ....

- 2 APR 2015

5. Toelichting programmarekening

5.1 Verschillenanalyse

In onderstaande tabel wordt de totstandkoming van het rekeningresultaat weergegeven.

Nr.	Programma	Bedragen x € 1.000		Saldo
		Voordelig	Nadelig	
	Raming saldo begroting	-	-	-
1	Waarderen			65
	Aandeel kostenplaatsen	138		
	Waardering specifieke objecten	6		
	Vergoeding proceskosten			
	Betreft vergoeding proceskosten, griffierechten woz-bezwaren		84	
	Overige kosten waarderen		4	
	Overige afwijkingen incl. onvoorzien	9		
2	Heffen			-232
	Aandeel kostenplaatsen		260	
	Controle belastingen			
	Hoger als gevolg van o.a. niet geraamde kosten in het kader van de invoering / bijhouding reclamebelasting gemeente Goes en Sluis		9	
	Vergoeding proceskosten			
	Verantwoording op programma Waarderen	35		
	Overige afwijkingen incl. onvoorzien	2		
3	Innen			-1.141
	Aandeel kostenplaatsen		22	
	Schadevergoeding kwijtscheldingen		20	
	Kosten geldverkeer		106	
	Opbrengst diensten voor derden			
	Lagere opbrengst inningswerkzaamheden voor niet deelnemers		23	
	Opbrengst invorderingskosten		970	
	Overige afwijkingen incl. onvoorzien	-	-	
4	Algemene dekkingsmiddelen			-51
	Aandeel kostenplaatsen		4	
	personeelsbaten	4		
	Niet verrekenbare BTW		51	
Nadelig saldo				-1.359
Toelichting afwijking kostenplaatsen				Saldo
	Personeelslasten			
	Betreft lagere kosten woon-werkverkeer, opbrengsten a.g.v. uitkeringen UWV. Hiertegenover staan niet geraamde kosten a.g.v. detachering personeel en hogere kosten inhuur personeel t.b.v. nieuwe belastingapplicatie / AKR verwerking			-28
	Automatisering			
	Vnl. Hogere kosten voor huur/lease applicaties.			-81
	Interne faciliteiten			
	Hoofdzakelijk hogere kosten ivm extra werkzaamheden accountant en een te lage raming voor de jaarlijkse controlewerkzaamheden.			-39
Totaal afwijking kostenplaatsen				-148

Bij de begroting is uitgegaan van het oorspronkelijke formatieplan. Bij de werkelijke plaatsing van het personeel is er een verschuiving tussen 'Waarderen' en 'Heffen' opgetreden.

Deloitte.

Voor identificatiedoeleinden,
Behorend bij controleverklaring
d.d. ....

- 2 APR. 2015

5.2 Overzicht van incidentele baten en lasten

Onder incidentele baten en lasten worden verstaan baten en lasten die zich niet langer dan drie jaar voordoen.

Omschrijving	Begroot 2014 €	Werkelijk 2014 €
Personeel van derden automatisering (inhuur ANG inz. projectbegeleiding en AKR verwerking)	30.000	66.000
Personeel van derden innen (behandeling kwijtscheldingsverzoeken/ betalingsverwerking)		18.000
accountantskosten		35.000
Schadevergoeding kwijtschelding		20.000
Huur/lease/onderhoud software/ hardware		55.000
Totaal incidentele lasten	30.000	194.000

5.3 Begrotingsrechtmatigheid

Op grond van artikel 189, 190, 191 Gemeentewet zijn alle begrotingsoverschrijdingen op de lasten (en daarmee overeenstemmende balansmutaties) onrechtmatig. Bij de afweging van de relevantie van deze onrechtmatige overschrijdingen is het criterium "passend binnen het door het algemeen bestuur uitgezette beleid" van belang. Het begrotingscriterium is verder uitgewerkt in de Kadernota 2013 van het Platform Rechtmatigheid.

Het algemeen bestuur heeft in het Controleprotocol voor de accountantscontrole op de jaarrekening zijn de normen/richtlijnen uit de Kadernota overgenomen en nader geconcretiseerd.

Het dagelijks bestuur heeft in de vergadering van het algemeen bestuur op 18 september 2014 en 4 december 2014 melding gemaakt van een verwachte overschrijding ad € 1.241.000,- op de programma's.

In werkelijkheid bedraagt de overschrijding € 1.359.577,-. De overschrijding bestaat uit per saldo € 366.726,- hogere kosten en € 992.851,- lagere opbrengsten. In hoofdstuk 5.1 Verschillenanalyse is al nader ingegaan op de verschillen per programma. In onderstaande tabel wordt aangegeven of overschrijdingen op de lasten passen binnen het bestaande beleid, zoals door het algemeen bestuur is vastgesteld.

Nr.	Programma	Begrotings- afwijking (x € 1.000,-)	Onrechtmatig, telt niet mee	Onrechtmatig, telt wel mee
2	Heffen Betreft hogere apparaatskosten en niet geraamde kosten voor reclamebelasting. Deze kosten passen binnen het vastgestelde beleid.	231	V	
3	Innen De kosten zijn hoger door te laag geraamde kosten voor betalingsverkeer en door het AB vastgestelde schadevergoeding voor behandelen kwijtscheldingen voor niet deelnemers. Deze overschrijdingen passen binnen het vastgestelde beleid.	126	V	
4	Algemene dekkingsmiddelen Betreft de niet compensabele BTW, abusievelijk niet begroot.	51	V	

Deloitte.

Deloitte Accountants B.V.

Voor identificatiedoeleinden.
Behorend bij controleverklaring
J.d. ....

2 APR. 2015

5.4 WNT

De Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector is op 1 januari 2013 in werking getreden. Deze wet vervangt de Wet openbaarmaking uit publieke middelen gefinancierde topinkomens (WOPT). De WOPT is ingetrokken. De WNT gaat verder dan de WOPT, onder meer doordat de WNT maxima stelt aan de bezoldiging van topfunctionarissen. De wet definieert het begrip topfunctionaris als volgt:

1. de leden van de hoogste uitvoerende en toezichthoudende organen van een rechtspersoon of instelling;
2. de hoogste ondergeschikte of de leden van de groep hoogste ondergeschikten aan dat orgaan;
3. degene of degenen belast met de dagelijkse leiding.

Naast de leden van het algemeen bestuur en dagelijks bestuur is in de wet is opgenomen dat de directeur als topfunctionaris worden aangemerkt, omdat bij deze functie sprake is van leidinggeven aan de gehele organisatie. Voor Sabewa Zeeland betekent dit dat van de ambtelijke organisatie alleen de directeur zich kwalificeert als "topfunctionaris".

In het eerste regime mag de bezoldigingen van topfunctionarissen in een boekjaar niet uitstijgen boven het bezoldigingsmaximum. Het bezoldigingsmaximum voor 2014 bedraagt € 230.474,-.

De WNT bevat een openbaarmakingsverplichting (publicatie) in het financieel verslaggevingsdocument van de organisatie en inzending aan de (vak)minister van de bezoldiging van:

1. topfunctionarissen;
2. overige functionarissen met een bezoldiging die uitstijgt boven het maximum, hiervan dient tevens de bezoldiging van het voorgaand jaar te worden opgenomen;
3. uitkeringen wegens het beëindigen van het dienstverband die uitstijgen boven het bezoldigingsmaximum.

De onderstaande functionaris wordt in het kader van de WNT gepubliceerd:

Topfunctionarissen

naam	beloning	onkosten vergoedingen	beloning betaalbaar op termijn	functie	duur dienstverband 2014
Hoofdstuk 1.5, pag 6	Geen bezoldiging	-	-	algemeen bestuur	12 maanden
Hoofdstuk 1.5, pag 6	Geen bezoldiging	-	-	dagelijks bestuur	12 maanden
A.J. Meeuwssen	€ 83.452	-	€ 13.572	directeur	12 maanden
Bezoldigingen stijgen niet uit boven het maximum					

Interim-directeur en WNT (Wet normering topinkomens)

In november en december 2014 is de heer P. van Strien in de organisatie werkzaam geweest als interim-directeur. Volgens de WNT is de interim-directeur van Sabewa Zeeland een topfunctionaris zonder dienstbetrekking. Eerst nadat deze functionaris zijn functie binnen een periode van 18 maanden meer dan 6 maanden vervult, is de WNT vanaf het begin van deze periode op hem van toepassing en wordt de bezoldiging genormeerd. Omdat de duur van de opdracht bij de verantwoording over 2014 korter is dan 6 maanden, is de WNT-norm nog niet op deze functionaris van toepassing. In het volgende kalenderjaar (= 2015) wordt doorgeteld. Zodra er 6 maanden zijn verstreken, is de WNT alsnog van toepassing op de hele voorafgaande periode. In dat verband is het van belang op deze plaats te verklaren dat de bezoldiging van de interim-directeur niet uitstijgt boven het bezoldigingsmaximum van de WNT.

Deloitte.

Deloitte Accountants B.V.

toelating tot identificatiedoeleinden.

toelating tot controleverklaring

2 APR. 2015

6. Balans

6.1 Balans

Balans per 31 december 2014					
Activa	2014	2013	Passiva	2014	2013
Vaste activa			Vaste passiva		
Immaterieel	-	-	Eigen vermogen	-1.359.577	-253.381
			Resultaat na bestemming	-1.359.577	-253.381
Materieel	-	-			
Financieel	-	-	Voorzieningen	-	-
			Vaste schulden	-	-
Totaal	-	-	Totaal	-1.359.577	-253.381
Viottende activa			Viottende passiva		
Uitzettingen	2.192.955	622.359	Netto-viottende schulden	532.590	644.325
Vorderingen op openbare lichamen	330.669	621.883	Kasgeldleningen	-	-
Overige vorderingen	1.862.286	476	Banksaldi	234.739	382.781
			Overige schulden	297.851	261.544
Liquide middelen	342.773	-			
Kas-, banksaldi	342.773	-			
Overlopende activa	4.236	1.304	Overlopende passiva	3.366.951	232.718
Nog te ontvangen en vooruitbetaalde bedragen	4.236	1.304	Overige nog te betalen en vooruit ontvangen bedragen	3.366.951	232.718
Totaal	2.539.964	623.663	Totaal	3.899.541	877.044
Totaal activa	2.539.964	623.663	Totaal passiva	2.539.964	623.663

Deloitte.

Deloitte Accountants B.V.

Voor identificatiedoeleinden.

Behorend bij controleverklaring

d.d. 2 APR. 2015

6.2 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Algemeen

De jaarrekening is opgesteld volgens het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV). De in de programmarekening opgenomen begrotingscijfers over 2014 zijn gebaseerd op de programmabegroting 2014. Er zijn geen begrotingswijzigingen vastgesteld.

Sabewa Zeeland verzorgt de waardering, heffing en inning van belastingen van de deelnemers. Deze geïnde belastingen worden periodiek doorgestort naar deelnemers. Verantwoording van de belastingopbrengsten en belastingdebiteuren vindt plaats in de jaarrekening van de deelnemers en maakt derhalve geen onderdeel uit van de jaarrekening van Sabewa Zeeland. Het economisch risico van de debiteuren berust derhalve bij de deelnemers van Sabewa Zeeland. In de balans is onder de kortlopende activa en passiva de nog met de deelnemers af te rekenen belastingopbrengsten 2014 opgenomen.

Waarderingsgrondslagen

De activa en passiva zijn gewaardeerd tegen verkrijgingprijs. Voor baten en lasten geldt dat ze worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben.

Vaste activa

Immateriële- en materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijging- of vervaardigingsprijs. Specifieke investeringsbijdragen van derden worden op de betreffende investering in mindering gebracht. Duurzame waardeverminderingen van vaste activa worden ten laste van het resultaat van het boekjaar gebracht. Financiële activa worden gewaardeerd tegen nominale waarde (leningen aan derden) of tegen verkrijgingprijs (deelnemingen).

Eigen vermogen

Het eigen vermogen wordt onderverdeeld in de algemene reserve, bestemmingsreserves en het jaarrekeningresultaat (resultaat na bestemming).

Voorzieningen

Voorzieningen worden gewaardeerd op het nominale bedrag van de betrokken verplichting c.q. het voorzienbare verlies. Voor jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume (o.a. vakantiegeld, verlof) wordt, conform het BBV, geen voorziening gevormd.

Vaste schulden

Vaste schulden met een looptijd van één jaar of langer worden gewaardeerd tegen nominale waarde, verminderd met de gedane aflossingen.

Kortlopende schulden / overlopende passiva

Dit zijn schulden met een looptijd korter dan één jaar en worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Grondslagen voor de resultaatbepaling

De lasten en baten worden toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben en zijn ingedeeld naar programma's zoals door het algemeen bestuur zijn vastgesteld.

Afschrijvingen worden berekend over de verkrijgingprijs onder aftrek van subsidies en bijdragen van derden en vindt plaats vanaf het jaar dat het actief in gebruik is genomen.

Voorzieningen worden via de rekening van baten en lasten gevoed. Stortingen in en onttrekkingen uit de reserves worden onder "algemene dekkingsmiddelen" gepresenteerd. Er wordt geen rente bijgeschreven op reserves en voorzieningen.

Verliezen worden genomen op het moment dat ze bekend zijn en de winsten op het moment dat ze zijn gerealiseerd.

Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Vakantiegeld en verlofaanspraken worden toegerekend aan de periode van uitbetaling.

Deloitte Accountants B.V.

Voor verificatiedoeleinden.
Stichting bij controleverklaring
- 2 APR. 2015

6.3 Toelichting op de balans

Activa

Viottende activa

Uitzettingen met een rentetypische looptijd < 1 jaar	31-12-2014 €	31-12-2013 €
Vorderingen op openbare lichamen		
Compensabele BTW deelnemers	253.645	268.444
'Sabewa oud' deelnemers inzake kosten Landsbanki		392
Opbrengst dwanginvordering deelnemers	29.671	296.898
Dwanginvordering deelnemers opgelegd via waterschap	9.802	16.184
Afrekening dwanginvordering voor niet-deelnemers		3.569
Voorschot kwijtscheldingsverzoeken 4 ^e kwartaal	5.726	
Declaratie frictiekosten deelnemers	24.975	25.578
Belastingdienst teruggaaf WAOWIA 2013		10.818
Diensten voor derden	6.850	
Sub-totaal	330.669	621.883
Overige vorderingen		
Teveel bevoorschot belastingopbrengsten 2014 deelnemers	1.862.286	476
Sub-totaal	1.862.286	476
Liquide middelen		
Banksaldi belastingadm.	336.324	
Kas belastingadm.	6.449	
Sub-totaal	342.773	
Totaal uitzettingen met een looptijd < 1 jaar	2.535.728	622.359

Overlopende activa	31-12-2014 €	31-12-2013 €
Vooruitbetaalde bedragen		
Vooruitbetaald voorschot T-tags NV Westerschelde Tunnel	985	1.304
Parkeervergunning 2015 en verzekering 2015	3.251	
Totaal overlopende activa	4.236	1.304

Deloitte.

Deloitte Accountants B.V.

Voor identificatiedoeleinden.
Bevestigend bij controleverklaring

J.d. .... - 2 APR. 2015 .....

Passiva

Vaste passiva

Eigenvermogen	31-12-2014	31-12-2013
	€	€
Resultaat na bestemming	-1.359.577	-253.381
Het tekort 2013 is door de deelnemers bijgestort in 2013 en toegevoegd aan de algemene reserve in 2014		
Totaal eigen vermogen	-1.359.577	-253.381

Vlottende passiva

Netto-vlottende schulden met een looptijd < 1 jaar	31-12-2014	31-12-2013
	€	€
Banksaldi		
Rekeningcourantsaldo BNG negatief	234.739	382.781
Overige schulden		
Nog te betalen loonheffing	127.478	131.836
Nog te betalen salarissen januari 2014 verwerking	-	2.149
Nog te betalen BTW	1.104	6.930
Schulden aan leveranciers	169.269	120.629
Sub-totaal	297.851	261.544
Totaal netto-vlottende schulden	532.590	644.325

Overlopende passiva	31-12-2014	31-12-2013
	€	€
Nog te betalen kosten		
Te verrekenen afrekening opbrengst dwanginvordering deelnemers		45.313
Te verrekenen afrekening diensten derden		8.610
Nog te ontvangen nota's leveranciers	128.554	36.533
Nog te betalen deelnemers belastingopbrengsten 2014 belastingadm.	3.120.999	
Sub-totaal	3.249.553	90.456
Vooruitontvangen bedragen		
Vooruitontvangen deelnemersbijdragen 2015	117.398	142.262
Totaal overlopende passiva	3.366.951	232.718

Schatkistbankieren (Liquide middelen)

De drempel voor het schatkistbankieren is gedurende 4 kwartalen overschreden (zie tabel). Dit werd ondermeer veroorzaakt door begripsverwarring bij de schatkist/BNG inzake het openen van een 2^e rekening-courant bij de schatkist. Getracht is de overschrijding te voorkomen door zo snel mogelijk doorstorten van ontvangen belasting gelden. Inmiddels (eind februari 2015) is het mogelijk gemaakt gebruik te maken van een 2^e internet faciliteit met het dagelijks automatisch afromen van de ontvangen belastinggelden.

Deloitte.

Deloitte Accountants B.V.

Voor identificatiedoeleinden.

Eshond bij controleverklaring.

- 2 APR. 2015

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren (bedragen x € 1000)				
Verslagjaar				
(1)	Drempelbedrag	250		
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3 Kwartaal 4
(2)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	1.607	4.070	1.321 699
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag	-	-	- -
(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het drempelbedrag	1.357	3.820	1.071 449
(1) Berekening drempelbedrag				
Verslagjaar				
(4a)	Begrotingstotaal verslagjaar	4.000		
(4b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen	4.000		
(4c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat	-		
(1) = (4b)*0,0075 + (4c)*0,002 met een minimum van €250.000	Drempelbedrag	250		
(2) Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen				
Kwartaal 1 Kwartaal 2 Kwartaal 3 Kwartaal 4				
(5a)	Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	144.631	370.342	121.530 64.280
(5b)	Dagen in het kwartaal	90	91	92 92
(2) - (5a) / (5b)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	1.607	4.070	1.321 699

Niet in de balans opgenomen verplichtingen

Sabewa Zeeland heeft diverse langlopende financiële verplichtingen welke niet in de balans opgenomen zijn. Omtrent het vermelden van belangrijke financiële verplichtingen zijn geen nadere bepalingen opgenomen in de Financiële verordening. Indien hiervoor geen bepalingen opgenomen zijn, adviseert de Commissie BBV in de Kadernota Rechtmatigheid 2013 en in de Notitie meerjarige contracten, om hier die contracten te vermelden die moeten voldoen aan de aanbestedingsregels.

Omschrijving	looptijd	Waarde €	opmerking
Pink Rocade belastingapplicatie	4 jaar	€ 500.000,-	Afgesloten 2013, ingangsdatum 2014
Slagboom en Peter lucht fotografie BV	4 jaar	€ 696.516,-	Afgesloten sept. 2014 vanaf 1 jan. 2015.

 met financiële beleinden.
 met de verklaring
 - 2 APR. 2015 30

7. Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Witte.
Accountants B.V.
Identificatiedoeleinden.
Controleverklaring
2 APR. 2015

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan het algemeen bestuur van de gemeenschappelijke regeling Sabewa Zeeland

Verklaring betreffende de jaarrekening

Wij hebben de jaarrekening 2014 van de gemeenschappelijke regeling Sabewa Zeeland te Terneuzen gecontroleerd. Deze jaarrekening bestaat uit de balans per 31 december 2014 en het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening over 2014 met de toelichtingen, waarin zijn opgenomen een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

Verantwoordelijkheid van het dagelijks bestuur

Het dagelijks bestuur van de gemeenschappelijke regeling Sabewa Zeeland is verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarrekening, alsmede voor het opstellen van het jaarverslag, beide in overeenstemming met het in Nederland geldende Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten.

Deze verantwoordelijkheid houdt onder meer in dat de jaarrekening zowel de baten en lasten als de activa en passiva getrouw dient weer te geven en dat de in de jaarrekening verantwoorde baten, lasten en balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen. Rechtmatige totstandkoming betekent in overeenstemming met de begroting en met de relevante wet- en regelgeving waaronder verordeningen van de gemeenschappelijke regeling.

Het dagelijks bestuur is tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing als het noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de rechtmatige totstandkoming van baten, lasten en balansmutaties mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Verantwoordelijkheid van de accountant

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over de jaarrekening op basis van onze controle. Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden en het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado) en het controleprotocol voor de accountantscontrole op de jaarrekening van de gemeenschappelijke regeling Sabewa Zeeland (vastgesteld d.d. 6 februari 2014) en het Controleprotocol WNT.

Dit vereist dat wij voldoen aan de voor ons geldende ethische voorschriften en dat wij onze controle zodanig plannen en uitvoeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Een controle omvat het uitvoeren van werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening. De geselecteerde werkzaamheden zijn afhankelijk van de door de accountant toegepaste oordeelsvorming, met inbegrip van het inschatten van de risico's dat de jaarrekening een afwijking van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten.

Bij het maken van deze risico-inschattingen neemt de accountant de interne beheersing in aanmerking die relevant is voor het opmaken van de jaarrekening en voor het getrouwe beeld daarvan, alsmede voor de rechtmatige totstandkoming van de baten, lasten en balansmutaties, gericht op het opzetten van controlewerkzaamheden die passend zijn in de omstandigheden. Deze risico-inschattingen hebben echter niet tot doel een oordeel tot uitdrukking te brengen over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeenschappelijke regeling.

Een controle omvat tevens het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en van de redelijkheid van de door het dagelijks bestuur van de gemeenschappelijke regeling gemaakte schattingen, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van de jaarrekening.

De financiële rechtmatigheidscriteria zijn vastgesteld met het normenkader door het algemeen bestuur op 6 februari 2014 en de operationalisering van het normenkader voor rechtmatigheid in de beheersorganisatie van de gemeenschappelijke regeling.

De bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt voor fouten 1% en voor onzekerheden 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan reserves. Op basis van artikel 2, lid 7 Bado is deze goedkeuringstolerantie door het algemeen bestuur bij besluit van 6 februari 2014 vastgesteld. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn. Daarbij zijn voor de controle van de in de jaarrekening opgenomen WNT-informatie de toleranties gehanteerd zoals vastgelegd in het Controleprotocol WNT.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is om een onderbouwing voor ons oordeel te bieden.

Oordeel betreffende de jaarrekening

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening van de gemeenschappelijke regeling Sabewa Zeeland een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van zowel de baten en lasten over 2014 als van de activa en passiva per 31 december 2014 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten en de Beleidsregels toepassing WNT.

Voorts zijn wij van oordeel dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2014 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen in overeenstemming met de begroting en met de relevante wet- en regelgeving, waaronder verordeningen van de gemeenschappelijke regeling.

Verklaring betreffende overige bij of krachtens de wet gestelde eisen

Ingevolge artikel 213, lid 3 onder d Gemeentewet vermelden wij dat het jaarverslag, voor zover wij dat kunnen beoordelen, verenigbaar is met de jaarrekening.

Middelburg, 2 april 2015

Deloitte Accountants B.V.

Was getekend: W.A. de Leeuw MGA RA

8. Besluit

Het algemeen bestuur van de gemeenschappelijke regeling Belastingssamenwerking Sabewa Zeeland

Gezien het voorstel van het dagelijks bestuur van 7 april 2015

Gelet op de bepalingen van de gemeenschappelijke regeling

BESLUIT:

1. tot de vaststelling van het jaarverslag en jaarrekening 2014;
2. het nadelig resultaat na bestemming ad € 1.359.577,- te verrekenen via de deelnemersbijdrage:

Deelnemer	Totaal aandeel	Voorschotten 2014	Nog te betalen bijdrage
gemeente Borsele	€ 280.808	€ 244.278	€ 36.530
gemeente Goes	- 452.893	- 389.789	- 63.104
gemeente Hulst	- 333.218	- 292.427	- 40.791
gemeente Kapelle	- 142.312	- 123.314	- 18.998
gemeente Reimerswaal	- 254.034	- 215.585	- 38.449
gemeente Sluis	- 472.847	- 408.261	- 64.586
gemeente Terneuzen	- 685.035	- 596.866	- 88.169
gemeente Tholen	- 296.404	- 257.866	- 38.539
Waterschap Scheldestromen	- 1.528.005*	- 557.594	- 970.411
Totaal	€ 4.445.557	€ 3.085.980	€ 1.359.577

*inclusief niet verrekenbare BTW.

Aldus vastgesteld door het algemeen bestuur
in zijn vergadering van 18 juni 2015

Hoogachtend,

J.H. Herselman,
voorzitter

drs. P. van Strien,
interim-directeur

Witte.
accountants B.V.
mede doeleinden.
2 APR. 2015

**Programmabegroting 2015
en meerjarenraming 2016-2018**

Inhoudsopgave

1.	Inleiding	3
1.1	Voorwoord	3
1.2	Kerngegevens.....	4
1.3	Bestuur	5
2.	Begroting naar Programma's.....	6
2.1	Programma Waardenen	7
2.2	Programma Heffen	9
2.3	Programma Innen.....	11
2.4	Programma Algemene dekkingsmiddelen.....	13
3.	Paragrafen.....	14
3.1	Algemeen.....	14
3.2	Weerstandsvormogen en risicobeheersing	14
3.3	Paragraaf financiering	15
3.4	Paragraaf bedrijfsvoering	15
4.	Financiële begroting	17
4.1	Overzicht van baten en lasten.....	17
4.2	Overzicht van incidentele baten en lasten.....	17
4.3	Uitgangspunten begroting 2015-2017	17
5.	Overzicht bijdragen deelnemende organisaties	19
6.	Investerings 2015 - 2018	19
7.	Financiering	19
8.	Besluit	20

1. Inleiding

1.1 Voorwoord

Voor u ligt de programmabegroting 2015 en meerjarenraming 2016-2018 van de Gemeenschappelijke Regeling Belastingensamenwerking Sabewa Zeeland. Deze programmabegroting is opgesteld conform het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV).

In de gemeenschappelijke regeling is aangegeven dat het uit overwegingen van kwaliteit, continuïteit en efficiency gewenst is een gemeenschappelijke regeling te treffen om voor de deelnemende organisaties samenwerking bij de heffing en invordering van waterschapsbelastingen en gemeentelijke belastingen, alsmede bij de uitvoering van de Wet waardering onroerende zaken vorm te geven.

Verder is in de gemeenschappelijke regeling onder andere de samenstelling van het algemeen en het dagelijks bestuur geregeld en de berekeningswijze van de bijdragen van de deelnemers.

De berekeningswijze van de bijdrage van de deelnemers, als ook het eventueel wijzigen van die berekeningswijze, moet door het algemeen bestuur bij unanimiteit worden vastgesteld. Voor 2015 en volgende jaren is die berekeningswijze, met uitzondering van de opbrengsten invordering, ongewijzigd ten opzichte van 2014. De gegevens aangaande aantallen aanslagregels, aanslagbiljetten en WOZ-objecten zijn gebaseerd op de gegevens zoals voorhanden begin maart 2014.

In 2014 was een eenmalig budget voorzien van € 30.000,- voor inhuur derden automatisering. Op de structurele lasten is voor 2015 de VGZ-norm toegepast, namelijk + 1,40% inflatie en een korting van - 2%, per saldo -0,60%. Voor 2016 en 2017 een korting van 2% en voor 2018 geen korting. Dit conform de ledenbrief 2014-002 d.d. 24 januari 2014 van de VZG. Verder is rekening gehouden met een afname van de opbrengst vervolgingskosten als gevolg van het combineren van de gemeentelijke- en waterschapsaanslagen op één biljet.

1.2 Kernegegevens

Deelnemers aan de gemeenschappelijke regeling Sabewa Zeeland zijn:
Gemeente Borsele, Goes, Hulst, Kapelle, Reimerswaal, Sluis, Terneuzen, Tholen en het waterschap Scheldestromen.

Organisaties	Borsele	Goes	Kapelle	Tholen	R'waal	Hulst	Sluis	Terneuzen	W'schap
Aantal inwoners	22.579	37.010	12.501	25.416	21.930	27.410	23.829	54.727	
Objecten									
Woningen	10.155	18.253	5.514	11.292	8.883	13.085	17.647	28348	
Niet woningen	1.677	2.361	580	1.351	1.283	1.506	2.394	2870	
Niet woningen > 5 mln	21	22	7	6	2	6	7	41	
Agrarisch (Bouw)terrein	420	168	118	372	374	381	545	455	
Sluimerende objecten onbekend	132	452	52	80	66	158	320	349	
Totaal	12.405	21.256	6.271	13.101	10.608	15.136	20.913	32.063	-

Aanslagregels									
OZB eig. woning*	10.780	19.040	5.740	12.182	9.031	13.186	16.856	27.629	
OZB eig. niet-w oning	1.427	1.892	550	1.251	1.482	1.728	3.009	3.068	
OZB gebr. n-w oning	1.374	1.819	555	1.267	1.455	1.564	2.720	2.757	
Afvalstoffenheffing	9.734	16.930	5.056	10.107	10.146	12.631	14.557	25.434	
Korting									
Reinigingsrechten	190					451			
Rioolheffing eigenaar	9.959			10.830	10.256	13.451			
Rioolheffing gebruiker	9.959	18.570	5.440	10.496	10.394		16.009	30.054	
Hondenbelasting	1.978		917	2.013	1.887	1.980	1.886	4.426	
Toeristenbelasting		47			16	-	664	39	
Forensenbelasting	117	177	68	209	17	240	2.470	259	
Reclamebelasting		370				-	228		
Havengeld/Liggeld					607	-			
Precario	1	183				-	661		
BIZ								157	
gebruikers (combi)						-			326.246
gebruikers (ZH)						-			23.281
gebruikers (w s ing.)						-			675
Bedrijven (vrl)						-			15.000
Bedrijven (def)						-			15.195
Eigenaren						-			299.091
Retributies (2)						-			265
Totaal	45.519	59.028	18.326	48.355	45.291	45.231	59.060	93.823	679.753
Aanslagbiljetten	12.300	20.100	6.300	12.900	12.400	14.300	21.500	30.500	210.000

Exploitatiebudget € 1.569.845,-
Personeelslasten - 2.648.299,-

Aantal formatie-eenheden 41,77 (fte's) per 1 januari 2015

De kosten worden als volgt over de deelnemers verdeeld:
 Programma Waarderen - op basis van het aantal objecten
 Programma Heffen - op basis van het aantal aanslagregels
 Programma Innem - op basis van het aantal aanslagbiljetten*

*Specifieke kosten voor bepaalde belastingen/heffingen worden verdeeld over de betreffende deelnemers. Opbrengsten van invordering worden verdeeld via een aparte verdeelsleutel, zie hiervoor de toelichting bij het programma.

1.3 Bestuur

Aan het hoofd van Sabewa Zeeland staat een algemeen bestuur, bestaande uit zoveel leden als er deelnemers zijn, waaronder de voorzitter.

Het dagelijks bestuur van het waterschap en elk van de colleges van burgemeester en wethouders van de gemeenten wijst uit zijn midden één lid aan en voor elk aangewezen lid een plaatsvervanger die dat lid bij verhindering vervangt. Op 6 juni 2014 is de bestuurssamenstelling als volgt:

Algemeen bestuur:

Gemeente Borsele:	dhr. drs. A.M.A. Schenk
Gemeente Goes:	mw. drs. G.L. Meeuwisse
Gemeente Hulst:	dhr. A.A.V. Totté
Gemeente Kapelle:	dhr. J.H. Herselman
Gemeente Reimerswaal:	dhr. J.J.L. de Kunder
Gemeente Sluis:	dhr. S.A.W.J. Lauret
Gemeente Terneuzen:	dhr. drs. F.O. van Hulle
Gemeente Tholen:	dhr. drs. P.W.J. Hoek
Waterschap Scheldestromen:	dhr. mr. drs. A.J.G. Poppelaars

Dagelijks Bestuur:

Het dagelijks bestuur bestaat uit drie leden, waaronder een voorzitter. De samenstelling van het dagelijks bestuur is als volgt:

- a. één lid namens het waterschap;
- b. twee leden namens de gemeenten.

De voorzitter en de overige leden van het dagelijks bestuur worden door en uit het midden van het algemeen bestuur gekozen.

Leden:

Gemeente Kapelle:	dhr. J.H. Herselman (voorzitter)
Gemeente Hulst:	dhr. A.A.V. Totté
Waterschap Scheldestromen:	dhr. mr. drs. A.J.G. Poppelaars

Adresgegevens : Sabewa Zeeland
Bezoekadres : Kennedylaan 1
Postbus 1155
4538 AE Terneuzen

Telefoon : 088-9995800
E-mail : info@sabewazeeland.nl
Website : www.sabewazeeland.nl

2. Begroting naar Programma's

De begroting is opgebouwd op grond van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV). Op basis van de in dit hoofdstuk beschreven programma's stelt het algemeen bestuur de uitvoeringswijze vast. Door het vaststellen van het programmaplan, als onderdeel van de begroting, verleent het algemeen bestuur autorisatie tot het verkrijgen van baten en het maken van kosten. In de programma's zijn de baten en lasten opgenomen, waaronder die van de bedrijfsvoering en de dienstverlenende organisaties (gemeente Terneuzen en het waterschap Scheldestromen). Een specificatie hiervan is opgenomen in hoofdstuk 3 Bedrijfsvoering.

Het programmaplan bevat de te realiseren programma's en het overzicht van algemene dekkingsmiddelen. Het programmaplan bevat per programma:

- De doelstelling van het programma
- Het bestaande beleid
- De trends en knelpunten
- Wat willen we bereiken
- Wat gaan we daarvoor doen
- Wat mag het kosten

In het tweede deel van de beleidsbegroting wordt ingegaan op de volgende paragrafen:

- Weerstandsvermogen
- Financiering
- Bedrijfsvoering

De paragrafen lokale heffingen, onderhoud kapitaalgoederen, verbonden partijen en grondbeleid zijn niet van toepassing voor Sabewa Zeeland.

De financiële begroting bestaat uit de volgende onderdelen:

- Het overzicht van baten en lasten en toelichting, waarbij de baten en lasten zijn gesplitst in structureel en incidenteel
- De uiteenzetting van de financiële positie en toelichting.

Speerpunten 2015 - 2018

- Optimaliseren van de werkprocessen;
- Afstemmen inkomende en uitgaande gegevensstromen met de opdrachtgevers.

2.1 Programma Waarderen

Doelstelling

Uitvoering van de Wet waardering onroerende zaken.

Bestaand beleid

Wet waardering onroerende zaken en Waarderingsinstructie.

Trends en knelpunten

Jaarlijks, via modelmatige waardering komen tot waardebeoordeling van alle onroerende zaken conform de Wet Woz. Tevens hierbij gebruik maken van de nieuwste landelijke taxatiemodellen (TIOX). Daarnaast is de invoering van de Basisregistraties adressen en gebouwen (BAG) in relatie tot de uitvoering van de Wet WOZ een belangrijk aandachtspunt voor het WOZ-proces (invoering verplichte BAG-WOZ koppeling). Knelpunten welke zich voor kunnen doen zijn afstemmingsproblemen en koppelingen met de opdrachtgevers.

Wat willen we bereiken

Het binnen de wettelijk vastgestelde termijn van 8 weken afgeven van de Woz-beschikking (aanslagbiljet) en het conform planning opleggen van (overige) belastingaanslagen. Daarnaast dient voldaan te worden aan de door de Waarderingskamer vastgestelde normatiek.

Wat gaan we daarvoor doen

Modelmatig waarderen naar het marktniveau rond de peildatum.

Wat mag het kosten

Lasten en baten

Lasten programma Waarderen	rekening 2013	begroting 2014	begroting 2015	begroting 2016	begroting 2017	begroting 2018
42410 vergoeding proceskosten	19.463		50.000	50.000	50.000	50.000
43916 Kadasterkosten	13.217	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000
43920 Waardering specifieke objecten	50.523	35.000	35.000	35.000	35.000	35.000
43921 Cyclorama's en obliekfoto's	178.840	178.000	178.000	178.000	178.000	178.000
43922 Overige kosten Waarderen	82.180					
42410 Personeel derden WOZ	2.254					
aandeel personeelslasten	1.152.612	1.268.598	1.118.239	1.118.239	1.118.239	1.118.239
aandeel automatisering	296.252	270.935	221.698	221.698	221.698	221.698
aandeel interne dienstverlening	211.132	192.881	169.015	169.015	169.015	169.015
aandeel huisvesting	42.048	46.753	42.675	42.675	42.675	42.675
onvoorzien		4.790	4.372	4.372	4.372	4.372
Totaal	2.048.521	2.006.957	1.828.999	1.828.999	1.828.999	1.828.999

Toelichting:

Diverse kosten Waarderen

De kosten bestaan uit een raming voor het waarderen van bijzondere objecten waarvoor bij Sabewa de specifieke kennis (nog) niet aanwezig is, de cyclorama's en de vergoeding van proceskosten inzake WOZ-bezwaren. Ten opzichte van de begroting 2014 daalt het aandeel in de personeelslasten vanwege de verschuiving van personeel van 'Waarderen' naar 'Heffen'.

Verdeling over deelnemers	aantal objecten	rekening 2013	begroting 2014	begroting 2015	begroting 2016	begroting 2017	begroting 2018
Borsele	12.405	192.072	188.525	172.207	172.207	172.207	172.207
Goes	21.256	327.060	321.132	295.076	295.076	295.076	295.076
Hulst	15.136	238.413	236.999	210.118	210.118	210.118	210.118
Kapelle	6.271	95.232	95.122	87.054	87.054	87.054	87.054
Reimerswaal	10.608	161.127	159.790	147.261	147.261	147.261	147.261
Sluis	20.913	329.456	317.586	290.315	290.315	290.315	290.315
Terneuzen	32.063	501.790	488.989	445.100	445.100	445.100	445.100
Tholen waterschap	13.101	203.371	198.813	181.868	181.868	181.868	181.868
Totaal	131.753	2.048.521	2.006.957	1.828.999	1.828.999	1.828.999	1.828.999

Toelichting:

De kosten van het programma Waarderen worden verdeeld over de gemeentelijke deelnemers op basis van het aantal WOZ objecten per 1-1-2014. Het programma is voor het waterschap niet van belang. De kosten van door derden verstrekte gegevens met betrekking tot de WOZ waarde die voor het waterschap van belang zijn worden rechtstreeks door het waterschap betaald. Om het werkproces Waarderen goed uit te voeren wordt gebruik gemaakt van cyclorama's. Ook de deelnemende gemeenten in Sabewa Zeeland kunnen deze cyclorama's gebruiken ten behoeve van hun eigen werkprocessen.

2.2 Programma Heffen

Doelstelling

Op basis van de door de deelnemers vastgestelde belastingverordeningen uitvoering geven aan de belastingheffing.

Bestaand beleid

Binnen de wettelijke mogelijkheden zoals de Gemeente- en Waterschapswet, Algemene wet inzake rijksbelastingen en diverse beleidsregels zorgdragen voor een tijdige verzending van de aanslagen. Vanaf 2014 vindt de aanslagoplegging plaats vanuit 1 applicatie. Over de data van verzenden van de belastingaanslagen 2015 worden eind 2014 nadere afspraken gemaakt.

Trends en knelpunten

De diversiteit in de bestaande belastingverordeningen van de deelnemende gemeenten is een knelpunt. Waar het kan, wordt gestreefd naar uniformiteit. Sabewa Zeeland kan deelnemers adviseren over een efficiënte inrichting van belastingverordeningen en heffingsgrondslagen.

Wat willen we bereiken

Tijdige aanslagoplegging gecombineerd met de Woz-beschikking. Het percentage te verzenden aanslagen in de eerste ronde dient minimaal 95% van de daarvoor in aanmerking komende heffingen te zijn. Streven naar uniformiteit - zoals harmonisatie van betalingstermijnen - zonder de beleidsvrijheid van de gemeenten aan te tasten.

Wat gaan we daarvoor doen

Het procesmatig inrichten van de belastingadministratie, controle van de bestanden, waaronder maandelijks verwerken kadastrale mutaties, bouwvergunningen, waterverbruiken, dagelijks verwerken van de bevolkingsmutaties.

Wat mag het kosten

Lasten en baten

Lasten programma Heffen		rekening 2013	begroting 2014	begroting 2015	begroting 2016	begroting 2017	begroting 2018
43910	controle hondenbelasting	17.660	21.000	18.000	18.000	18.000	18.000
43912	controle toeristenbelasting	29.289	23.000	29.000	29.000	29.000	29.000
	controle reclamebelasting	8.000		8.000	8.000	8.000	8.000
43913	Vergoeding proceskosten	37.837	35.000	-	-	-	-
43919	Procesmatige ondersteuning		-				
	aandeel personeelslasten	943.275	873.132	1.043.528	1.043.528	1.043.528	1.043.528
	aandeel automatisering	254.733	180.623	187.953	187.953	187.953	187.953
	aandeel int. dienstverlening	181.542	128.587	143.289	143.289	143.289	143.289
	aandeel huisvesting	36.155	31.169	36.180	36.180	36.180	36.180
	onvoorzien		3.142	3.712	3.712	3.712	3.712
Totaal		1.508.491	1.295.653	1.469.662	1.469.662	1.469.662	1.469.662

Toelichting:

Directe kosten Heffen

Hieronder zijn de kosten geraamd van de controles voor honden- en toeristen- en reclamebelasting.

De toename van het aandeel personeelslasten wordt veroorzaakt door de verschuiving van personeel van 'Waarderen' naar 'Heffen'.

Totaal kosten per deelnemer	aanslagregels	rekening 2013	begroting 2014	begroting 2015	begroting 2016	begroting 2017	begroting 2018
Borsele	45.519	63.491	55.758	62.180	62.180	62.180	62.180
Goes	59.028	84.835	68.665	83.032	83.032	83.032	83.032
Hulst	45.231	63.114	55.434	61.811	61.811	61.811	61.811
Kapelle	18.326	32.157	28.195	25.237	25.237	25.237	25.237
Reimerswaal	45.291	63.651	55.800	62.337	62.337	62.337	62.337
Sluis	59.060	109.687	90.682	107.717	107.717	107.717	107.717
Terneuzen	93.823	125.397	107.889	122.757	122.757	122.757	122.757
Tholen	48.355	67.301	59.058	65.905	65.905	65.905	65.905
waterschap	679.753	898.858	774.172	878.685	878.685	878.685	878.685
Totaal	1.094.386	1.508.491	1.295.653	1.469.662	1.469.662	1.469.662	1.469.662

Toelichting:

De kosten van het programma Heffen worden verdeeld over de deelnemers op basis van het aantal aanslagregels per organisatie.

2.3 Programma Innen

Doelstelling

Zorgdragen voor tijdige inning van belastingschulden.

Bestaand beleid

Uitvoering bepalingen Gemeente- en Waterschapswet en de Invorderingswet 1990.
Nastreven uitbreiding automatische incasso.

Trends en knelpunten

Knelpunt: diversiteit belastingverordeningen.

Wat willen we bereiken

Binnen de wettelijke termijn zorgdragen voor een juiste en tijdige invordering, zodanig dat de vorderingen uit de 1e aanslagronde binnen het kalenderjaar zijn afgewikkeld.

Wat gaan we daarvoor doen

Dagelijkse verwerking dagafschriften.

Na de laatste vervalt termijn binnen 10 werkdagen verzenden van aanmaningen.

De verzending van de dwangbevelen binnen 14 dagen volgend op de vervaldatum van de aanmaningen.

Wat mag het kosten

Lasten en baten

Lasten programma Innen	rekening 2013	begroting 2014	begroting 2015	begroting 2016	begroting 2017	begroting 2018
43925 Kosten geldverkeer	5.475	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000
43961 Lidmaatschappen	5.000	-	5.000	5.000	5.000	5.000
83607 opbrengst onderh. en diensten voor derden	27.959	65.000	28.000	28.000	28.000	28.000
83610 opbrengst invorderingskosten		-	-	-	-	-
aandeel personeelslasten	566.281	595.200	535.327	535.327	535.327	535.327
aandeel automatisering	153.565	127.942	109.850	109.850	109.850	109.850
aandeel interne dienstverlening	109.442	91.082	83.746	83.746	83.746	83.746
aandeel huisvesting	21.796	22.078	21.145	21.145	21.145	21.145
onvoorzien		2.069	1.915	1.915	1.915	1.915
Subtotaal	833.600	783.370	738.983	738.983	738.983	738.983
af: opbrengst invordering	750.000					
gemeenten	19,27%	220.424	300.000	144.525	144.525	144.525
waterschap	80,73%	750.281	700.000	605.475	605.475	605.475
Totaal	100%	137.105	216.630	11.017	11.017	11.017

Toelichting:

De lasten bestaan uit een bedrag voor kosten geldverkeer en bijdrage Inlichtingenbureau ten behoeve van de automatische kwijtscheldingen.

Directe opbrengsten Innen:

De raming bestaat uit een bedrag voor invorderingsopbrengsten van € 750.000,- en een bedrag voor uitvoering van werkzaamheden (o.a. kwijtscheldingsbeleid) voor gemeenten in Zeeland die niet aan de gemeenschappelijke regeling Sabewa Zeeland deelnemen. De opbrengst onderhoud en diensten voor derden is aangepast naar aanleiding van het rekeningresultaat 2013.

Verdeling over deelnemers	aantal aanslagbilj.	rekening 2013	begroting 2014	begroting 2015	begroting 2016	begroting 2017	begroting 2018
Borsele	12.300	18.254	5-	17.260	17.260	17.260	17.260
Goes	20.100	27.432	8-	27.148	27.148	27.148	27.148
Hulst	14.300	3.728	5-	15.378	15.378	15.378	15.378
Kapelle	6.300	12.298	2-	10.306	10.306	10.306	10.306
Reimerswaal	12.400	8.824-	5-	9.677	9.677	9.677	9.677
Sluis	21.500	897	8-	21.789	21.789	21.789	21.789
Terneuzen	30.500	29.906	12-	21.308	21.308	21.308	21.308
Tholen	12.900	15.412	5-	15.564	15.564	15.564	15.564
Totaal gemeenten	130.300	99.103	50-	138.430	138.430	138.430	138.430
waterschap	210.000	236.208-	216.580-	149.447-	149.447-	149.447-	149.447-
Totaal	340.300	137.105-	216.631-	11.017-	11.017-	11.017-	11.017-

Zoals reeds in hoofdstuk 1 is aangegeven wordt voor de invorderingsopbrengsten een andere verdeling toegepast, omdat de invorderingsopbrengsten van het waterschap substantieel hoger zijn dan die van de overige deelnemers. Dit blijkt ook uit de jaarrekeningcijfers 2013.

Door het op 1 aanslagbiljet verzenden van de gemeentelijke- en waterschapsaanslag vervalt een deel van de opbrengst invorderingskosten. Wel kan door de hoogte van de aanslag het bedrag van de opbrengst invorderingskosten stijgen. Hiermee rekening houdend is vanaf 2015 de opbrengst invorderingskosten met € 250.000,- verlaagd tot € 750.000,-. Het gemeentelijk deel in de opbrengst 2015 is bepaald op basis van de rekeningcijfers 2013 met inbegrip van de opbrengst vervolgingskosten van de gemeente Terneuzen 2014 (die is gerealiseerd over 2013 in januari 2014). De totale opbrengst invorderingskosten voor de gemeenten komt hiermee op € 289.088,-. Deze opbrengst is gelijkelijk verdeeld over gemeenten en waterschap. Het restant (€ 750.000,- -/- € 289.088,-) wordt toegerekend aan het waterschap.

2.4 Programma Algemene dekkingsmiddelen

Doelstelling

Op dit programma worden de bijdragen van de deelnemers geraamd en eventuele andere algemene kosten en opbrengsten die niet op de programma's zijn begroot.

Bestaand beleid

Uitvoering geven aan de VZG-richtlijn voor de begroting 2015 en meerjarenraming 2016-2018. Voor 2015 bestaat de richtlijn uit een inflatiecorrectie van 1,4% en een bezuiniging van -2% voor 2015. Vanaf 2016 een PM-raming voor inflatie en een bezuiniging van -2%, voor 2016 en 2017. Voor 2018 is 0% opgenomen.

Trends en knelpunten

De bezuiniging voor 2015 ad 0,6% is opgenomen in deze begroting, dit naast de lagere raming voor opbrengsten van diensten voor derden ad € 37.000,-. De lager geraamde invorderingsopbrengsten ad € 250.000,- zijn niet opgevangen door bezuinigingen binnen de begroting/meerjarenraming. Vanaf 2016 is het nog te bezuinigen bedrag op basis van de VZG-norm hier geraamd.

Wat willen we bereiken

Het binnen de kaders van het gestelde kwaliteitsniveau voldoen aan de gestelde eisen ten aanzien van de kostenontwikkeling.

Wat gaan we daarvoor doen

Wat mag het kosten

Lasten en baten

Programma algemene dekkingsmiddelen	rekening 2013	begroting 2014	begroting 2015	begroting 2016	begroting 2017	begroting 2018
lasten			-			
aandeel personeelslasten	96.994	97.030	97.500	97.500		
niet verrekenbare BTW	57.680		55.000	55.000	55.000	55.000
in te vullen bezuiniging 2016-2018			-	61.120-	122.239-	122.239-
subtotaal lasten	154.674	97.030	152.500	91.380	67.239-	67.239-
Baten						
personeelsbaten	96.994-	97.030-	97.500-	97.500-		
Bijdragen van derden	3.224.206-	3.085.980-	3.342.644-	3.281.524-	3.220.405-	3.220.405-
subtotaal baten	3.321.200-	3.183.010-	3.440.144-	3.379.024-	3.220.405-	3.220.405-
Totaal	3.166.526-	3.085.980-	3.287.644-	3.287.644-	3.287.644-	3.287.644-

Gecorrigeerd met de incidentele lasten is de bijdrage van de deelnemers in 2014 € 3.055.980,-. Toepassing van de 0,6% bezuiniging mag de bijdrage in 2015 € 3.037.644, zijn. Hierbij komen dan de lagere opbrengst invordering van € 250.000,- en het niet verrekenbare deel van de BTW ad € 55.000,-. In totaal is de deelnemersbijdrage in 2015 € 3.342.644,-. Voor 2016 en 2017 het nog te bezuinigen bedrag € 61.120,- per jaar.

Personeelsbaten

Dit betreft de opbrengst inzake bovenformatief personeel. De kosten hiervan worden, conform afspraak, doorberekend aan het waterschap en de gemeenten Borsele, Goes, Kapelle en Tholen.

3. Paragrafen

3.1 Algemeen

Op grond van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) is het ook voor de gemeenschappelijke regeling Sabewa Zeeland verplicht, voor zover van toepassing, de paragrafen op te stellen.

De paragrafen lokale heffingen, onderhoud kapitaal goederen, verbonden partijen en grondbeleid zijn niet van toepassing voor deze gemeenschappelijke regeling.

3.2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Het weerstandsvermogen bestaat uit de relatie tussen:

- a. De weerstandscapaciteit, zijnde de middelen en de mogelijkheden waarover de gemeenschappelijke regeling beschikt of kan beschikken om niet begrote kosten te dekken;
- b. Alle risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen en die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot de financiële positie.

Weerstandscapaciteit

In de weerstandscapaciteit worden alleen die middelen opgenomen die in een begrotingsjaar en de daarop volgende begrotingsjaren vrij aanwendbaar zijn zonder dat dit effect heeft op de gewenste kernactiviteit van de organisatie. Sabewa Zeeland heeft – door de oprichting per 1 oktober 2012 - voornamelijk geen vrij aanwendbare middelen en derhalve geen opgebouwde weerstandscapaciteit.

Risico's

De voor het weerstandsvermogen relevante risico's zijn die risico's waarvoor geen maatregelen (bijvoorbeeld verzekering of voorziening) zijn getroffen en die van materiële betekenis zijn in relatie met de financiële positie.

De – financiële – risico's voor Sabewa Zeeland zijn relatief beperkt aangezien de deelnemende organisaties garant staan voor de dekking van de door Sabewa Zeeland gemaakte kosten.

Al vanaf de begroting 2014 is geen rekening meer gehouden met kosten die te maken hebben met de opstartfase (2013). Echter door onvoorziene omstandigheden kunnen nog extra kosten op Sabewa Zeeland afkomen. In het bijzonder worden genoemd kosten van juridische procedures, inzet van extra personeel of deskundigenadvies alsmede kosten verbonden aan de afwikkeling van de oplevering van de belastingapplicatie.

Risicomanagement

Maatregelen worden getroffen om de risico's zo beperkt mogelijk te houden. Eén van die maatregelen is te komen tot ISO-certificering van de processen waarden, heffen en innen. Dit kan pas worden opgestart nadat de nieuwe belastingapplicatie operationeel is. Pas dan zijn de werkprocessen, gekoppeld aan gegevensstromen, helder te formuleren.

3.3 Paragraaf financiering

Belastingrekening

Binnen Sabewa Zeeland is vanaf 2014 sprake van één belastingrekening voor de deelnemende organisaties.

Rekening-courant

Sabewa Zeeland heeft een rekening courantovereenkomst bij de BNG tot maximaal de toegestane kasgeldlimiet, zijnde 8,2% van het begrotingstotaal (kasgeldlimiet 2015 € 350.000,-).

3.4 Paragraaf bedrijfsvoering

De bedrijfsvoering wordt gekenmerkt door een efficiënte inrichting van de organisatie. De organisatie is alleen gericht op uitvoering van de programma's Waarderen, Heffen en Innen. Het beleid met betrekking tot belastingtarieven e.d. wordt door de betreffende organisaties opgesteld.

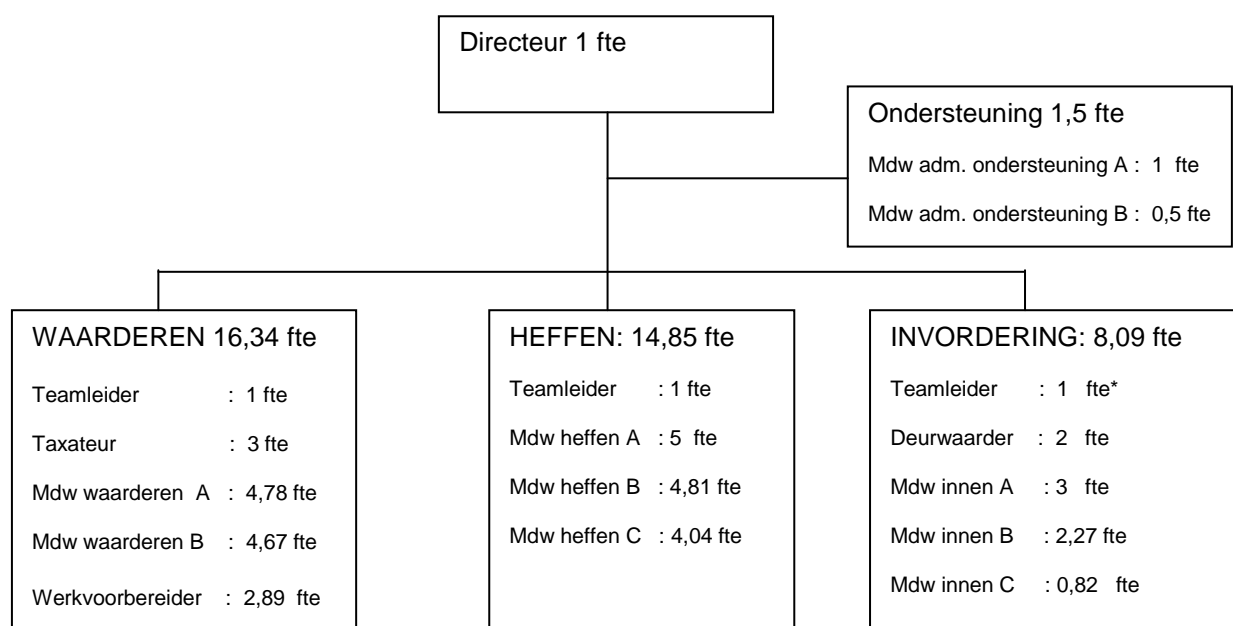
De efficiënte inrichting komt onder andere tot uitdrukking in het organogram van de organisatie. Kenmerkend is de platte organisatie van de gemeenschappelijke regeling. Naast de directeur zijn er teamleiders en geen andere leidinggevenden. De programma's Waarderen, Heffen en Innen worden op een zo doelmatig mogelijke wijze uitgevoerd waarbij zoveel mogelijk gebruik wordt gemaakt van digitale informatievoorziening. Verwacht wordt dat de nagestreefde efficiënte organisatie in de loop van 2014 wordt bereikt. Dit heeft mede te maken met het kunnen werken vanuit één belastingapplicatie en daardoor het kunnen verzenden van gecombineerde (gemeentelijke- en waterschaps) belastingen op één aanslagbiljet.

Het adequaat besturen en managen van een organisatie vraagt om een goede planning en control. Hieronder wordt verstaan het gehele besturings- en managementinstrumentarium waarmee binnen een organisatie zowel de planningsfunctie als de controlefunctie optimaal kan worden uitgevoerd. Om dit te kunnen bereiken zijn dienstverleningsovereenkomsten afgesloten.

De kosten van bedrijfsvoering worden verdeeld over de programma's Waarderen, Heffen en Innen naar rato van het aantal fte's die rechtstreeks worden toegerekend aan die programma's.

Formatie

De werkelijke bezetting bedraagt 41,77 fte. Ten opzichte van de plaatsingsformatie (41,17fte) is er een uitbreiding van 0,6 fte geplaatst.

*begrotingstechnisch uitgangspunt dat deze vacature intern wordt ingevuld.

Arbeidsomstandigheden

Voor de arbeidsomstandigheden is aansluiting gezocht bij de door de gemeente Terneuzen ingehuurd arbodienst.

Ziekteverzuim

Hierbij wordt in eerste aanleg aangesloten bij de dienstverlening van de gemeente Terneuzen.

Afname diensten

De personeels- en salarisadministratie wordt vanaf 2013 uitgevoerd door de gemeente Terneuzen. De dienstverlening op het gebied van huisvesting, (kantoor)automatisering, planning en controlwerkzaamheden en facilitaire zaken wordt geleverd door het waterschap. Hiervoor zijn dienstverleningsovereenkomsten afgesloten.

Informatisering/automatisering

In 2013 heeft de aanbesteding van zowel belasting- als waarderingsoftware plaatsgevonden. Dit heeft nog geleid tot een keuze in 2013. Een keuze, die via conversies in 2014 leidt tot 1 database voor zowel de belasting- als waarderingsoftware. In de begroting is ervan uitgegaan dat vanaf 2014 met de nieuwe applicatie wordt gewerkt.

Planning en Control

Het Treasurystatuut en de Financiële verordening en Controleverordening op grond van respectievelijk artikel 212 en 213 van de Gemeentewet zijn in 2012 en 2013 door het bestuur vastgesteld. Er zijn met (een aantal van) de in de gemeenschappelijke regeling deelnemende organisaties dvo's afgesloten waarbij o.a. afspraken zijn gemaakt over de frequentie en de vorm van de tussentijdse rapportages.

Communicatie

Voor de aanslagoplegging 2015 zal via de daartoe aangewezen kanalen de nodige extra aandacht worden gegeven aan de gemeenschappelijke regeling.

Huisvesting

De gemeenschappelijke regeling is gehuisvest in het waterschapskantoor te Terneuzen. Facilitaire ondersteuning en ondersteuning op het gebied van (kantoor)automatisering vindt plaats door het waterschap.

Bedrijfshulpverlening

Aangesloten is bij de in het kantoor Terneuzen van het waterschap aanwezige bhv-dienst.

4. Financiële begroting

4.1 Overzicht van baten en lasten

Programma	rekening 2013		begroting 2014		begroting 2015	
	lasten	baten	lasten	baten	lasten	baten
1 Waardenen	2.048.521		2.006.957		1.828.999	
2 Heffen	1.508.491		1.295.653		1.469.662	
3 Innen	861.560	-998.665	848.370	-1.065.000	766.983	-778.000
4 Algemene dekkingsmiddelen	154.674	-3.321.200	97.030	-3.183.010	152.500	-3.440.144
totaal	4.573.246	-4.319.865	4.248.010	-4.248.010	4.218.144	-4.218.144
saldo baten en lasten		-253.381				
mutaties reserves	-	-	-	-	-	-
resultaat		-253.381				

4.2 Overzicht van incidentele baten en lasten

Onder incidentele baten en lasten worden verstaan baten en lasten die zich niet langer dan drie jaar voordoen. In deze begroting zijn geen incidentele baten en lasten meer opgenomen.

Omschrijving	2014 €	2015 €
Personeel van derden automatisering	30.000	-
Personeel van derden innen		
Personeel van derden heffen		
Drukwerk		
Portiekosten		
Totaal incidentele lasten	30.000	-

In 2014 was ten behoeve van de overgang naar één belastingapplicatie nog € 30.000,- opgenomen ten behoeve van de gegevensconversie en voorbereiding van de aanslagoplegging.

4.3 Uitgangspunten begroting 2015-2018

Bij het opstellen van de begroting zijn de volgende uitgangspunten ten aanzien van de structurele lasten gehanteerd.

Personeelslasten

Voor de personeelslasten is rekening gehouden met de laatst bekende gegevens uit de gemeentelijke CAO en met de afspraken uit het sociaal statuut over garantiesalarissen van medewerkers. Deze garanties bedragen in totaal ca. € 98.000,-. Voor studie en cursussen wordt vanaf 2015 nog 1,0% van de loonsom geraamd. Onder de personeelslasten zijn tevens de kosten van bovenformatief geplaatst personeel opgenomen, deze kosten worden –conform afspraak- gedeclareerd bij het waterschap en de gemeenten Borsele, Goes, Kapelle en Tholen (zie ook personeelsbaten). Voor 2015 en latere jaren is voor de salariscomponent vooralsnog rekening gehouden met de werkelijke salariskosten 2014 (incl. periodieken en garanties), in casu 0% stijging voor de jaren 2015-2018.

Automatisering

Voor automatisering wordt, naast een bedrag voor huur/leasing telefoonapparatuur en het bijhouden (zowel technisch als qua opmaak) van de website een bedrag geraamd van € 400.000 voor huur / leasing van belasting- en waarderingapplicaties. Voor de dienstverlening vanuit het waterschap (zie voorts onder kosten interne dienstverlening) wordt een bedrag geraamd van € 100.000,- bestaande uit:

- Kantoorautomatisering € 60.000,-
- Systeembeheer € 40.000,-

Diverse kosten interne dienstverlening

Hiertoe behoren kosten van druk- en bindwerk, enveloppen, porti, huur etc. Ook de kosten van de dienstverlening door de gemeente Terneuzen en het waterschap zijn onder deze kosten geraamd.

- dvo personeelszaken € 45.000,-
- dvo financiën € 40.000,-
- dvo facilitaire zaken € 20.000,-
- dvo communicatie € 10.000,-
- huur kantoor € 100.000,-

Voor de dienstverleningsovereenkomsten wordt uitgegaan van een inschatting van de te verrichten werkzaamheden voor Sabewa Zeeland. Hieraan liggen (globale) berekeningen ten grondslag, maar op dit moment is nog niet geheel duidelijk in welke mate de dienstverlening wordt gevraagd c.q. wordt verleend. Evaluatie van deze dvo's zal nog plaatsvinden; in 2014 zal hieraan aandacht worden geschonken. Overigens zien zowel de gemeente Terneuzen als het waterschap het als hun opdracht om de kosten zoveel mogelijk te beperken.

Dienstverlening personeelszaken door gemeente Terneuzen

De dienstverlening bestaat uit het voeren van de personeels- en salarisadministratie voor Sabewa Zeeland, werkzaamheden t.b.v. medezeggenschap, advisering met betrekking tot arbo e.d., beleidsontwikkeling en advies/consulent werkzaamheden. De raming bedraagt € 45.000,-.

Dienstverlening financiën door het waterschap Scheldestromen

Voor de dienstverlening op het gebied van financiën, onder andere het opmaken van de begroting, jaarverslag- en rekening en bestuursrapportages en de financiële administratie wordt een bedrag geraamd van € 40.000,- (1/2 fte).

Dienstverlening facilitaire zaken door het waterschap Scheldestromen

Een belangrijk deel van de posten die onder facilitaire zaken vallen, zijn begrepen in de af te sluiten huurovereenkomst door het waterschap Scheldestromen met Sabewa Zeeland, zoals onder andere inrichtingscomponenten, meubilair, verbruik van water en energie, archiefruimte, schoonmaak, receptie, beveiliging etc.

In de dienstverlening is onder andere begrepen het gebruik van bedrijfsauto's door de deurwaarders van Sabewa. In totaal wordt voor de dienstverlening een bedrag van € 20.000,- geraamd.

Dienstverlening communicatie

Voor specifieke communicatie over de werkzaamheden en activiteiten van Sabewa Zeeland, zowel digitaal als op papier wordt een bedrag van € 10.000,- geraamd.

5. Overzicht bijdragen deelnemende organisaties

Algemene dekkingsmiddelen

Met ingang van 1 oktober 2012 is de nieuwe gemeenschappelijke regeling Sabewa Zeeland in werking getreden. Door de deelnemers zullen de kosten van de gemeenschappelijke regeling worden voldaan op basis van drie grondslagen, te weten het aantal WOZ objecten voor de kosten gemaakt voor het programma waarderen, het aantal aanslagregels voor de kosten gemaakt voor het programma heffen en het aantal aanslagbiljetten voor de kosten gemaakt voor het programma innen. Hieronder wordt weergegeven hoeveel iedere organisatie in 2015 en volgende jaren bijdraagt aan de geraamde kosten.

Organisatie	2014 €	2015 €	2016 €	2017 €	2018 €
Gemeente Borsele	244.278	251.647	249.105	246.562	246.562
Gemeente Goes	389.789	405.257	401.960	398.664	398.664
Gemeente Hulst	292.427	287.308	284.782	282.256	282.256
Gemeente Kapelle	123.314	122.597	121.574	120.551	120.551
Gemeente Reimerswaal	215.585	219.275	216.746	214.216	214.216
Gemeente Sluis	408.261	419.821	416.522	413.224	413.224
Gemeente Terneuzen	596.866	589.164	583.925	578.685	578.685
Gemeente Tholen	257.866	263.337	260.636	257.936	257.936
Waterschap Scheldestromen	557.594	784.238	746.275	708.311	708.311
Totaal	3.085.980	3.342.644	3.281.524	3.220.405	3.220.405

Eenheden per organisatie

Organisatie	Objecten	Aanslagregels	Aanslagbiljetten
Gemeente Borsele	12.405	45.519	12.300
Gemeente Goes	21.256	59.028	20.100
Gemeente Hulst	15.136	45.231	14.300
Gemeente Kapelle	6.271	18.326	6.300
Gemeente Reimerswaal	10.608	45.291	12.400
Gemeente Sluis	20.913	59.060	21.500
Gemeente Terneuzen	32.063	93.823	30.500
Gemeente Tholen	13.101	48.355	12.900
Waterschap Scheldestromen	-	679.753	210.000

6. Investerings 2015 - 2018

Er zijn geen investeringen begroot voor deze periode.

7. Financiering

Sabewa Zeeland heeft een rekening-courant overeenkomst met de BNG tot max. de kasgeldlimiet ad 8,2% (€ 350.000,-) van het begrotingstotaal.

8. Besluit

Het algemeen bestuur van de gemeenschappelijke regeling Belastingssamenwerking Sabewa Zeeland

Gezien het voorstel van het dagelijks bestuur van 13 juni 2014

Gelet op de bepalingen van de gemeenschappelijke regeling

B E S L U I T:

1. De programmabegroting van baten en lasten voor het jaar 2015 vast te stellen op een bedrag van € 4.218.144,-;
2. De meerjarenraming 2016 – 2018 vast te stellen.

Aldus vastgesteld door het algemeen bestuur
in zijn vergadering van 19 juni 2014

Hoogachtend,

J.H. Herselman,
voorzitter

mr. A.J. Meeuwssen,
directeur

Algemeen Bestuur Sabewa Zeeland

Verslag van de vergadering van het Algemeen Bestuur Sabewa Zeeland op 19 juni 2014 in het waterschapskantoor te Terneuzen, 4.17.

Aanwezig: wethouder Herselman (voorzitter), wethouder Totté, wethouder Lauret (Sluis), dijkgraaf Poppelaars (waterschap Scheldestromen), wethouder Hoek (Tholen), mevrouw Mijnsbergen, mevrouw Bosschaart- van Heukelom.

Afwezig met kennisgeving: wethouder Schenk (Borsele), wethouder Meeuwisse, wethouder de Kunder (Reimerswaal), wethouder van Hulle (Terneuzen), de heer Meeuwsen

Afwezig met kennisgeving:

1. Opening en mededelingen

- De heer Herselman opent de vergadering en heet een ieder welkom.
- De heer Herselman meldt dat de heer Meeuwsen sinds enige tijd uit de roulatie is in verband met gezondheidsproblemen. Er is op dit moment nog geen zicht hoe lang dit zal gaan duren. De onderzoeken lopen nog. De vervanger van de heer Meeuwsen is de heer Scheele. Omdat de heer Scheele met vakantie is, is mevrouw Mijnsbergen vandaag aanwezig namens Sabewa Zeeland.
- De heer Herselman meldt dat bestuurlijk overleg heeft plaatsgevonden tussen de besturen van Sabewa Zeeland en van de gemeenten Middelburg/Vlissingen/Schouwen-Duiveland over de terugvordering van de onterecht verleende kwijtschelding. Er is een bestuurlijk compromis gevonden in het terugvorderen van de onterecht verleende kwijtschelding aan de burgers die 100 euro boven de norm zitten. Dat er uiteindelijk een schadepost zal ontstaan, is op dit moment al duidelijk. De aansprakelijkheidsverzekering van Sabewa Zeeland heeft alle aansprakelijkheid afgewezen omdat niet voldaan is aan de schadebeperkende plicht.

2. Vaststelling van de notulen van de vergadering van het Algemeen Bestuur op 27 maart 2014

- De notulen worden ongewijzigd vastgesteld.

3. Ingekomen stukken

- De ingekomen stukken worden voor kennisgeving aangenomen.

4. Tussenrapportage

• Kwijtschelding

In de laatste vergadering van het dagelijks bestuur is besloten om alle kwijtscheldingsverzoeken uit te besteden aan Involon. In onderhavige vergadering besluit het dagelijks bestuur om het besluit terug te leggen bij het MT. Het dagelijks bestuur verzoekt het MT een gemotiveerd voorstel te schrijven waarin de argumenten voor en tegen uitbesteding worden uiteengezet.

- Afdoen werkvoorraad

De voorzitter van de begeleidingscommissie heeft naar aanleiding van de laatste vergadering contact opgenomen met de voorzitter van het dagelijks bestuur in het kader van de zorg om de achterstanden. Er is hulp van gemeenten aangeboden om achterstanden weg te werken. De heer Herselman meldt dat uit het verhaal van de heer Scheele duidelijk is geworden dat achterstallige werkzaamheden kunnen worden opgelost met behulp van de aangeboden hulp. De heer Hoek vraagt of er een relatie is tussen balie/telefoon en de werkvoorraad? De heer Hoek merkt op dat Sabewa Zeeland een gedeelde verantwoordelijkheid heeft. Deelnemers kunnen wellicht tijdens de piekperiode hulp bieden aan Sabewa Zeeland. De heer Herselman meldt dat de voorzitter van de begeleidingscommissie wekelijks aan zal schuiven bij het MT om de wekelijkse stand van zaken te bespreken. Op deze wijze vindt ook een terugkoppeling plaats met de deelnemers.

De heer Herselman merkt op dat de achterstand voor een aanzienlijk gedeelte is te wijten aan de mankementen in het systeem. Er zijn namelijk enkele onderdelen uit het systeem die nog niet werken. Deze bijkomende problematiek zorgt voor veel ophoping van de werkvoorraad. Mevrouw Mijnsbergen licht desgevraagd toe dat de afhandeling van de ingekomen reacties voorspoedig verloopt. Deze achterstand is flink teruggelopen.

De heer Lauret vraagt of het realistisch om te stellen dat de bezwaren zijn afgedaan voor oktober 2014. Desgevraagd licht mevrouw Mijnsbergen toe dat het streven is om de bezwaarschriften voor oktober 2014 af te handelen. Besloten wordt dat de streefdata in iedere rapportage duidelijk worden vermeld. Het dagelijks bestuur zal maandelijks worden geïnformeerd over de stand van zaken. Het dagelijks bestuur informeert het Algemeen Bestuur indien noodzakelijk.

5. Voorstel begroting 2015 en meerjarenraming 2016-2018

- De heer Hoek meldt dat in de raad een kritische noot is geuit met betrekking tot de begroting van Sabewa Zeeland. De vraag leeft of het Sabewa Zeeland alles onder controle heeft. De heer Poppelaars bevestigt dit beeld voor het waterschap.
- De heer Totté merkt op dat er in de zienswijzen enkele opmerkingen zijn gemaakt waarop een terugkoppeling moet komen richting de raden.
- Besloten wordt dat een brief zal worden gestuurd aan de raden met daarin de opgesomde punten waarop actie is ondernomen.
- Het Algemeen Bestuur besluit tot vaststelling van de begroting 2015 en meerjarenraming 2016-2018.

6. Samenstelling dagelijks bestuur van Sabewa zeeland

- Besloten wordt dat de samenstelling van het dagelijks bestuur ongewijzigd blijft.

7. Sluiting

- De heer Herselman sluit de vergadering en dankt een ieder voor zijn aanwezigheid en inbreng.
- De heer Hoek merkt op dat er weinig opkomst is bij vergaderingen van het Algemeen Bestuur. Besloten wordt dat de stukken en vergaderdata naar zowel de bestuurssecretariaten als de rechtstreekse mailadressen van de wethouders en dijkgraag zullen worden verzonden.

Jaarstukken 2015

Datum : 4 april 2016
Versie nr. : 1.0

Inhoudsopgave

1.	Inleiding	4
1.1	Financieel resultaat	4
1.2	Totstandkoming rekeningresultaat	5
1.3	Leeswijzer	6
1.4	Kerngegevens	7
1.5	Bestuur	8
	Jaarverslag	9
2.	Programmaverantwoording	10
2.1	Programma Waarden	10
2.2	Programma Heffen	12
2.3	Programma Innen	14
2.4	Programma Algemene dekkingsmiddelen	17
3.	Paragrafen	19
3.1	Algemeen	19
3.2	Paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing	19
3.3	Paragraaf financiering	19
3.4	Paragraaf bedrijfsvoering	20
	Jaarrekening	25
4.	Overzicht van baten en lasten in de jaarrekening	26
4.1	Overzicht van baten en lasten	26
4.2	Overzicht algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	26
5.	Toelichting overzicht baten en lasten in de jaarrekening	28
5.1	Verschillenanalyse	28
5.2	Overzicht van incidentele baten en lasten	29
5.3	Overzicht structurele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves	29
5.5	Begrotingsrechtmatigheid	29
5.6	WNT	30
6.	Balans	34
6.1	Balans	34
6.2	Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling	35
6.3	Toelichting op de balans	36
7.	Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	39
8.	Besluit	43

1. Inleiding

Met deze jaarstukken leggen wij als dagelijks bestuur verantwoording af aan het algemeen bestuur van Sabewa Zeeland. Er vindt verantwoording plaats over het in 2015 gevoerde beleid, de bereikte resultaten en de kosten.

Een jaar geleden is bij de afsluiting van het boekjaar 2014 de balans opgemaakt en de conclusie getrokken dat Sabewa Zeeland absoluut potentie heeft om uit te groeien naar een solide dienstverlener. Ondanks de minder gunstige omstandigheden van dat moment hebben alle deelnemers daarin het vertrouwen uitgesproken en 2015 vooraf bestempeld als een cruciaal jaar. Een jaar waarin heel veel moest gebeuren.

En gelukkig kunnen we terugkijkend concluderen dat er heel veel is gebeurd! Voor de burgers, voor de bedrijven, voor de deelnemers aan onze gemeenschappelijke regeling en ook voor onze medewerk(st)ers.

In 2015 is vooral werk gemaakt van de verbetering van de dienstverlening. Er is goede voortgang geboekt met onder andere de afhandeling van kwijtscheldingsverzoeken en bezwaarschriften, met de invordering van openstaande posten, en met het op orde brengen van gegevensbestanden. Die positieve ontwikkelingen zien wij bevestigd in recente contacten met o.a. de Waarderingskamer, de Zeeuwse Ombudsman en de accountant.

Op basis van een breed gedragen Evaluatie is in het laatste kwartaal van 2015 een herschikking binnen de organisatie uitgevoerd. Samen met een relatief bescheiden uitbreiding van de personeelsformatie is geïnvesteerd in de doorontwikkeling van Sabewa Zeeland. Het nieuw gevormde cluster Gegevensbeheer werpt in de eerste maanden van 2016 al zijn vruchten af als het gaat om de kwaliteit van de belastingbestanden en de moderne ontsluiting van ons digitale loket.

Als uitvoeringsorganisatie kende Sabewa Zeeland in 2014 een fors aanloopverlies van afgerond 1,3 miljoen euro. Die rode cijfers behoren tot het verleden. Het boekjaar 2015 eindigt met een positief saldo van afgerond € 260.000, -. Hoofdoorzaak is de hogere opbrengst invorderingskosten. Dat resultaat wordt in deze jaarstukken nader toegelicht. Separaat doen wij een voorstel over de bestemming van dit overschot.

Als dagelijks bestuur blijven we optimistisch over de toekomst van Sabewa Zeeland. Bij het schrijven van deze inleiding is bekend dat de combi-aanslagen in februari 2016 zijn opgelegd. Een maand eerder dan vorig jaar. Dat is geen reden voor euforie, maar in combinatie met de in 2015 behaalde resultaten is dit absoluut een positieve ontwikkeling. Dat sterkt ons vertrouwen in de verdere verbetering van de dienstverlening door Sabewa Zeeland in 2016. Over de voortgang van die verbetering informeren wij u op de gebruikelijke rapportagemomenten.

1.1 Financieel resultaat

Voor u liggen de jaarstukken 2015 van de Gemeenschappelijke Regeling Belastingssamenwerking Sabewa Zeeland. De jaarstukken zijn opgesteld conform het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV). Met de jaarrekening 2015 legt het dagelijks bestuur verantwoording af over het gevoerde beleid in 2015 en de bijbehorende financiën. De verantwoording over het beleid vindt plaats in het jaarverslag. In de jaarrekening worden de financiën nader toegelicht.

Sabewa Zeeland sluit het jaar af met een voordelig rekeningresultaat van € 263.858,-. Het rekeningresultaat is als volgt opgebouwd:

➤ Hogere kosten	-€	64.650,-
➤ Hogere opbrengsten	-	<u>328.508,-</u>
Rekening resultaat	€	263.858,- voordelig.

1.2 Totstandkoming rekeningresultaat

In de vergadering van het algemeen bestuur op 17 december 2015 is de 1^e begrotingswijziging vastgesteld. Door hierin opgenomen kosten voor de evaluatie en andere bijgestelde kosten- en opbrengsten prognoses leiden tot een extra bijdrage voor 2015 van € 315.199,-. Als voornaamste oorzaak voor het positief resultaat is te noemen de hogere opbrengst voor invorderingskosten ad € 267.400,-. Voor een verdere toelichting wordt verwezen naar hoofdstuk 5.1 (verschillen analyse).

1.3 Leeswijzer

De jaarstukken 2015 bestaan uit 2 onderdelen:

Jaarverslag

Programmaverantwoording

In totaal zijn er 3 programma's. In de verantwoording over deze programma's beschrijven wij de hoofdlijnen van de realisatie van het beleid in 2015. Daarnaast is per programma het financiële resultaat opgenomen.

Paragrafen

Naast de 3 programma's heeft Sabewa Zeeland 3 van toepassing zijnde paragrafen. Deze paragrafen betreffen onderwerpen die meerdere of alle programma's aangaan.

Jaarrekening

Overzicht van baten en lasten in de jaarrekening en de toelichting

Dit bestaat uit het overzicht van baten en lasten per programma en een analyse van de verschillen tussen begroot en gerealiseerd. Daarnaast worden de incidentele baten en lasten vermeld en wordt ingegaan op de begrotingsrechtmatigheid.

Balans en de toelichting

De balans geeft het overzicht, met toelichting, van de bezittingen, schulden en het eigen vermogen.

1.4 Kerngegevens

Deelnemers aan de gemeenschappelijke regeling Sabewa Zeeland zijn:
Gemeente Borsele, Goes, Hulst, Kapelle, Reimerswaal, Sluis, Terneuzen, Tholen en het waterschap Scheldestromen.

Eenheden per organisatie

Onderstaande tabel geeft de gegevens weer zoals bij de begroting is gehanteerd voor de verdeling van de lasten per programma.

Organisatie	Objecten	Aanslagregels	Aanslagbiljetten
Gemeente Borsele	12.405	45.519	12.300
Gemeente Goes	21.256	59.028	20.100
Gemeente Hulst	15.136	45.231	14.300
Gemeente Kapelle	6.271	23.161	6.300
Gemeente Reimerswaal	10.608	45.291	12.400
Gemeente Sluis	20.913	59.060	21.500
Gemeente Terneuzen	32.063	93.823	30.500
Gemeente Tholen	13.101	48.355	12.900
Waterschap Scheldestromen	-	679.453	210.000

Exploitatielasten € 1.688.096,-
Personeelslasten - 3.090.270,-

Aantal formatie-eenheden 2015 41,77 (fte's)
Formatie na evaluatie ultimo 2015 44,4 fte

De kosten worden als volgt over de deelnemers verdeeld:
Programma Waarderen - op basis van het aantal objecten
Programma Heffen - op basis van het aantal aanslagregels
Programma Innen - op basis van het aantal aanslagbiljetten*

*Voor de opbrengst invorderingskosten is de verdeling gehanteerd op basis van de begroting 2015, nl. 19,27% gemeenten en 80,73% waterschap.

1.5 Bestuur

Aan het hoofd van Sabewa Zeeland staat een algemeen bestuur, bestaande uit zoveel leden als er deelnemers zijn, waaronder de voorzitter.

Het dagelijks bestuur van het waterschap en elk van de colleges van burgemeester en wethouders van de gemeenten wijst uit zijn midden één lid aan en voor elk aangewezen lid een plaatsvervanger die dat lid bij verhindering vervangt.

Algemeen bestuur:

Gemeente Borsele:	dhr. drs. A.M.A. Schenk
Gemeente Goes:	mw. drs. G.L. Meeuwisse
Gemeente Hulst:	dhr. A.A.V. Totté
Gemeente Kapelle:	dhr. J.H. Herselman
Gemeente Reimerswaal:	dhr. J.J.L. de Kunder
Gemeente Sluis:	dhr. J. Werkman
Gemeente Terneuzen:	dhr. drs. F. O. van Hulle
Gemeente Tholen:	dhr. drs. P.W.J. Hoek
Waterschap Scheldestromen:	dhr. mr. drs. A.J.G. Poppelaars

Dagelijks Bestuur:

Het dagelijks bestuur bestaat uit drie leden, waaronder een voorzitter. De samenstelling van het dagelijks bestuur is als volgt:

- a. één lid namens het waterschap;
- b. twee leden namens de gemeenten.

De voorzitter en de overige leden van het dagelijks bestuur worden door en uit het midden van het algemeen bestuur gekozen.

Leden:

Gemeente Kapelle:	dhr. J.H. Herselman (voorzitter)
Gemeente Hulst:	dhr. A.A.V. Totté
Waterschap Scheldestromen:	dhr. mr. drs. A.J.G. Poppelaars

Adresgegevens : Sabewa Zeeland
Bezoekadres : Kennedylaan 1
Postbus 1155
4538 AE Terneuzen

Telefoon : 088-9995800
E-mail : info@sabewazeeland.nl
Website : www.sabewazeeland.nl

Jaarverslag

2. Programmaverantwoording

2.1 Programma Waarderen

Doelstelling

Uitvoering van de Wet waardering onroerende zaken.

Bestaand beleid

Wet waardering onroerende zaken en Waarderingsinstructie.

Wat hebben we bereikt

In goed overleg met de Waarderingskamer zijn evenals in 2014 de beschikkingen een maand later in combinatie met de belastingaanslagen verzonden. In de loop van het jaar zijn de achterstanden t.b.v. de waardebeoordeling voor het volgende tijdvak weggewerkt. Dit heeft o.a. ertoe geleid dat de Waarderingskamer nog voor het eind van 2015 goedkeuring heeft gegeven voor de taxaties naar waardepeildatum 1 januari 2015. Het was in 2015 niet mogelijk gebruik te maken van obliekfoto's en nieuwe cyclorama's van 2015. Dit heeft uiteindelijk ertoe geleid dat we de overeenkomst met het bedrijf hebben ontbonden waardoor we slechts een deel van de kosten op dit programma hebben uitgegeven. Voor 2016 is inmiddels een andere contractpartner gevonden binnen het beschikbare budget. Op basis van de Evaluatie is het team c.q. de organisatie in december 2015 versterkt met een Cluster Gegevensbeheer.

Wat hebben we ervoor gedaan

Met behulp van de waarderingapplicatie 4Woz hebben we de taxaties in 2015 t.b.v. belastingjaar 2016 tijdig kunnen verzorgen. Voor de taxaties van courante niet-woningen (CNW) hebben we hiervoor wel extra capaciteit moeten inhuren. Tevens is in overleg met het team Heffen het proces van bezwaarafhandeling aangepast om zodoende een snellere en efficiëntere afhandeling te bewerkstelligen. Ook de werkzaamheden voor het koppelen van WOZ-bestanden aan de BAG-bestanden van de gemeenten is verder opgepakt om tijdig aan de vereiste koppeling met de Landelijke voorziening WOZ (LV-WOZ) op het eind van 2016 te kunnen voldoen. Deze werkzaamheden hebben ook invloed op de vereiste overgang voor de verwerking van kadastrale mutaties per 1 januari 2016 (van massale output naar berichtenverkeer, BRK).

Wat heeft het gekost

Lasten en baten

Lasten programma Waarderen	Begroting 2015	Rekening 2015	Verschil
Kadasterkosten	10.000	4.791	5.210
Waardering specifieke objecten	35.000	30.775	4.225
Vergoeding proceskosten	90.000	112.812	-22.812
Cyclorama's en obliekfoto's	178.000	63.000	115.000
Overige kosten Waarderen		20.755	-20.755
aandeel personeelslasten	1.192.837	1.212.321	-19.484
aandeel automatisering	243.889	259.437	-15.548
aandeel interne dienstverlening	254.226	265.671	-11.445
onvoorzien	4.401		0
			4.401
Totaal	2.008.353	1.969.562	38.791

Toelichting:**Diverse kosten Waardenen**

De vergoeding voor proceskosten blijft een stijgende lijn vertonen (2013 € 57.000,-; 2014 € 84.000,-). In de 1^e begrotingswijziging is de raming verhoogd met € 40.000,-. Desondanks is er nog een overschrijding van € 22.800,-. De overige kosten waardenen betreft uitbestede werkzaamheden ten behoeve van herwaardering niet-woningen. De kosten voor cyclorama's en obliekfoto's zijn eenmalig € 115.000,- lager dan de raming. Aanleiding is het eerder genoemde onvoldoende presteren van de leverancier. Er is begin 2016 overeenstemming bereikt over het ontbinden van de overeenkomst. Het hoger aandeel kostenplaatsen is het gevolg van de overschrijdingen op de kostenplaatsen (zie paragraaf 5.1 Verschillen analyse). Binnen het budget van dit programma is besloten om in 2015 de werkzaamheden voor de herwaardering niet woningen uit te besteden (overige kosten waardenen).

Verdeling over deelnemers	aantal objecten	Begroting 2015	Rekening 2015	Vershil
Borsele	12.405	189.094	185.442	3.652
Goes	21.256	324.012	317.754	6.258
Hulst	15.136	230.722	226.266	4.456
Kapelle	6.271	95.591	93.745	1.846
Reimerswaal	10.608	161.702	158.579	3.123
Sluis	20.913	318.784	312.627	6.157
Terneuzen	32.063	488.745	479.305	9.441
Tholen	13.101	199.702	195.844	3.858
Waterschap		-	-	-
Totaal	131.753	2.008.353	1.969.562	38.791

Toelichting:

De kosten van het programma Waardenen worden verdeeld over de gemeentelijke deelnemers op basis van het aantal WOZ-objecten conform de begroting. Het programma is voor het waterschap niet van belang. De kosten van door derden verstrekte gegevens met betrekking tot de WOZ-waarde die voor het waterschap van belang zijn worden rechtstreeks door het waterschap betaald.

2.2 Programma Heffen

Doelstelling

Op basis van de door de deelnemers vastgestelde belastingverordeningen uitvoering geven aan de belastingheffing.

Bestaand beleid

Binnen de wettelijke mogelijkheden zoals de Gemeente- en Waterschapswet, Algemene wet inzake rijksbelastingen en diverse beleidsregels zorgdragen voor een tijdige verzending van de aanslagen. Met ingang van het jaar 2014 vindt de aanslagoplegging plaats vanuit één applicatie en worden zoveel als mogelijk aanslagregels op één biljet gecombineerd. Uitzondering hierop vormen de aanslagen van het waterschap voor de zuiverings- en verontreinigingsheffing voor bedrijven. De bedrijvenmodule in de nieuwe applicatie is nog niet gereed. Deze aanslagen zijn in 2015 nog opgelegd met de "oude" applicatie.

Wat hebben we bereikt

In 2015 zijn de aanslagen volgens de planning vervaardigd.

Wat hebben we ervoor gedaan

Het procesmatig inrichten van de belastingadministratie, controle van de bestanden en het verwerken van bevolkings- en kadastrale mutaties, bouwvergunningen en waterverbruiken ten behoeve van aanslagoplegging en bestandsbeheer.

Wat heeft het gekost

Lasten en baten

Lasten programma Heffen		Begroting 2015	Rekening 2015	Vershil
	controle hondenbelasting	18.000	18.442	-442
	controle toeristenbelasting	29.000	25.787	3.214
	Controle reclamebelasting	8.000	8.701	-701
	Bijdrage BRP (GBA)		11.000	-11.000
	aandeel personeelslasten	996.440	1.033.018	-36.578
	aandeel automatisering	206.766	219.948	-13.182
	aandeel int. dienstverlening	215.531	225.233	-9.702
	onvoorzien	3.375	-	3.375
Totaal		1.477.112	1.542.128	-65.016

Toelichting:

Diverse kosten Heffen

Nieuw zijn de uitgaven voor BRP (Basisregistratie Personen) Met uitzondering van gemeenten zijn organisaties die gegevens afnemen van de BRP hiervoor verplicht een bijdrage te betalen. Dit gebeurt op basis van een staffel, op basis van het aantal verzonden en ontvangen berichten. Sabewa is ingedeeld in staffel C, vanaf 100.000 tot 500.000 berichten. Blijkt het aantal berichten in een jaar hoger, dan volgt met terugwerkende kracht indeling in een hogere klasse. Is het aantal berichten lager, dan geldt een lagere indeling pas in het daarop volgende jaar. Het hoger aandeel kostenplaatsen is het gevolg van de overschrijdingen op de kostenplaatsen (zie paragraaf 5.1 Verschillen analyse).

Totaal kosten per deelnemer	aanslagregels	Begroting 2015	Rekening 2015	Vershil
Borsele	45.519	62.490	65.378	-2.888
Goes	59.028	83.434	87.997	-4.563
Hulst	45.231	62.119	64.989	-2.870
Kapelle	23.161	25.363	26.530	-1.167
Reimerswaal	45.291	62.645	65.733	-3.088
Sluis	59.060	108.119	107.278	841
Terneuzen	93.823	123.396	129.708	-6.312
Tholen waterschap	48.355 679.753	66.234 883.312	69.298 925.217	-3.064 -41.905
Totaal	1.099.221	1.477.112	1.542.128	-65.016

Toelichting:

De specifieke kosten (controle belastingen) worden rechtstreeks aan de desbetreffende deelnemers toegerekend. Daarna worden de resterende kosten van het programma Heffen verdeeld over de deelnemers op basis van het aantal aanslagregels per organisatie conform de begroting.

2.3 Programma Innem

Doelstelling

Zorgdragen voor tijdige inning en invordering van belastingsschulden.

Bestaand beleid

Uitvoering bepalingen Gemeente- en Waterschapswet en de Invorderingswet 1990.

Nastreven uitbreiding automatische incasso.

Wat hebben we bereikt

In 2014 had de inning vertraging opgelopen door onderbezetting en door de nabewerking van de conversie van verschillende belastingapplicaties naar 1 applicatie. En door het ontbreken van een dwanginvorderingsmodule in de nieuwe applicatie kon de dwanginvordering in 2014 nog niet worden opgepakt.

In 2015 zijn de achterstanden ten aanzien van de inning ingelopen en was de betalingsverwerking bij. Daarnaast zijn voor het eerst in de nieuwe applicatie de eerste invorderingsmaatregelen genomen en zijn voor 2015 en eerdere jaren aanmaningen, dwangbevelen en hernieuwde bevelen verstuurd.

Ook bij de uitvoering van het kwijtscheldingsbeleid zijn achterstanden ingelopen en is er een verbetering van de afdoeningstermijnen gerealiseerd. Hierover is in december 2015 aan het bestuur gerapporteerd. Om een beeld te geven van het aantal kwijtscheldingsverzoeken dat in 2015 is ontvangen en behandeld, zijn in onderstaande tabel per (niet-) deelnemer de aantallen inzichtelijk gemaakt.

Kwijtscheldingsverzoeken per 31-12-2015							
Handmatige verzoeken							Automatische kwijtschelding
	Open	Ingetrokken	Volledig	Gedeeltelijk	Afgewezen	Totaal handmatig	totaal automatisch
Sluis	34	1	127	26	80	268	171
Hulst	19	2	108	18	92	239	224
Terneuzen	66	1	332	51	293	743	685
Kapelle	2	-	35	7	28	72	41
Reimerswaal	7	-	75	14	59	155	122
Borsele	3	-	51	6	56	116	91
Goes	19	1	319	40	200	579	386
Tholen	19	-	129	14	106	268	130
Middelburg	34	1	611	48	254	948	778
Vlissingen	11	6	634	66	392	1.109	993
Schouwen - Duiveland	13	2	169	23	121	328	221
Veere	4	-	80	7	58	149	79
Noord - Beveland	2	1	54	7	48	112	33
totaal	233	15	2.724	327	1.787	5.086	3.954

Toelichting tabel kwijtschelding

In 2015 is in totaal aan 3954 burgers automatisch kwijtschelding verleend, waarvan 1850 burgers (46,8 %) inwoner zijn van onze deelnemende gemeenten. In de aantallen automatische kwijtschelding is geen onderscheid aangebracht tussen gedeeltelijk of volledig, omdat burgers die recht hebben op automatische kwijtschelding, dit voor het gehele bedrag ontvangen.

Het aantal ontvangen handmatige kwijtscheldingsverzoeken in 2015 (stand van zaken per 31 december 2015) bedraagt 5086, waarvan 2440 verzoeken (47,9 %) zijn ingediend door burgers van onze gemeentelijke deelnemers. Het totaal aantal kwijtscheldingsdossiers in 2015 (automatisch en handmatig) bedraagt 9040.

Wat hebben we ervoor gedaan

Ten aanzien van de inning zijn via een uitzendbureau 2 extra fte ingezet om ervoor te zorgen dat de betalingen dagelijks werden verwerkt en de financiële administratie maandelijks werd bijgewerkt. Om ervoor te zorgen dat deze werkwijze in 2016 kan worden voortgezet hebben deze tijdelijke krachten m.i.v. 2016 een jaarcontract gekregen bij Sabewa Zeeland dat bij goed presteren zal worden omgezet in een vast contract.

Ten aanzien van de invordering is de dwanginvorderingsmodule waarmee vanuit de nieuwe applicatie invorderingsdocumenten kunnen worden gemaakt in overleg met de leverancier verder ontwikkeld naar de wensen van Sabewa Zeeland. De module voldoet nog niet ten aanzien van het leggen van beslagen, maar de verwachting is dat ook deze stap in het voorjaar van 2016 gereed zal zijn.

Wat heeft het gekost

Lasten en baten

Lasten programma Innen		Begroting 2015		Rekening 2015	Verschil
Betaalde rente BNG				405	405-
Kosten geldverkeer		110.000		94.490	15.510
Lidmaatschappen		6.000		2.667	3.333
opbrengst onderh. en diensten voor derden		28.000-		56.960-	28.960
aandeel personeelslasten		840.341		844.931	4.590-
aandeel automatisering		120.846		128.549	7.703-
aandeel interne dienstverlening		125.968		131.638	5.670-
onvoorzien		2.224			2.224
Subtotaal		1.177.379		1.145.721	31.658
opbrengst invorderingskosten	1.000.000-		1.267.421-		
gemeenten	19,27%	192.700-	19,27%	244.232-	51.532
waterschap	80,73%	807.300-	80,73%	1.023.189-	215.889
Totaal		177.379		121.700-	299.079

Toelichting:

De per saldo lagere lasten voor dit programma wordt hoofdzakelijk veroorzaakt door lagere kosten voor het betalingsverkeer, een hoger aandeel kostenplaatsen en een hogere opbrengst voor de behandeling van kwijtscheldingsverzoeken voor niet-deelnemers. In de 1^e begrotingswijziging zijn de kosten voor betalingsverkeer (geldverkeer) verhoogd met € 100.000,-.

De opbrengst invorderingskosten is € 267.421,- hoger dan geraamd. Oorspronkelijk was € 750.000,- begroot. In de 1^e begrotingswijziging is deze raming voor 2015 afgeraamd met € 250.000,- waarna een extra opbrengst van € 500.000,- geraamd is voor de inhaalslag 2014. De opbrengst is voor beide jaren ongeveer gelijk.

Verdeling over deelnemers	aantal aanslagbilj.	Begroting 2015	Rekening 2015	Vershil
Borsele	12.300	29.956	25.442	4.514
Goes	20.100	47.542	39.789	7.753
Hulst	14.300	28.575	21.656	6.919
Kapelle	6.300	17.297	15.507	1.790
Reimerswaal	12.400	19.901	12.598	7.303
Sluis	21.500	41.187	30.308	10.879
Terneuzen	30.500	45.625	26.769	18.856
Tholen	12.900	28.033	22.392	5.641
Totaal gemeenten	130.300	258.116	194.461	63.655
waterschap	210.000	80.737-	316.161-	235.424
Totaal	340.300	177.379	121.700-	299.079

In verband met de gecombineerde aanslagoplegging vanaf 2014 is de verdeelsleutel voor de opbrengsten in het kader van invorderingsmaatregelen aangepast en deze worden nu voor 19,27% toegerekend aan gemeenten en voor 80,73% aan het waterschap. Het saldo van de overige kosten/opbrengsten wordt op basis van het aantal aanslagbiljetten aan de deelnemers toegerekend.

2.4 Programma Algemene dekkingsmiddelen

Doelstelling

Op dit programma worden de bijdragen van de deelnemers geraamd en eventuele andere algemene kosten en opbrengsten die niet op de programma's zijn begroot.

Bestaand beleid

Tegenover de uitgaven van Sabewa Zeeland staan als inkomstenbron de bijdragen van deelnemers. Budgetten worden voldoende bewaakt om overschrijdingen te voorkomen c.q. hier tijdig melding van te doen aan het dagelijks bestuur respectievelijk het algemeen bestuur.

Wat hebben we bereikt

Het dagelijks – en algemeen bestuur is tijdig geïnformeerd omtrent verwachte kosten overschrijdingen en hogere opbrengsten. Hiervoor is in de vergadering van het algemeen bestuur op 17 december 2015 de 1^e begrotingswijziging vastgesteld.

Wat heeft het gekost

Lasten en baten

Programma algemene dekkingsmiddelen	begroting 2015	Rekening 2015	Vershil
lasten			
aandeel personeelslasten	97.500	100.249	2.749-
niet verrekenbare BTW	55.000	63.995	8.995-
subtotaal lasten	152.500	164.244	11.744-
Baten			
personeelsbaten	-97.500	-100.249	2.749
bijdragen in het tekort 2014	-1.359.577	-1.359.577	
Overige bijdragen	-60.000	-60.000	
Bijdragen van deelnemers 2015	-3.657.843	-3.657.843	-
subtotaal baten	-5.174.920	-5.177.669	2.749
Totaal	-5.022.420	-5.013.425	8.995-

Personeelslasten en -baten

Dit betreft de lasten respectievelijk de opbrengst inzake bovenformatief personeel. De kosten hiervan worden, conform afspraak, doorberekend aan het waterschap en de gemeenten Borsele, Goes, Kapelle en Tholen.

BTW

De niet verrekenbare BTW komt voor rekening van het waterschap Scheldestromen (via de deelnemersbijdrage).

Bijdragen van deelnemers / overige bijdragen

Dit betreft de bijdragen in de exploitatiekosten van de deelnemers.

In onderstaande tabel zijn de verantwoorde bijdragen opgenomen (conform de begroting en de 1^e begrotingswijziging).

Deelnemers	begroting 2015	begrotings- wijziging	begroting na wijziging
Borsele	251.647	27.723	279.370
Goes	405.257	46.187	451.444
Hulst	287.308	31.528	318.896
Kapelle	122.597	14.542	137.139
Reimerswaal	219.275	22.787	242.062
Sluis	419.821	44.478	464.299
Terneuzen	589.164	63.225	652.389
Tholen	263.337	28.358	291.695
waterschap	784.238	36.311	820.549
Totaal	3.342.644	315.199	3.657.843

3. Paragrafen

3.1 Algemeen

Op grond van het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) is het ook voor de gemeenschappelijke regeling Sabewa Zeeland verplicht, voor zover van toepassing, de paragrafen op te stellen. De paragrafen lokale heffingen, onderhoud kapitaalgoederen, verbonden partijen en grondbeleid zijn niet van toepassing voor deze gemeenschappelijke regeling.

3.2 Paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing

Het weerstandsvermogen bestaat uit de relatie tussen:

- a. De weerstandscapaciteit, zijnde de middelen en de mogelijkheden waarover de gemeenschappelijke regeling beschikt of kan beschikken om niet begrote kosten te dekken;
- b. Alle risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen en die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot de financiële positie.

Weerstandscapaciteit

In de weerstandscapaciteit worden alleen die middelen opgenomen die in een begrotingsjaar en de daarop volgende begrotingsjaren vrij aanwendbaar zijn zonder dat dit effect heeft op de gewenste kernactiviteit van de organisatie. Sabewa Zeeland heeft – door de oprichting per 1 oktober 2012 - voorsnog geen vrij aanwendbare middelen en derhalve geen opgebouwde weerstandscapaciteit.

Risico's

De voor het weerstandsvermogen relevante risico's zijn die risico's waarvoor geen maatregelen (bijvoorbeeld verzekering of voorziening) zijn getroffen en die van materiële betekenis zijn in relatie met de financiële positie.

Door onvoorziene omstandigheden kunnen extra kosten op Sabewa Zeeland afkomen. Hiervoor is uitsluitende een post onvoorzien aanwezig. Voor Sabewa Zeeland is de werking van de nieuwe belastingapplicatie voor wat betreft de bedrijfsvoering het grootste risico. Ook kosten van juridische procedures, inzet van extra personeel of deskundigenadvies vallen onder dit risico.

Risicomanagement

Maatregelen worden getroffen om de risico's zo beperkt mogelijk te houden. Eén van die maatregelen is te komen tot het verbeteren van de processen waarden, heffen en innen. In 2015 is gestart met het LEAN maken van deze processen. Het toepassen van de LEAN methode in de processen zal in 2016 afgerond worden.

3.3 Paragraaf financiering

Rekening-courant

Sabewa Zeeland heeft een rekening-courantovereenkomst bij de bank Nederlandse Gemeenten (BNG) tot maximaal de toegestane kasgeldlimiet, zijnde 8,2% van het begrotingstotaal (kasgeldlimiet 2015 € 350.000,-).

Op basis van een zo nauwkeurig mogelijke liquiditeitenplanning is in 2015 tijdig actie ondernomen om liquiditeitstekorten en/of overschrijding van de kasgeldlimiet te voorkomen. Hiervoor zijn kasgeldleningen afgesloten met een looptijd van 1 tot 3 maanden tegen een rentepercentage van 0,0.

De kasgeldlimiet is in 2015 niet overschreden.

	1e kwartaal	2e kwartaal	3e kwartaal	4e kwartaal
Gemiddeld kwartaal saldo rekening courant	€ 1.725.224	€ 10.876.791	€ 12.717.731	€ 7.859.267
Kasgeldlimiet	€ -350.000	€ -350.000	€ -350.000	€ -350.000

3.4 Paragraaf bedrijfsvoering

Bedrijfsvoering

De bedrijfsvoering wordt gekenmerkt door een efficiënte inrichting van de organisatie. De organisatie is gericht op uitvoering van de programma's Waarderen, Heffen en Innen. Het uit te voeren beleid wordt door de deelnemende organisaties opgesteld.

De efficiënte inrichting komt onder andere tot uitdrukking in het organogram van de organisatie, zoals dat later in deze paragraaf is weergegeven. Kenmerkend is de platte structuur met één directeur en drie teamleiders.

De programma's Waarderen, Heffen en Innen worden op een zo doelmatig mogelijke wijze uitgevoerd, waarbij zoveel mogelijk gebruik wordt gemaakt van digitale informatievoorziening. De kosten van de bedrijfsvoering worden verdeeld over de drie programma's naar rato van het aantal rechtstreeks toegerekende formatie-eenheden.

De optimale efficiëntie is in 2015 nog niet bereikt. De oorzaken en achtergronden daarvan zijn toegelicht in de in het verslagjaar bestuurlijk vastgestelde Evaluatie.

Op basis van de conclusies en aanbevelingen uit de Evaluatie bevat deze jaarrekening een eerste rapportage over de voortgang van de verbeteringen. Daartoe is aan het einde van deze paragraaf een tabel opgenomen waarin de voortgang van de beoogde verbeteringen en acties beknopt wordt beschreven.

Arbeidsomstandigheden

Voor de arbeidsomstandigheden is aansluiting gezocht bij de door de gemeente Terneuzen ingehuurd arbodienst.

Bedrijfshulpverlening

Aangesloten is bij de in het kantoor Terneuzen van het waterschap aanwezige bhv-dienst.

Ziekteverzuim

Het ziekteverzuimpercentage voor 2015 bedraagt 5,8% (2013 5,21%; 2014 7,31%). Dit wordt met name veroorzaakt door langdurig verzuim van enkele medewerkers.

Afname diensten

De personeels- en salarisadministratie wordt vanaf 2014 uitgevoerd door de gemeente Terneuzen. De dienstverlening op het gebied van huisvesting, (kantoor)automatisering, planning en controlwerkzaamheden en facilitaire zaken wordt geleverd door het waterschap. Hiervoor zijn dienstverleningsovereenkomsten afgesloten.

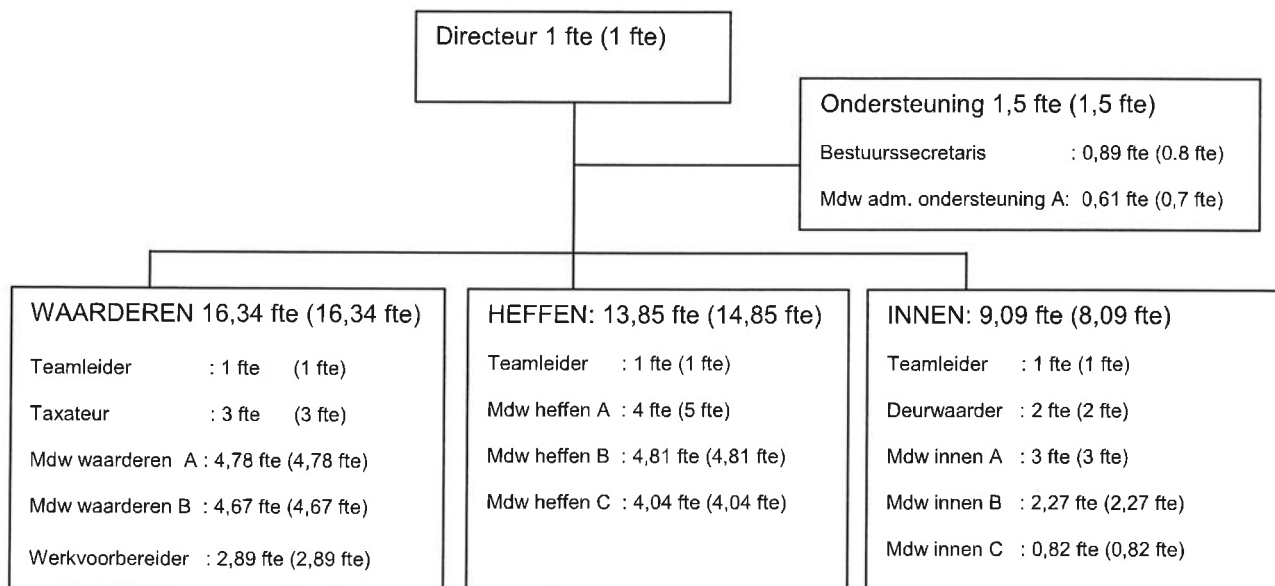

Formatie

De werkelijk formatie voor 2015 was 41,77 fte dit is conform de begrote formatie. Het aantal begrote fte's is tussen ( ) weergegeven. Evenals in 2014 is er in 2015 een tijdelijke uitbreiding geweest van het aantal uren van enkele medewerkers in verband met ziekte, ouderschapsverlof en werkdruk.

In 2015 is er een Evaluatie vastgesteld, op basis waarvan de personeelsformatie toeneemt tot 44,4 fte. Voor 2016 en 2017 is in de Evaluatie nog 1 fte extra opgenomen.

Daarnaast is er extra personeel ingehuurd bij het team Innens. Dit is in de 1^e begrotingswijziging opgenomen. Deze formatie is het resultaat van de plaatsing van medewerkers bij oprichting van Sabewa Zeeland.

Informatisering/automatisering

In 2012 is gestart met een aanbesteding van zowel belasting- als waarderingsoftware. Dit heeft in 2013 geleid tot een daadwerkelijke aanbesteding en gunning. In 2013 is gestart met de gegevensconversie die in 2014 heeft geleid tot één database van waaruit de aanslagen met ingang van 2014 worden vervaardigd. De oplevering van de kwijtscheldingsmodule en de bedrijvenmodule heeft niet volgens planning in 2015 plaatsgevonden, de oplevering hiervan zal in 2016 plaatsvinden.

Planning en Control

Het Treasurystatuut en de Financiële verordening en Controleverordening op grond van resp. artikel 212 en 213 van de Gemeentewet zijn in 2012 en 2013 door het bestuur vastgesteld.

Communicatie

In het jaarverslag van 2014 heeft de Zeeuwse Ombudsman geconstateerd dat een groot gedeelte van de klachten betrekking heeft op de schriftelijke communicatie. Dit heeft met name betrekking op kwijtscheldingsverzoeken. Het advies is tweeledig. Geadviseerd is om enerzijds maatwerk te leveren in bijvoorbeeld uitspraken op beroepschriften in kwijtscheldingszaken. Om maatwerk in bijvoorbeeld uitspraken te kunnen leveren, moeten tekstdocumenten in de software worden aangepast. In de loop van 2016 wordt dit nader uitgewerkt. Daarnaast heeft de Zeeuwse Ombudsman geadviseerd om wet- en regelgeving voor met name kwijtschelding op een toegankelijk en compacte manier te verwoorden in een tastbaar document. Naar aanleiding hiervan is relevante regelgeving met betrekking tot kwijtschelding samenvattend verwoord in de Leidraad kwijtschelding Sabewa Zeeland. Deze Leidraad is op de website van Sabewa Zeeland gepubliceerd. In de bijsluiter die burgers ontvangen bij een kwijtscheldingsformulier wordt verwezen naar de vindplaats van de Leidraad.

In samenwerking met onze communicatieadviseur van gemeente Terneuzen is daarnaast in 2015 een plan van aanpak opgesteld om het taalniveau van onze uitgaande schriftelijke communicatie te verbeteren. In 2016 wordt het verbeterplan verder uitgewerkt. Zoals veel overheidsorganisaties schrijft Sabewa Zeeland brieven op het zogenoemde taalniveau C1. De aanduiding C1 is een punt op de

meetlat van het internationaal erkende standaard voor taalniveau-aanduiding. Op de schaal van taalniveaus staat C1 gelijk aan het niveau van de vaardige lezer op HBO-niveau. Uit onderzoek blijkt dat 95% van de Nederlandse burgers leest op (het gemakkelijkere) B1-niveau. Onduidelijkheid in brieven levert onnodig veel vragen en klantcontacten op. Het doel is om deze te verminderen door duidelijk te communiceren en brieven en uitspraken te herschrijven. In de realisatie hiervan wordt gebruik gemaakt van het gecertificeerde taalprogramma van gemeente Terneuzen.

In 2015 is de website van Sabewa Zeeland gewijzigd en volledig vraaggericht opgebouwd. Dit maakt de website toegankelijk voor iedere burger. Daarnaast zijn ook de tekstblokken van de website herschreven naar B1 niveau.

Huisvesting

De gemeenschappelijke regeling is gehuisvest in het waterschapskantoor te Terneuzen.

Voortgang uitvoering verbeteringen Evaluatie 2015

Onderwerp	Actie	Status
Personeel	• Herschikking en tijdelijke uitbreiding personeelsformatie	• Gerealiseerd
	• Aanpassing functieboek	• Vastgesteld
	• Personeelsgesprekken	• Gerealiseerd inclusief verslaglegging en follow up (o.a. opleidingen)
Organisatie	• Vorming van cluster Gegevensbeheer met IT-coördinator	• Gerealiseerd
	• Organiseren Interne Controle en controleplan	• Controleplan vastgesteld en controle belegd
	• Juridische advisering	• Interne belegd en warme overdracht door huidige functionaris gestart
	• Interne communicatie	• Structureel werkoverleg, periodiek intern medium (ICI), maandbericht interim-directeur, personeelsbijeenkomsten
Financiën	• Uitvoering taken binnen geactualiseerd budget	• Gerealiseerd. Bescheiden positief resultaat jaarrekening 2015
	• Verwerking betalingsverkeer	• Gerealiseerd. Betalingsverwerking op dagbasis
	• Tijdig afleggen verantwoording belastingadministratie aan deelnemers	• Gerealiseerd in 2015 over 2014
	• Tijdig deelverklaringen accountant verstrekken aan deelnemers	• Gerealiseerd in 2015 over 2014
Automatisering	• Implementatie van in 2014 in gebruik genomen programmatuur	• Hervat in 2015
	• Inrichting en eerste gebruik module dwanginvordering	• Aanmaningen, dwangbevelen gerealiseerd. Afronding met

	<ul style="list-style-type: none"> • Verbeteren kwaliteit van bestanden vanaf conversie gegevens 2014 	<ul style="list-style-type: none"> • loonbeslagen in 2016 • Gestart, doorlopend in 2016
	<ul style="list-style-type: none"> • Voorbereiding module Kwijtschelding 	<ul style="list-style-type: none"> • Niet gerealiseerd. In 2016 nieuw aanbod leverancier.
	<ul style="list-style-type: none"> • Voorbereiding module Bedrijven 	<ul style="list-style-type: none"> • Functionaliteit geaccepteerd. Afronding in 2016 verwacht
	<ul style="list-style-type: none"> • Opleiding gebruik programmatuur 	<ul style="list-style-type: none"> • Diverse in company-trainingen in 2015 gerealiseerd
	<ul style="list-style-type: none"> • Functioneel gegevensbeheer 	<ul style="list-style-type: none"> • Intern georganiseerd. Aanvullende opleiding in 2016
Dienstverlening /klantbehandeling	<ul style="list-style-type: none"> • Telefoonverkeer 	<ul style="list-style-type: none"> • Bereikbaarheid en beheer verbeterd met nieuwe centrale. Training gesprekstechniek faseren in 2016
	<ul style="list-style-type: none"> • Mailberichten/post 	<ul style="list-style-type: none"> • Registratie en beheer verbeterd. Mailverkeer ultimo 2015 verwerkt op weekbasis
	<ul style="list-style-type: none"> • Klachtafhandeling 	<ul style="list-style-type: none"> • Klachtenprocedure. I.s.m. de Zeeuwse Ombudsman bijzondere werkwijze 2015. In 2016 reguliere werkwijze. Verbetering leesbaarheid gerealiseerd. Transparantie door voorbereiding Leidraad.
	<ul style="list-style-type: none"> • Behandeling kwijtscheldingsverzoeken 	<ul style="list-style-type: none"> • Verbeterd, zie tabel op pagina 15/16.
	<ul style="list-style-type: none"> • Behandeling bezwaarschriften 	<ul style="list-style-type: none"> • 1^e Verbetering gerealiseerd. In 2016 onderwerp voor leantraject
	<ul style="list-style-type: none"> • Website 	<ul style="list-style-type: none"> • Leesbaarheid en toegankelijkheid verbeterd. Voorbereiding voor DigiD. Realisatie in Q1 2016
Processen	<ul style="list-style-type: none"> • Verbetering kernprocessen van de teams Innen (I), Heffen (H) en Waarderen (W) zoals verwoord op pagina 13 van de Evaluatie 2015 ☐ Betalingsverkeer (I) ☐ Kwijtschelding (I) ☐ Dwanginvordering (I) ☐ Aanmaningen (I) ☐ Aanslagoplegging (H) ☐ Verminderings (H) ☐ Mutaties Heffen (H) ☐ Bezwaar- en beroepschriften (H) ☐ Taxeren en herwaarderen (W) ☐ Permanente marktanalyse (W) ☐ Bezwaar- en beroepschriften (W) ☐ Mutaties (Vergunningen/meldingen) (W) ☐ Functioneel gegevensbeheer(diverse) (W) 	<ul style="list-style-type: none"> • Voor een optimale uitvoering van de kernprocessen is in 2015 een zgn Lean-traject gestart. Team Waarderen is na een training reeds aan de slag gegaan met een eerste proces (Permanente Marktanalyse). Onder begeleiding van een gekwalificeerde controller van één van de deelnemers, wordt dit proces geoptimaliseerd. In 2016 starten ook de teams Innen en Heffen met een training

Jaarrekening

4. Overzicht van baten en lasten in de jaarrekening

4.1 Overzicht van baten en lasten

In onderstaande tabel is het totaal overzicht van lasten en baten opgenomen ingedeeld naar de programma's uit de programmabegroting. Een toelichting op de verschillen is te vinden in de financiële analyses in het jaarverslag en de jaarrekening.

Programma (bedragen x € 1.000)	Begroting 2015 voor wijziging			Begroting 2015 na wijziging			Rekening 2015		
	lasten	baten	saldo	lasten	baten	saldo	lasten	baten	Saldo
1 Waarderen	1.829		1.829	2.008		2.008	1.970	-	1.970
2 Heffen	1.470		1.470	1.477		1.477	1.542	-	1.542
3 Innen	767	778	-11	1.205	1.028	177	1.203	1.324	-121
4 Algemene dekkingsmiddelen	153	3.441	-3.288	153	5.175	-5.022	164	5.178	-5.014
gerealiseerd totaal saldo van baten en lasten	4.219	4.219	-	4.843	6.203	-1.360	4.879	6.502	1.624-
toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	-	-	-	1.360		1.360	1.360	-	1.360
gerealiseerd resultaat	4.219	4.219	-	6.203	6.203	0	6.239	6.502	264-

(bovenstaande tabel bevat afrondingsverschillen)

De toevoeging aan de reserves betreft aanzuivering van het tekort 2014. Hiertoe heeft het AB bij de vaststelling van de jaarrekening 2014 besloten.

4.2 Overzicht algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien

Uitgaven en inkomsten die niet direct te relateren zijn aan de programma's zijn in onderstaande tabel opgenomen. Onvoorzien wordt geraamd per programma en is daarom hier niet opgenomen.

Algemene dekkingsmiddelen	Begroting 2015	Rekening 2015
Lasten		
Aandeel personeelslasten	97.500	100.249
Niet-verrekenbare BTW	55.000	63.995
Totaal lasten	152.500	164.244
Baten		
Personeelsbaten	97.500	100.249
Bijdragen deelnemers	5.077.420	5.077.419
Totaal baten	5.174.920	5.177.669
Saldo algemene dekkingsmiddelen	-5.022.420	-5.013.225

Onvoorzien wordt geraamd op de programma's. In totaal wordt hiervoor € 10.000,- begroot. In 2015 is door het dagelijks bestuur geen gebruikgemaakt van de posten voor onvoorzien.
Voor een verdere toelichting wordt verwezen naar hoofdstuk 2.4.

5. Toelichting overzicht baten en lasten in de jaarrekening

5.1 Verschillenanalyse

In onderstaande tabel wordt de totstandkoming van het rekeningresultaat weergegeven.

Nr.	Programma	Bedragen x € 1.000		Saldo
		Voordelig	Nadelig	
	Raming saldo begroting	-	-	-
1	Waarderen			39
	Aandeel kostenplaatsen		46	
	Waardering specifieke objecten/kadasterkosten	9		
	Cyclorama's en obliekfoto's	115		
	Vergoeding proceskosten		23	
	Betreft vergoeding proceskosten, griffierechten woz-bezwaren			
	Overige kosten waarderen		20	
	Overige afwijkingen incl. onvoorzien	4		
2	Heffen			-65
	Aandeel kostenplaatsen		59	
	Controle belastingen	3		
	Bijdrage BRP (Rijksdienst voor Identiteitsgegevens)		11	
	Vanaf 2015 staffel op basis aantal berichten			
	Overige afwijkingen incl. onvoorzien	2		
3	Innen			299
	Aandeel kostenplaatsen		17	
	Kosten geldverkeer	15		
	Opbrengst diensten voor derden	29		
	Opbrengst invorderingskosten	267		
	Overige afwijkingen incl. onvoorzien	5		
4	Algemene dekkingsmiddelen			-9
	Aandeel kostenplaatsen		3	
	personeelsbaten	3		
	Niet verrekenbare BTW		9	
Batig saldo				264
Toelichting afwijking kostenplaatsen				Saldo
	Personeelslasten			-62
	Betreft hogere kosten voor salarissen en premies			
	Automatisering			-36
	Vnl. Hogere kosten voor huur/lease applicaties.			
	Interne faciliteiten			-27
	Hoofdzakelijk hogere kosten voor porti en telefoon			
Totaal afwijking kostenplaatsen				-125

5.2 Overzicht van incidentele baten en lasten

Onder incidentele baten en lasten worden verstaan baten en lasten die zich niet langer dan drie jaar voordoen.

Omschrijving	Begroot 2015 €	Werkelijk 2015 €
Incidentele lasten		
Personeel van derden algemeen (inhuur consultancy Pink, interim-directeur,)	247.000	239.000
Personeel van derden innen (betalingsverwerking en overig innen)	175.700	154.000
Overige uitbestede werkzaamheden (organisatie advies)	10.000	9.950
Totaal incidentele lasten	432.700	402.950
Incidentele baten		
Vergoeding beschikbaar stellen van personeel	32.000	33.000
Totaal incidentele baten	32.000	33.000

5.3 Overzicht structurele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves

Er vinden geen structurele toevoegingen en onttrekkingen aan reserves plaats.

5.5 Begrotingsrechtmatigheid

Op grond van artikel 189, 190, 191 Gemeentewet zijn alle begrotingsoverschrijdingen op de lasten (en daarmee overeenstemmende balansmutaties) onrechtmatig. Bij de afweging van de relevantie van deze onrechtmatige overschrijdingen is het criterium "passend binnen het door het algemeen bestuur uitgezette beleid" van belang. Het begrotingscriterium is verder uitgewerkt in de Kadernota 2013 van het Platform Rechtmatigheid.

Het algemeen bestuur heeft in het Controleprotocol voor de accountantscontrole op de jaarrekening zijn de normen/richtlijnen uit de Kadernota overgenomen en nader geconcretiseerd.

Het algemeen bestuur heeft in haar vergadering van 17 december 2015 de 1° wijziging van de begroting vastgesteld.

Nr.	Programma	Begrotings- afwijking (x € 1.000,-)	Onrechtmatig, telt niet mee	Onrechtmatig, telt wel mee
3	Innen De kosten zijn hoger door een hoger aandeel kostenplaatsen en de bijdrage voor de BRP	65	V	
4	Algemene dekkingsmiddelen Betreft de niet compensabele BTW	9	V	

5.6 WNT

WNT-verantwoording 2015 SaBeWa Zeeland

Per 1 januari 2013 is de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) ingegaan. Deze verantwoording is opgesteld op basis van de volgende op SaBeWA Zeeland van toepassing zijnde regelgeving: algemene WNT-maximum.

Het bezoldigingsmaximum in 2015 voor SaBeWa Zeeland is € 178.000. Het weergegeven individuele WNT-maximum is berekend naar rato van de omvang (en voor topfunctionarissen tevens de duur) van het dienstverband, waarbij voor de berekening de omvang van het dienstverband nooit groter kan zijn dan 1,0 fte. Het individuele WNT-maximum voor de leden van [Raad van Toezicht / Raad van Commissarissen] bedraagt voor de voorzitter 15% en voor de overige leden 10% van het bezoldigingsmaximum, berekend naar rato van de duur van het dienstverband.

Bezoldiging topfunctionarissen

Leidinggevende topfunctionarissen¹

<i>bedragen x C 1</i>	A.J. Meeuwsen	P. van Strien
Functie(s)	directeur	interim-directeur
Duur dienstverband in 2015	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband (in fte)	1,0	1,0
Gewezen topfunctionaris? ²	Nee	nee
Echte of fictieve dienstbetrekking? ³	Ja	nee
Zo niet, langer dan 6 maanden binnen 18 maanden werkzaam?	ja/nee	ja
Individueel WNT-maximum⁴	178.000	230.474
Bezoldiging		
Beloning	84.803	132.142
Belastbare onkostenvergoedingen	-	-
Beloningen betaalbaar op termijn	12.133	-
<i>Subtotaal⁵</i>	96.937	132.142
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	-	-
Totaal bezoldiging	96.937	132.142
Motivering indien overschrijding: zie	1)	2)
Gegevens 2014		
Duur dienstverband in 2014	1/1 - 31/12	7/11 - 31/12
Omvang dienstverband 2014 (in fte)	1,0	0,16
Bezoldiging 2014		
Beloning	83.452	21.577
Belastbare onkostenvergoedingen	-	-
Beloningen betaalbaar op termijn	13.572	-
Totaal bezoldiging 2014	97.024	21.577
Individueel WNT-maximum 2014	230.474	36.875

¹ Deze tabel is bedoeld voor de topfunctionarissen (en gewezen topfunctionarissen) met executieve taken, d.w.z. de leden van het hoogste uitvoerende orgaan en de daaraan ondergeschikte(n) die in deze rol (gezamenlijk) verantwoordelijk zijn voor de gehele rechtspersoon of de gehele instelling, en degene(n) belast met de dagelijkse leiding van de gehele rechtspersoon of de gehele instelling.

² Van een gewezen topfunctionaris is sprake indien de functionaris in het verleden - maar na 1 januari 2013 - een functie als topfunctionaris heeft bekleed, en bij beëindiging van deze functievervulling bij dezelfde instelling of rechtspersoon een functie als niet-topfunctionaris is gaan vervullen. Gedurende deze periode van functievervulling in de andere functie kwalificeert de functionaris als 'gewezen topfunctionaris'.

³ Indien 'ja': afzonderlijke bezoldigingscomponenten verplicht vermelden; indien 'nee': alleen totaal honorarium (excl. BTW) vermelden bij Totaal bezoldiging (het gaat om een extern ingehuurd functionaris).

⁴ $y = \frac{x \cdot a \cdot b}{365}$ waarbij: y = individueel WNT-maximum, x = voor instelling geldend WNT-bezoldigingsmaximum, a = deeltijdfactor (maximaal 1,0 fte) en b = functieduur in kalenderdagen. NB: voor topfunctionarissen zonder dienstbetrekking is het bezoldigingsmaximum in 2015 gelijk aan het bezoldigingsmaximum 2014.

⁵ Het subtotaal wordt hier opgenomen inclusief een eventueel onverschuldigd betaald bedrag.

Toezichthoudende topfunctionarissen ⁶

<i>bedragen x C 1</i>	Dagelijks bestuur	Dagelijks bestuur	Algemeen bestuur
Functie(s)	Voorzitter Hoofdstuk 1.5 pag. 7	DB-leden Hoofdstuk 1.5 pag. 7	AB-leden Hoofdstuk 1.5 pag. 7
Duur dienstverband	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Individueel WNT-maximum⁷	26.700	17.800	17.800
Bezoldiging			
Beloning	-	-	-
Belastbare onkostenvergoedingen	-	-	-
Beloningen betaalbaar op termijn	-	-	-
<i>Subtotaal⁸</i>	-	-	-
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	-	-	-
Totaal bezoldiging	-	-	-
Motivering indien overschrijding: zie	1)	2)	3)
Gegevens 2014			
Duur dienstverband in 2014	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband 2014 (in fte)	1,0	1,0	1,0
Bezoldiging 2014			
Beloning	-	-	-
Belastbare onkostenvergoedingen	-	-	-
Beloningen betaalbaar op termijn	-	-	-
Totaal bezoldiging 2014	-	-	-
Individueel WNT-maximum 2014	17.286	11.524	11.524

⁶ [Deze tabel is bedoeld voor de topfunctionarissen met toezichthoudende taken. NB: aanduidingen verwijderen die niet van toepassing zijn.]

⁷ $y = 15\% \text{ of } 10\% \text{ van } \frac{x-b}{365}$ waarbij: x = voor instelling geldend WNT-maximum en b = functieduur in kalenderdagen

⁸ Het subtotaal wordt hier opgenomen inclusief een eventueel onverschuldigd betaald bedrag.

Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen

bedragen x € 1	A.J. Meeuwsen
Functie(s) gedurende dienstverband	directeur
Omvang dienstverband (in fte)	1,0
Echte of fictieve dienstbetrekking?	ja
Individueel WNT-maximum ontslaguitkering⁹	75.000
Jaar waarin dienstverband is beëindigd	-
Totaal overeengekomen uitkeringen wegens beëindiging dienstverband	75.000
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	-
Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband	75.000
Waarvan betaald in 2015	-
Motivering indien overschrijding: zie	1)

Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen die in 2015 een bezoldiging boven het individuele WNT-maximum hebben ontvangen¹⁰. Er zijn in 2015 geen ontslaguitkeringen betaald aan overige functionarissen die op grond van de WNT dienen te worden vermeld, of die in eerdere jaren op grond van de WOPT of de WNT vermeld zijn of hadden moeten worden.
etc.

⁹ y = de bezoldiging over de 12 maanden voorafgaand aan de beëindiging dienstverband exclusief belastbare onkostenvergoedingen; OF, indien dit lager is: $y = (x \cdot a)$ waarbij: x = WNT-maximum voor ontslagvergoeding, a = deeltijdfactor (maximaal 1,0 fte)

¹⁰ Niet-topfunctionarissen die in een voorgaand jaar een bezoldiging boven het WNT-maximum hadden maar in 2015 niet, hoeft u niet op te nemen.

6. Balans

6.1 Balans

Balans per 31 december 2015					
Activa	2015	2014	Passiva	2015	2014
Vaste activa			Vaste passiva		
Immaterieel	€ -	€ -	Eigen vermogen	€ 263.858	€ -1.359.577
			gerealiseerd resultaat	€ 263.858	€ -1.359.577
Materieel	€ -	€ -	Voorzieningen		
Financieel	€ -	€ -	Vaste schulden		
Totaal	€ -	€ -	Totaal	€ 263.858	€ -1.359.577
Vlottende activa			Vlottende passiva		
Uitzettingen	€ 13.655.195	€ 2.192.955	Netto-vlottende schulden	€ 1.362.020	€ 532.590
Vorderingen op openbare lichamen	€ 359.201	€ 330.669	Kasgeldleningen	€ 1.000.000	
Uitzettingen in 'Rijkschatkist	€ 12.720.364				
Overige vorderingen	€ 575.630	€ 1.862.286	Banksaldi		€ 234.739
Liquide middelen	€ 262.781	€ 342.773	Overige schulden	€ 362.020	€ 297.851
Kas-, banksaldi	€ 262.781	€ 342.773			
Overlopende activa	€ 4.764	€ 4.236	Overlopende passiva	€ 12.296.862	€ 3.366.951
nog te ontvangen en vooruitbetaalde bedragen	€ 4.764	€ 4.236	Overige nog te betalen en vooruitontvangen bedragen	€ 12.296.862	€ 3.366.951
Totaal	€ 13.922.740	€ 2.539.964	Totaal	€ 13.658.882	€ 3.899.541
Totaal activa	€ 13.922.740	€ 2.539.964	Totaal activa	€ 13.922.740	€ 2.539.964

6.2 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Algemeen

De jaarrekening is opgesteld volgens het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV). De in de jaarrekening opgenomen begrotingscijfers over 2015 zijn gebaseerd op de programmabegroting 2015 inclusief de 1^e begrotingswijziging.

Waarderingsgrondslagen

De activa en passiva zijn gewaardeerd tegen verkrijgingprijs. Voor baten en lasten geldt dat ze worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben.

Vaste activa

Immateriële- en materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijging- of vervaardigingsprijs. Specifieke investeringsbijdragen van derden worden op de betreffende investering in mindering gebracht. Duurzame waardeverminderingen van vaste activa worden ten laste van het resultaat van het boekjaar gebracht. Financiële activa worden gewaardeerd tegen nominale waarde (leningen aan derden) of tegen verkrijgingprijs (deelnemingen).

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

De vorderingen zijn gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor oninbaarheid invorderingsopbrengsten is een voorziening getroffen en op de vordering in mindering gebracht. De liquide middelen zijn gewaardeerd tegen nominale waarde.

Eigen vermogen

Het eigen vermogen wordt onderverdeeld in de algemene reserve, bestemmingsreserves en het jaarrekeningresultaat (gerealiseerd resultaat).

Voorzieningen

Voorzieningen worden gewaardeerd op het nominale bedrag van de betrokken verplichting c.q. het voorzienbare verlies. Voor jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume (o.a. vakantiegeld, verlof) wordt, conform het BBV, geen voorziening gevormd.

Vaste schulden

Vaste schulden met een looptijd van één jaar of langer worden gewaardeerd tegen nominale waarde, verminderd met de gedane aflossingen.

Kortlopende schulden / overlopende passiva

Dit zijn schulden met een looptijd korter dan één jaar en worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Grondslagen voor de resultaatbepaling

De lasten en baten worden toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben en zijn ingedeeld naar programma's zoals door het algemeen bestuur zijn vastgesteld.

Afschrijvingen worden berekend over de verkrijgingprijs onder aftrek van subsidies en bijdragen van derden en vindt plaats vanaf het jaar dat het actief in gebruik is genomen.

Voorzieningen worden via de rekening van baten en lasten gevoed. Stortingen in en onttrekkingen uit de reserves worden onder "algemene dekkingsmiddelen" gepresenteerd. Er wordt geen rente bijgeschreven op reserves en voorzieningen.

Verliezen worden genomen op het moment dat ze bekend zijn en de winsten op het moment dat ze zijn gerealiseerd.

Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Vakantiegeld en verlofaanspraken worden toegerekend aan de periode van uitbetaling.

6.3 Toelichting op de balans

Activa

Vlottende activa	31-12-2015 €	31-12-2014 €
Vorderingen op openbare lichamen		
Compensabele BTW deelnemers	243.836	253.645
Opbrengst dwanginvordering deelnemers	1.928	29.671
Dwanginvordering deelnemers opgelegd via waterschap		9.802
Afrekening kwijtscheldingsverzoeken niet-deelnemers	34.830	
Voorschot kwijtscheldingsverzoeken 4 ^e kwartaal		5.726
Declaratie frictiekosten deelnemers	24.857	24.975
Diensten voor derden	53.750	6.850
Sub-totaal	359.201	330.669
Uitzettingen in 'Rijksschatkist'		
Sabewa Zeeland	756.906	
Bank belastingadministratie	11.963.458	
Sub-totaal	12.720.364	-
Overige vorderingen		
Teveel bevoorschot belastingopbrengsten 2015 deelnemers	-	1.862.286
Debiteuren opbrengst dwanginvordering	695.630	
Dubieuze vorderingen (raming oninbaar dwanginvordering)	-120.000	
Sub-totaal	575.630	1.862.286
Totaal uitzettingen met een looptijd < 1 jaar	13.655.195	2.192.955
Liquide middelen		
Banksaldi	149.982	
Banksaldi belastingadm.	110.548	336.324
Kas belastingadm.	2.251	6.449
Sub-totaal	262.781	342.773
Overlopende activa		
Vooruitbetaald voorschot T-tags NV Westerschelde Tunnel	1.266	985
Parkeervergunning 2015 en verzekering 2015 e.a.	3.497	3.251
Totaal overlopende activa	4.764	4.236
Totaal vlottende activa	13.922.740	2.539.964

Passiva

Vaste passiva

Eigenvermogen	31-12-2015	31-12-2014
	€	€
Gerealiseerd resultaat	263.858	-1.359.577
Het tekort 2014 is door de deelnemers bijgestort in 2015 en toegevoegd aan de algemene reserve in 2015	1.359.577	
Totaal eigen vermogen	263.858	-1.359.577

Vlottende passiva

Netto-vlottende schulden met een looptijd < 1 jaar	31-12-2015	31-12-2014
	€	€
Banksaldi		
Rekeningcourantsaldo BNG negatief	-	234.739
Kasgeldlening	1.000.000	
Overige schulden		
Nog te betalen loonheffing	144.464	127.478
Nog te betalen salarissen januari 2016 (verwerking mbt 2015)	1.688	-
Nog te betalen BTW	8.344	1.404
Schulden aan leveranciers	207.524	169.269
Sub-totaal	362.020	297.851
Totaal netto-vlottende schulden	1.362.020	532.590

Overlopende passiva	31-12-2015	31-12-2014
	€	€
Nog te betalen kosten		
Nog te ontvangen nota's / te betalen kosten	322.200	128.554
Nog te betalen deelnemers belastingopbrengsten belastingadm.	11.719.085	3.120.999
Overig	5.153	
Sub-totaal	12.046.438	3.249.553
Vooruitontvangen bedragen		
Vooruitontvangen deelnemersbijdragen 2015	250.424	117.398
Totaal overlopende passiva	12.296.862	3.366.951
Totaal vlottende passiva	13.658.882	3.899.541

Schatkistbankieren (Liquide middelen)

De drempel voor het schatkistbankieren is in het 1^e kwartaal overschreden (zie tabel). Dit werd ondermeer nog (evenals in 2014) veroorzaakt door begripsverwarring bij de schatkist/BNG inzake het openen van een 2^e rekening-courant bij de schatkist. Vanaf eind februari 2015 is het mogelijk om gebruik te maken van een 2^e internet faciliteit met het dagelijks automatisch afromen van de ontvangsten belastinggelden.

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren (bedragen x € 1000)					
Verslagjaar 2015					
(1)	Drempelbedrag	250			
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(2)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	879	137	180	204
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag	-	113	70	46
(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het drempelbedrag	629	-	-	-
(1) Berekening drempelbedrag					
Verslagjaar					
(4a)	Begrotingstotaal verslagjaar	4.490			
(4b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen	4.490			
(4c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat	-			
(1) = (4b)*0,0075 + (4c)*0,002 met een minimum van €250.000	Drempelbedrag	250			
(2) Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen					
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(5a)	Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	79.133	12.454	16.580	18.758
(5b)	Dagen in het kwartaal	90	91	92	92
(2) - (5a) / (5b)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	879	137	180	204

Niet in de balans opgenomen verplichtingen

Sabewa Zeeland heeft diverse langlopende financiële verplichtingen welke niet in de balans opgenomen zijn. Omtrent het vermijden van belangrijke financiële verplichtingen zijn geen nadere bepalingen opgenomen in de Financiële verordening. Indien hiervoor geen bepalingen opgenomen zijn, adviseert de Commissie BBV in de Kadernota Rechtmatigheid 2015 en in de Notitie meerjarige contracten, om hier die contracten te vermelden die moeten voldoen aan de aanbestedingsregels. Het contract met Slagboom en Peter lucht fotografie BV is in 2016 beëindigd. Hiervoor is in 2016 een contract met Cyclomedia gesloten.

Omschrijving	looptijd	Waarde €	opmerking
Pink Rocade belastingapplicatie	4 jaar	€ 500.000,-	Afgesloten 2013, ingangsdatum 2014
Slagboom en Peter lucht fotografie BV	4 jaar	€ 696.516,-	Afgesloten sept. 2014 vanaf 1 jan. 2015.

7. Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan het algemeen bestuur van Sabewa Zeeland

Verklaring betreffende de jaarrekening

Wij hebben de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening 2015 van de gemeenschappelijke regeling Sabewa Zeeland te Terneuzen gecontroleerd. Deze jaarrekening bestaat uit de balans per 31 december 2015 en het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening over 2015 met de toelichtingen, waarin opgenomen een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

Verantwoordelijkheid van het dagelijks bestuur

Het dagelijks bestuur van Sabewa Zeeland is verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarrekening in overeenstemming met het in Nederland geldende Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten, alsmede voor het opstellen van het jaarverslag, in overeenstemming met het in Nederland geldende Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten.

Deze verantwoordelijkheid houdt onder meer in dat de jaarrekening zowel de baten en lasten als de activa en passiva getrouw dient weer te geven en dat de in de jaarrekening verantwoorde baten, lasten en balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen. Rechtmatige totstandkoming betekent in overeenstemming met de begroting en met de relevante wet- en regelgeving, waaronder verordeningen van de gemeenschappelijke regeling.

Het dagelijks bestuur is tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing als het noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de rechtmatige totstandkoming van de baten, lasten en balansmutaties mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Verantwoordelijkheid van de accountant

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over de jaarrekening op basis van onze controle. Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado), het besluit van het algemeen bestuur d.d. 6 februari 2014 en het Controleprotocol WNT. Dit vereist dat wij voldoen aan de voor ons geldende ethische voorschriften en dat wij onze controle zodanig plannen en uitvoeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Een controle omvat het uitvoeren van werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening. De geselecteerde werkzaamheden zijn afhankelijk van de door de accountant toegepaste oordeelsvorming, met inbegrip van het inschatten van de risico's dat de jaarrekening een afwijking van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten.

Bij het maken van deze risico-inschattingen neemt de accountant de interne beheersing in aanmerking die relevant is voor het opmaken van de jaarrekening en voor het getrouwe beeld daarvan, alsmede voor de rechtmatige totstandkoming van de baten, lasten en balansmutaties, gericht op het opzetten van controlewerkzaamheden die passend zijn in de omstandigheden.

Deze risico-inschattingen hebben echter niet tot doel een oordeel tot uitdrukking te brengen over de effectiviteit van de interne beheersing van gemeenschappelijke regeling.

Een controle omvat tevens het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en van de redelijkheid van de door het dagelijks bestuur van de gemeenschappelijke regeling gemaakte schattingen, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van de jaarrekening.

De financiële rechtmatigheidscriteria zijn met het normenkader ter kennisgeving aangeboden aan het algemeen bestuur op 6 februari 2014 en de operationalisering van het normenkader voor rechtmatigheid in de beheersorganisatie van de gemeenschappelijke regeling.

De bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt voor fouten 1% en voor onzekerheden 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan reserves. Op basis van artikel 2, lid 7 Bado is deze goedkeuringstolerantie door het algemeen bestuur vastgesteld bij besluit van 6 februari 2014. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn. Daarbij zijn voor de controle van de in de jaarrekening opgenomen WNT-informatie de toleranties gehanteerd zoals vastgelegd in het Controleprotocol WNT.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is om een onderbouwing voor ons oordeel te bieden.

Oordeel betreffende de jaarrekening

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening van de gemeenschappelijke regeling Sabewa Zeeland een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van zowel de baten en lasten over 2015 als van de activa en passiva per 31 december 2015 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten.

Voorts zijn wij van oordeel dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2015 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen in overeenstemming met de begroting en met de relevante wet- en regelgeving, waaronder verordeningen van de gemeenschappelijke regeling.

Verklaring betreffende overige bij of krachtens de wet gestelde eisen

Ingevolge artikel 213, lid 3 onder d Gemeentewet vermelden wij dat het jaarverslag, voor zover wij dat kunnen beoordelen, verenigbaar is met de jaarrekening.

Middelburg, 10 mei 2016

Deloitte Accountants B.V.

Was getekend: W.A. de Leeuw MGA RA

8. Besluit

Het algemeen bestuur van de gemeenschappelijke regeling Belastingssamenwerking Sabewa Zeeland

Gezien het voorstel van het dagelijks bestuur van 4 april 2016

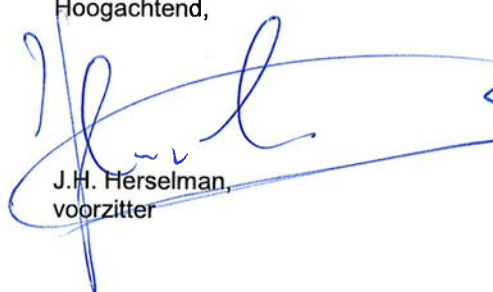
Gelet op de bepalingen van de gemeenschappelijke regeling

B E S L U I T:

1. tot de vaststelling van het jaarverslag en jaarrekening 2015;

Aldus vastgesteld door het algemeen bestuur
in zijn vergadering van 17 juni 2016

Hoogachtend,

J.H. Herselman,
voorzitter

drs. T.L.C. van de Wijnckel,
directeur

Vergadering dagelijks bestuur

Ingekomen stuk met behandelingsadvies

brief/nota/rapport van:	
datum: 13 maart 2014	
onderwerp: Voorstel tot besluiten overeenkomstig bijgevoegd voorstel	
voorstel/advies: De concept-programmabegroting en meerjarenraming aan de raden van de gemeenten en de algemene vergadering van waterschap Scheldestromen te zenden met het verzoek eventuele zienswijzen voor 1 juni 2014 in te dienen bij Sabewa Zeeland.	
besluit:	

toelichting:

Inleiding

De procedure voor het vaststellen van de begroting is opgenomen in artikel 30 van de gemeenschappelijke regeling. Daarin is bepaald dat het algemeen bestuur jaarlijks voor 1 juli voorafgaande aan het jaar waarvoor de begroting geldt deze vaststelt. Tevens is bepaald dat de ontwerp-begroting door het dagelijks bestuur voor 1 april van ieder jaar wordt toegezonden aan het algemeen bestuur van het waterschap en de raden van de deelnemende gemeenten, zodat deze bij het algemeen bestuur van Sabewa Zeeland een zienswijze op de begroting kunnen indienen.

De begroting 2014 werd enkele maanden na de oprichting van de gemeenschappelijke regeling opgesteld. Ervaringscijfers lagen daar nog niet aan ten grondslag. Voor de begroting 2015 heeft onder meer de rekening 2013 ten grondslag gelegen. Verder is in voorliggende begroting bij de ramingen uitgegaan van gecombineerde aanslaglegging voor waterschaps- en gemeentelijke heffingen.

Uitgangspunten begroting 2015

1. VZG richtlijn voor de periode 2015 - 2017 voor begrotingen Zeeuwse gemeenschappelijke regelingen:

	omschrijving	2015	2016	2017	2018
A	Toegestane inflatie	1,40%	PM	PM	PM
B	Bezuiniging	2,00%	2,00%	2,00%	0,00%
C	Mutatie t.o.v. vorig jaar (A-B)	-0,60%	-2,00%	-2,00%	0,00%
D	Cumulatief	-0,60%	-2,60%	-4,60%	-4,60%

Deze richtlijn is verwerkt in de voorliggende begroting en meerjarenraming. De deelnemersbijdrage 2014 (groot € 3.085.980,-), is gecorrigeerd met de incidentele lasten

2014 (groot € 30.000,-) zodat als basis een deelnemersbijdrage van € 3.055.980,- dient. In onderstaand overzicht opgenomen bezuiniging heeft ertoe geleid dat de stijging van de salariskosten in de meerjarenraming op '0' is gezet.

omschrijving	2015	2016	2017	2018
Deelnemersbijdrage (vorig jaar)	3.055.980	3.037.644	2.976.524	2.915.405
bezuiniging	-18.336	-61.119	-61.119	-
Sub-totaal	3.037.644	2.976.525	2.915.405	2.915.405
Niet-verrekenbare BTW	55.000	55.000	55.000	55.000
Lagere opbrengst invorderingskosten	250.000	250.000	250.000	250.000
Totaal deelnemersbijdrage	3.342.644	3.281.524	3.220.405	3.220.405

Kostenplaatsen

2. Personeelslasten

Voor de personeelslasten is rekening gehouden met de laatst bekende gegevens. Met betrekking tot het sociaal statuut zijn de garantietoelage, de vergoeding woon-werkverkeer en het gebruik van de T-tag begroot op basis van de jaarrekening 2013. Er is geen rekening gehouden met mogelijke salarisverhogingen in het kader van nieuwe CAO-afspraken; een en ander als gevolg van toepassing van de VZG-richtlijn.

Automatisering

In verband met de overgang naar één waarderings- en belastingapplicatie zijn de kosten voor software verlaagd met € 60.000,-.

3. Interne dienstverlening

De portiekosten zijn verlaagd met € 23.500,-. De accountantskosten zijn op basis van de offerte verhoogd met € 7.000,- tot € 17.000,-.

Programma's

4. Programma Waarderen

Voor 2015 zijn hier de proceskosten inzake bezwaren tegen de vastgestelde WOZ-waarde geraamd. De raming is op basis van de jaarrekening 2013 met € 15.000,- verhoogd tot € 50.000,-. In 2013/2014 zijn de proceskosten geraamd op het programma heffen. Aangezien het kosten betreft met betrekking tot bezwaren gericht tegen de waardering van een object behoren deze kosten tot het programma waarderen. De kosten van dit programma worden niet toegerekend aan het waterschap, omdat deze met betrekking tot de vaststelling van de WOZ-waarde een bijdrage betaald aan het Rijk. Hierin zijn ook de kosten van bezwaren tegen de waarde verrekenend. Tegenover deze extra kosten op dit programma staan lagere personeelslasten. Voor de begroting 2013 en 2014 is nog uitgegaan van de plaatsing van medewerkers conform het functieboek. Bij de werkelijke plaatsing van de medewerkers heeft een verschuiving plaatsgevonden waardoor ongeveer 2 fte van 'Waarderen' naar 'Heffen' is verplaatst.

5. Programma Heffen

Naast hogere personeelslasten (zie onder 5) zijn de kosten voor controles belastingen aangepast aan de hand van de jaarrekening 2013 (+€ 11.000,-).

6. Programma Innen

Op basis van de rekening 2013 is hier de bijdrage geraamd voor het Inlichtingenbureau voor de automatische kwijtscheldingen (€ 5.000,-). Daarnaast is op basis van de rekening 2013 de opbrengst voor behandeling kwijtscheldingsverzoeken/dwangbevelen voor niet-deelnemers verlaagd met € 37.000,-. In verband met de combi-aanslag is tevens een meer reële raming opgenomen voor opbrengst invorderingskosten ad € 750.000,-; een verlaging van € 250.000,-.

Verdeelsleutels

7. De verdeelsleutels op basis van het aantal objecten voor het programma waarderen en aantal aanslagbiljetten voor het programma heffen zijn geactualiseerd naar de peildatum 1 januari 2014.
8. Voor het programma innen geldt als verdeelsleutel het aantal aanslagbiljetten; met uitzondering van de verdeling van de opbrengst invorderingskosten. In verband met de gecombineerde aanslagoplegging zal het aantal aanslagbiljetten dalen; hierdoor daalt de opbrengst invorderingskosten. Bij de daling van het aantal aanslagbiljetten komt de vraag aan de orde ten laste van welke deelnemer deze minderopbrengsten dienen te komen. Het zonder meer toepassen van de verlaging van het aantal aanslagbiljetten heeft een aanzienlijke invloed op de toe te rekenen kosten. Vooralsnog is besloten voor 2015 dezelfde aantallen te hanteren als bij de begroting 2014. Ook bij de verdeling van de lagere opbrengst invorderingskosten is gekozen voor een wijze die geen grote impact heeft op de individuele bijdrage per deelnemer (zie pagina 12 begroting 2015). De begeleidingscommissie zal de komende periode een voorstel doen omtrent een nieuwe verdeelsleutel voor dit programma, daarbij rekening houdend met de eerste resultaten van de dwanginvordering 2014. De begeleidingscommissie zal tevens de evaluatie van de dvo's ter hand nemen.

Voorstel

Voorgesteld wordt de concept programma begroting 2015 en meerjarenraming 2016-2017 aan de raden van de gemeenten en de algemene vergadering van het waterschap te zenden met het verzoek eventuele zienswijzen voor 1 juni 2014 in te dienen bij Sabewa Zeeland.

mr. A.J.Meeuwsen
directeur

